

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VYUŽITÍ PRODUKTŮ FINANČNÍCH SLUŽEB PŘI
DAŇOVÉ OPTIMALIZACI FYZICKÝCH OSOB**

Autor práce: Tomáš Fulín, DiS.

Studijní obor: Management a marketing služeb – specializace
finanční služby

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Katedra: Katedra managementu a marketingu služeb

2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Ing. Jiřímu Duškovi, Ph.D., za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

FULÍN, T. *Využití produktů finančních služeb při daňové optimalizaci FO : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2015. 84 s. Vedoucí bakalářské práce : Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Klíčová slova: daň z příjmů, optimalizace, fyzické osoby, nezdanitelné části, slevy

Bakalářská práce je zaměřena na využití produktů finančních služeb při daňové optimalizaci fyzických osob. Cílem bakalářské práce je analyzovat nejvýznamnější finanční produkty, které je možné využít pro daňovou optimalizaci fyzických osob.

Teoretická část je obecně zaměřena na historický vývoj daní až do současné doby. Podrobněji je rozebrán zejména vývoj daní v České republice se zaměřením na daň z příjmu. V další části práce je provedena charakteristika zákona o dani z příjmů fyzických osob a poukázáno na možnosti, kterými lze ovlivnit výši daně.

V závěrečné části práce jsou uvedeny konkrétní příklady poplatníků a jejich zhodnocení z hlediska optimalizace daňové povinnosti. V této části jsou i doporučení autora týkající se daně z příjmu fyzických osob a návrhy na zjednodušení výpočtu daně z příjmu.

ABSTRACT

FULÍN, T. *Use of Financial Services Products at Tax Optimization Natural Persons*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2015. 84 p. Supervisor : Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Key words: income tax, optimization, natural persons, the non-taxable portion, tax credit

The bachelor thesis is focused on the use of financial service products at tax optimization of natural persons. The aim of this thesis is to analyse the most important financial products that can be used for tax optimization of natural persons.

The theoretical part is generally focused on the historical development of taxes up to now. The development of taxes in the Czech Republic with the focus on the income tax is discussed with more detail. The next section deals with characteristics of the law of the income tax of natural persons and shows possibilities that can affect the height of the tax.

In the final part there are listed specific examples of taxpayers and their evaluation in terms of optimization of the tax liability. This part also includes recommendations of the author concerning the personal income tax and proposals to simplify the calculation of the income tax.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Historie daňové soustavy	10
2.1 Daně v otrokářské společnosti.....	10
2.2 Daně ve feudální společnosti.....	11
2.3 Daně v období liberalismu (nástupu kapitalismu).....	11
2.4 Daně na přelomu 19. a 20. století	12
2.5 Daně v období mezi světovými válkami	12
2.6 Daně a poplatky v Československu v letech 1945 – 1992	13
2.6.1 Přímé daně.....	14
2.6.2 Nepřímé daně	15
2.6.3 Státní finanční monopoly	15
2.7 Změny v daňové soustavě po roce 1946	15
2.8 Soustava státních příjmů v letech 1949 – 1952.....	16
2.8.1 Přímé daně po roce 1949.....	16
2.8.2 Nepřímé daně	17
2.9 Soustava státních příjmů v letech 1952 – 1970.....	18
2.9.1 Daně placené organizacemi.....	18
2.9.2 Daně pro občany	18
2.10 Soustava státních příjmů v letech 1971 – 1988	20
2.10.1 Podnikové daně	20
2.10.2 Daně placené občany.....	20
2.10.3 Daň z motorových vozidel	22
2.10.4 Odvody a poplatky	22
2.11 Soustava státních příjmů v letech 1989 – 1992	23
2.11.1 Daně placené organizacemi.....	23
2.11.2 Daně placené občany.....	25

2.11.3	Poplatky	26
3	Daň z příjmů v daňovém systému ČR.....	27
3.1	Sazba daně	29
4	Využití finančních produktů při daňové optimalizaci.....	31
4.1	Daň z příjmů ze závislé činnosti § 6 zákona č. 586/1992 Sb.	31
4.2	Nezdanitelné části základu daně (§ 15).....	33
4.3	Modelové příklady daňové optimalizace.....	35
	Závěr	61
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	63
	SEZNAM ZKRATEK.....	65
	SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ	66
	PŘÍLOHY	68

Úvod

Daně jsou známy od nepaměti. Výběr daní v peněžní a v minulosti mnohdy i v naturální formě byl z pohledu historie důležitý pro každé společenské uspořádání země. Ať se jednalo o jakoukoliv společnost, vždy byla závislá na nějakých příjmech, které umožňovaly v počátcích třeba jen financování armády a postupem doby pak i řízení státu.

I dnes jsou daně důležitou součástí hospodářské politiky státu a dotýkají se každého z nás. Nezáleží na tom, jestli podnikáme nebo jsme zaměstnanci. Komplexní daňové reformy, které byly realizovány po roce 1945, vždy více či méně ovlivnily politické a ekonomické změny. Změna daňového systému, která proběhla v letech 1947 až 1950, přímo souvisí s nástupem komunistické strany. Další změna vznikla v souvislosti s rozsáhlou změnou v národním hospodářství, ke které docházelo od roku 1953 hlavně v souvislosti se vznikem národních podniků a socializací zemědělství.

Zákony, které upravovaly tuto daňovou reformu, se téměř nezměnily až do roku 1990. Teprve v tomto roce se začal daňový systém přizpůsobovat nově tržně orientované ekonomice. Na tuto změnu navázal od roku 1993 úplně nový daňový systém, který platí do současné doby i přesto, že prodělal řadu úprav. Lze říci, že veškeré daně se v průběhu vývoje odvíjely od toho, jaké složení měla poslanecká sněmovna. V době, kdy měla většinu Občanská demokratická strana, případně s ní spojené koaliční strany, byly daňové zákony více zaměřeny na tržní ekonomiku. V případě vládnutí České strany sociálně demokratické a jejích koaličních partnerů pak byly zákony více zaměřeny na sociální hledisko.

Daň z příjmů spolu s ostatními daněmi je i v současné době zdrojem veřejných příjmů státního rozpočtu. Existují však určité daně, které jsou součástí místních rozpočtů, ale o některých se rozhoduje na centrální úrovni. Z tohoto pohledu vyplývá, že i výběr daně z příjmů fyzických osob je důležitou součástí státního rozpočtu.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je analyzovat nejvýznamnější finanční produkty vybraných bank a finančních institucí, které je možné využít pro daňovou optimalizaci fyzických osob. V rámci vedlejšího cíle bude na několika modelových příkladech otestován nejlepší způsob daňové optimalizace u příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

Bakalářská práce byla zpracována podle *Metodiky pro tvorbu bakalářských prací VŠERS*¹. Primárním krokem k tomu, aby bylo možné zpracovat teoretickou část bakalářské práce, bylo nutné zajistit potřebné publikace, podle kterých by bylo možné tuto část práce zpracovat. Publikace byly zvoleny tak, aby umožnily zpracování historie vývoje daní až po současnost. Na základě podkladů byly v bakalářské práci shromážděny nejdůležitější údaje, které zachycují vývoj daní. První kapitola se zabývá cílem a metodickými postupy, které jsou námětem bakalářské práce.

V druhé kapitole práce je uvedena historie daní s ohledem na to, jak ovlivňovaly rozpočty příslušného státního zřízení. V návaznosti na tuto skutečnost je začátek práce z historického pohledu zaměřen především na seznámení s příjmy, které jsou v různých dobách součástí příjmů státu nebo jiného uspořádání země. Poznání historického vývoje daní je důležitou součástí bakalářské práce, které by mělo umožnit krátký náhled na vývoj v oblasti daní až do současné doby. V historii můžeme sledovat, jak se daně měnily a docházelo k jejich zdokonalování z hlediska jejich zaměření, druhů subjektů, které daně odváděly, sazeb a výběru.

Ve třetí kapitole práce je ve zjednodušené formě poukázáno na možnosti snížení základu daně o slevy na dani a nezdanitelné části základu daně. Jedná se o položky jako např. příspěvek na penzijní připojištění, příspěvek na životní pojištění, úroky z úvěru, dary apod. a dále položky, které umožňovaly snížení daně, např. sleva na zaměstnance, sleva na děti, sleva na manžela/manželku. Na tento přehled navazuje praktická část bakalářské práce.

Bakalářská práce vychází z poznatků získaných studiem zákona o dani z příjmů fyzických osob tak, aby v závěru bakalářské práce mohla být provedena dedukce, tzn. vyvození závěrů u jednotlivých plátců daně a pomocí komparace výhodnosti využitím zejména § 15 nezdanitelných částí základu daně a § 35 slev na dani provést optimalizaci daně z příjmů fyzických osob. Při práci byla použita i metoda abstrakce.

¹ DUŠEK, J. *Metodika pro tvorbu bakalářských prací VŠERS*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2014. s. 66.

2 Historie daňové soustavy

Historie daní sahá až do období starého Řecka, Říma a Egypta. V těchto dobách se daně platily panovníkovi. Dnes se odvádějí do státní pokladny.

2.1 Daně v otrokářské společnosti

V otrokářské společnosti byly příjmy pouze příležitostným zdrojem. Byly vybírány hlavně v naturální podobě. Nejvyšší část příjmů byla z válečných kořistí. Stát neměl takové výdaje jako v současnosti, protože většina funkcí byla čestná, a tudíž nepotřeboval velké množství peněz. Nejvyšší výdaje byly použity na armádu, veřejné stavby a správu. Tyto výdaje byly hrazeny panovníkem nebo z pronájmů či používání. Časem k příjmům přibýly výnosy z tributů a cla. Tributy byly jednorázové dávky z pozemků nebo z hlavy. Co bylo vybráno, bylo hned spotřebováno. Dnes bychom řekli, že stát hospodařil s vyrovnaným rozpočtem.²

Předchůdci daní ve starém Egyptě měli charakter naturálií. Odvod tvořily části výtěžků z půdy a živnostenských výrobků.³

Daně ve starém Řecku byly dobrovolné a jejich placení záleželo na občanské uvědomělosti. Jiné daně, jako např. z prodejů a cla, měly pro stát tu výhodu, že stát měl takto zajištěny určité příjmy již předem. Postupem času se tribut přeměnil na pozemkovou daň, která se vybírala každoročně ve výši až 20 % výnosu z pozemků. Mezi další odvody patřily poplatky např. z držení dobytka, poplatek domovní, poplatek za držení otroka nebo jeho propuštění a poplatek při narození syna.⁴

Ve starém Římě byly k hospodaření využívány válečné kořisti a stát měl vlastnické právo na veškerý majetek obyvatel podrobených zemí. V některých případech byl vlastníkovi ponechán majetek a musel odvádět naturální dávky. Někdy byla dobytá zem okupována a rozdělena na domény, které se posléze přidělovaly římským občanům. Pokud tyto příjmy nebyly dostačující, byl jednorázově zaveden tribut, který byl povinný pro obyvatele dobytých území. U římských občanů byl někdy považován za půjčku a později vrácen. Odvody v tomto období byly nepravidelné a mnohdy dobrovolné.⁵ Touto problematikou se dále zabývá STIBŮRKOVÁ, 2010⁶.

² ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2003. s. 20.

³ ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2003. s. 20.

⁴ ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2003. s. 21.

⁵ ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2003. s. 21.

⁶ STIBŮRKOVÁ, J. *Daňová soustava*. Vyd. 1. Kunovice : Evropský polytechnický institut, 2010. 128 s. ISBN 978-80-7314-210-0.

2.2 Daně ve feudální společnosti

Potřeby ve feudální společnosti se týkaly hlavně panovnického dvora a měly peněžní charakter. Odvody jako příjem rozpočtu měly podpůrnou roli. Při válečných taženích, nebo na obranu území se vybíraly formou tributů či organizováním sbírek. V průběhu vývoje vznikaly nové druhy daní. V placení daní již v této době byly i výjimky z placení daní, např. církev a šlechta, které byly od daní osvobozeny. V této době již docházelo ke vzniku přímých daní a nepřímých daní. Výnosy z přímých daní náležely šlechtě a výnosy z nepřímých daní náležely panovníkovi.⁷

V období feudální společnosti vznikly u daní čtyři druhy odvodů. Domény měly většinou naturální povahu a tvořily je výnosy z panovníkova majetku. Regály byly druhem poplatku za poskytnutí práva, např. práva těžby, lovu, vaření piva a později i právo razit mince. Práva se nazývala podle druhu činnosti, na kterou bylo právo určeno. Na příjmy ze soudních poplatků byl udělován regál soudní. Kontribuce byly vybírány z hlavy, majetku a výnosů (předchůdce přímých daní). Daně, které byly vybírány, odpovídaly nerovnoměrnému vývoji potřeb a malému rozšíření zbožně peněžních vztahů. Ve výběru těchto daní se objevují první složitosti v postupu při jejich získávání. Akcízy byly modernější formou regálů. Jednalo se ale o daně nepřímé, které se platily za oprávnění zakládat tržní místa, prodeje zboží apod. Akcíz měl funkci spotřební daně a postihoval jednotlivé druhy zboží v oběhu.⁸

V této době vznikla profese daňového pachtýře, kterému uděloval licenci panovník. Licence byla za úplatu a majitel licence byl oprávněn vybírat daně. Licence mohla být zaměřena na výběr jedné daně nebo všech daní. Majitel licence měl příjem odvozený z výše výběru daní, a proto se snažil zamezovat jejich krácení.⁹

Postupem doby docházelo k rozporům ve způsobu výběru daní. Část stoupenců preferovala jako jedinou daň akcízy a druhá část stoupenců požadovala systém více daní.¹⁰

2.3 Daně v období liberalismu (nástupu kapitalismu)

Liberalismus je co největší omezování zásahů státu do ekonomiky. Stát však v této době zasahoval do spousty oblastí a tím pádem potřeboval i více finančních prostředků. Daně začaly být povinné pro všechny ekonomické subjekty, byly všeobecné a jako v dnešní době tvořily hlavní příjem do státní pokladny. Došlo ke vzniku ucelené

⁷ ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha : C. H. Beck, 2008. s. 30.

⁸ ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha : C. H. Beck, 2008. s. 30-31.

⁹ ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha : C. H. Beck, 2008. s. 31.

¹⁰ ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha : C. H. Beck, 2008. s. 31.

daňové soustavy u přímých i nepřímých daní. Přímé daně byly rozděleny na dva základní typy daní, a to na výnosové a důchodové.¹¹

2.4 Daně na přelomu 19. a 20. století

Přelom 19. a 20. století je počátkem, kdy dochází k přerozdělování daní. Stát přebírá odpovědnost za vzdělání a ochranu zdraví. Daně jsou využívány i k dosažení cílů sociální politiky. Dochází k rozsáhlým změnám z hlediska určení daňového zatížení a jako dokument pro výběr daní se využívá daňové příznání. Clo je vybíráno pouze u zboží z dovozu a toto období je počátkem uplatňování progresivní sazby daně.¹²

Následkem technického rozvoje v tomto období se zvyšoval i počet dělníků, kteří požadovali i vysokou sazbu progresivní daně. Ve společnosti se objevil problém z hlediska přímých a nepřímých daní v návaznosti na daňové výnosy. Podíl přímých daní vzrostl v mnoha státech a spotřební daň byla uvalena jen na líh, cigarety, petroleje, cukr, čaj a kakao. Daně u zaměstnanců byly vybírány přímo ze mzdy a tak nemohlo docházet k daňovým únikům. Firmy, které podávaly daňové příznání, mohly falšovat výsledky hospodaření, díky nedostatečné kontrole (stejně tak jako v současnosti).¹³ Touto problematikou se také zabývá BENEŠOVÁ, 2007¹⁴.

2.5 Daně v období mezi světovými válkami

V tomto období došlo k značnému nárůstu daňového zatížení, které mělo přispět k rychlému obnovení ekonomiky po první světové válce. Rovněž hospodářská krize spolu s očekáváním a přípravami na druhou světovou válku měla za následek zvyšování daní.¹⁵

Zásadní změna byla provedena v roce 1928, kdy začala v ČSR platit nová daňová soustava.

Daně se dělily na přímo a nepřímo vyměřované.¹⁶

Mezi přímo vyměřované, neboli přímé daně patřila důchodová daň, která byla progresivní a to ve výši 1 % – 29 %. Pokrývala všechny příjmy fyzických osob. U této daně už mohlo být uplatněno tzv. daněproště minimum. Pro poplatníka bylo povinností zpracovat za rok daňové příznání. Během roku platil čtvrtletně zálohy. Některé příjmy bylo možné zdanit srážkou u zdroje (např. mzdy). Vydělková daň (2,5 % – 4 %) byla

¹¹ ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha : C. H. Beck, 2008. s. 32.

¹² ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha : C. H. Beck, 2008. s. 32-33.

¹³ ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha : C. H. Beck, 2008. s. 32-33.

¹⁴ BENEŠOVÁ, K. *Daně a daňová soustava*. Vyd. 1 Ostrava : Vysoká škola podnikání v Ostravě, 2007. 89 s. ISBN 978-80-86764-75-7.

¹⁵ ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha : C. H. Beck, 2008. s. 33.

¹⁶ ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha : C. H. Beck, 2008. s. 39.

placená z čistých výnosů (rozdíl mezi příjmy a zákonem uznanými výdaji) individuálního podniku, předchůdkyně daně z příjmů z podnikání. Zvláštní výdělková daň činila 8 % a platily ji právnické osoby na základě čistého výtěžku, který byl zjištěn na základě podvojného účetnictví. Pozemkovou daň ve výši 2 % platil vlastník pozemku ze všech pozemků zapsaných na jeho jméno v pozemkovém katastru. Domovní daň byla 8 % – 12 %. Rozdělovala se na daň činžovní, a to z budov pronajatých, jakož i budov ve větších obcích a městech, a dále na daň třídní, která byla vybírána podle vnějších znaků, např. počtu a velikosti místností apod. Daň mohla být placena z budovy pouze jednou. Dá se říci, že výpočet domovní daně byl poměrně složitý. Daň rentovou ve výši 1 %, 3 %, 4 %, 6 % nebo 10 % platily fyzické i právnické osoby, které měly příjmy z majetkových předmětů nebo práv. Daň z tantiém, tj. z odměn vyplácených v akciové společnosti činila 10 %. Daň z vyššího služného byla uplatňována ve výši 3 %, pokud služební plat (mzda) příjemce převýšila stanovenou roční hranici. Plátcem daně byla fyzická osoba. Daň z obohacení ve výši 2 % – 55 % zahrnuje daň dědickou a darovací. Sazba byla progresivní podle výše majetku a příbuzenského vztahu.¹⁷

Mezi nepřímou vyměřované, neboli nepřímé daně, patřila daň z obratu (1 % nebo 2 %). Daň se vztahovala na každý převod statků, prováděných služeb a dovoz všeho zboží ze zahraničí. Dani podléhá i vlastní spotřeba. Přepychová daň měla základní sazby ve výši 10 % nebo 12 % a jednu sníženou sazbu 2 %. Byla uplatňována u přepychových předmětů, potravin a spotřebního zboží. Pokud byla použita přepychová daň, neuplatňovala se daň z obratu. Spotřební daň nápojová je rozdělena na to, kdo nápoje prodává (u nápojů obsahujících alkohol a to podle obsahu alkoholu), a na to, kdo nápoje vyrábí např. sodová voda a minerální vody. Spotřební daň z potravin se používala na různé druhy potravin, např. daň z cukru, daň z masa, daň z droždí a potravní daň na čáře, kde se jedná o daň pro tzv. uzavřená města. Většinou jde o luxusní potraviny. Daň z ostatních spotřebních předmětů zahrnuje daň ze zapalovadel, daň z elektrických zdrojů záření, daň z minerálních olejů, daň z uhlí, z vodní síly a motorových vozidel.¹⁸

2.6 Daně a poplatky v Československu v letech 1945 – 1992

Právní řád pojmy daň a poplatek používá, ale nevymezuje je. Proto při jejich vymezení vycházíme z daňové teorie. Daň lze vymezit jako povinnou, vynutitelnou

¹⁷ ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha : C. H. Beck, 2008. s. 39-41.

¹⁸ ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha : C. H. Beck, 2008. s. 40-41.

platbu stanovenou zákonem, kterou platí fyzické a právnické osoby ve prospěch veřejných rozpočtů.¹⁹

Systém daní je vždy sestavován tak, aby se stal významným nástrojem politiky státu, a to aby nejen zabezpečoval potřebné finance pro chod státu, ale měl by vytvářet i předpoklady pro transfery obyvatelstvu.²⁰

Mezi lety 1945 – 1948 nedošlo k podstatné změně daňového systému a stát navázal na daně tzv. I. republiky.²¹

2.6.1 Příímé daně²²

Příímé daně po roce 1945 tvořily základ daňové soustavy. Daně příímé se rozdělovaly na důchodovou daň a daně výnosové.

Důchodová daň dopadala na příjmy (peněžní i nepeněžní) z pozemků, budov, výdělečného podnikání, ze zaměstnání a z kapitálu. Tato daň byla progresivní (od 1 % do 28 % čistého důchodu).

Daně výnosové byly daněmi reálnými, zaměřenými věcně a nebyly vázány na osobu, která výnos pobírala.

Druhy výnosové daně

Všeobecná daň výdělková byla zaměřena na čistý výnos podniku případně zaměstnání, pokud zaměstnání nepodléhalo dani výdělkové. Této dani nepodléhalo zemědělství, lesní hospodářství, zahradnictví a rybníkářství. Měla určenou sazbu (2,5 – 4 %) z výnosu a progresivně byla ještě odstupňována dle výnosu do 30 000 Kč a nad 40 000 Kč.

Zvláštní daň výdělková byla určena na čistý výnos společností, např. akciových společností, komanditních společností na akcie, společností s ručením omezeným a pravovárečných měšťanů. Daňová sazba byla od roku 1930 zvýšena z 8 % na 9 %. Některé organizace měly stanovenou zvláštní sazbu daně.

Daň pozemková byla vypočítávána z výnosu z pozemků (zemědělských, lesních pozemků a rybníků). Daňový základ byl zdaňován sazbou ve výši 2 % zvýšené příslušným koeficientem. Tyto koeficienty byly zjišťovány v pozemkovém katastru.

Daň domovní byla uvalena na budovy. Dětila se na daň činžovní (8 – 12 % dle velikosti obce) nebo daň třídní (pevná sazba v Kč pro různou velikost budov).

¹⁹ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 163.

²⁰ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 163.

²¹ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 164.

²² STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 164-165.

Daň rentová se platila za požitky z majetku, činností a práv, které nespádaly pod pozemkovou, domovní, všeobecnou nebo zvláštní výdělkovou daň. Daň se týkala fyzických i právnických osob.

Daň z tantiém byla stanovena 10 % daní a odstupňována podle vyplacených požitků.

Daň z vyššího služného byla 3 % z částky přesahující 100 000 Kč za rok.

V tomto období byly k daním stanoveny přírážky, které byly využívány územními samosprávnými celky, a další prostředky, které se platily ve prospěch obchodních komor, kostelní přírážky, zdravotní, školské apod.

2.6.2 Nepřímé daně²³

Právní úprava nepřímých daní byla složitější než u přímých daní.

Mezi nepřímé daně patřila daň z obratu, která byla zavedena 1. ledna 1920. Byla používána u všech dodávek a výkonů za úplaty včetně dovozu. Sazba činila 2 %.

Daň přepychová podléhala dani z obratu. Platila se ale jen z předmětů a výkonů, které byly jmenovitě určeny. Sazby byly tři – 12 %, 10 % a 2 % podle druhu a účelu.

Spotřební daně byly odlišné dle druhu výrobků a výkonů. Do těchto daní patřily daň z cukru, z lihu, minerálních olejů, všeobecná nápojová daň, daň z piva, daň z loveckých zbraní atd. V průběhu období docházelo k upřesňování této daně a způsob stanovení daně byl poměrně složitý.

Daň burzovní byla daní z burzovních obchodů. Daň platili zprostředkovatelé burzovních obchodů jedenkrát měsíčně z obchodů na burze i mimo burzu. Sazba daně se lišila podle druhu cenného papíru.

2.6.3 Státní finanční monopoly

V této době Československý stát začal využívat státních finančních monopolů, které měly usnadnit vybírání spotřební daně. Jednalo se o výhradní právo státu na výrobu a odbyt určité věci. Výhodou byla vyšší výnosnost daně, snadné vybírání a odstupňování daně podle kvality. Monopolní daň tak byla stanovená k finančním monopolům, jako byl monopol solní, tabákový, umělých sladidel a výbušných látek.²⁴

2.7 Změny v daňové soustavě po roce 1946

V roce 1946 došlo k zavedení tzv. mimořádných majetkových dávek. Jednalo se o daň z přírůstku majetku fyzické nebo právnické osoby při srovnání s hodnotou majetku k 1. lednu 1939 a k 15. listopadu 1945. Tento majetek byl upraven o majetek

²³ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 165-166.

²⁴ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 166.

nabytý dědictvím, darováním, věnováním, výplatou odbytného apod. Rozdíl mezi majetkem uvedeným k 1. lednu 1939 a 15. listopadu 1945 byl zdaněn dávkou majetkového přírůstku, jejíž sazba byla velmi progresivní. Současně s touto dávkou byla vybírána dávka z majetku, který byl v držení vlastníka k 15. listopadu 1945. Program vlády z roku 1946 plánoval změnu v daňové soustavě. Základem byly tři druhy daní – daň z pracovních důchodů, podniková daň a daň z bezpracných příjmů.²⁵

Daň z pracovních důchodů se skládala z daně ze mzdy a dalších platů, živnostenské a zemědělské daně a daně ze svobodných povolání. Tento záměr se ale nezdařil. Přijatý byl pouze zákon č. 109/1947 Sb. o dani ze mzdy. Srážky daně ze mzdy prováděl zaměstnavatel. Jedenkrát za rok byl povinen provést vyúčtování vyplacených mezd zaměstnanci a provedených srážek. V roce 1947 došlo také k zavedení tzv. milionářské dávky, která měla sloužit k získání prostředků na zmírnění škod vzniklých suchem v létě 1947. Rok 1947 byl významný i z hlediska změn na úseku nepřímých daní. Zrušeny byly některé nepřímé daně jako např. daň z vodní síly, minerálních a sodových vod, potravní daň na čáře apod. Některé nepřímé daně a finanční monopoly se od základu změnily. Za zajímavost stojí zavedení daně z přepychu, která se vztahovala na luxusní zboží. Sazby této daně byly od 10 % – 100 %.²⁶

2.8 Soustava státních příjmů v letech 1949 – 1952

2.8.1 Přímé daně po roce 1949²⁷

Jediná daň, která byla do daňové soustavy před rokem 1949 zavedena, byla daň ze mzdy. Byla vlastně daní z příjmů z pracovního poměru a podléhaly jí i osoby, které pobíraly důchody. Daň mohla mít sazbu až 85 % ze základu daně, ale bylo přihlíženo k rodinným a sociálním poměrům poplatníka.

Zemědělská daň byla daní, která postihovala fyzické osoby vykonávající zemědělskou činnost na půdě o výměře 50 ha. Stanovovala se podle výměry hospodářství, průměrného katastrálního výnosu a výrobních oblastí a to paušální částkou. Drobní a střední zemědělci, ale i členové zemědělských družstev III. a IV. typu byli od daně osvobozeni.

Živnostenská daň se dotýkala osob, které měly živnost uvedenou v seznamu živností. Tyto živnosti byly drobné, to znamená, že v nich pracoval živnostník

²⁵ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 167.

²⁶ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 167-168.

²⁷ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 168-169.

a maximálně jeden pracovník a učeň. Základ daně nesměl překročit 120 000 Kč za rok a sazba byla v procentech od 2,7 % do 22,5 %.

Dani z úroků podléhaly úroky z úsporných vkladů na vkladních knížkách nebo vkladových listech. Byla stanovena lineárně jako srážková ve výši 14 %. Úroky však i nadále podléhaly rentové dani.

Daň z literární a umělecké činnosti vznikla v roce 1950. Dani podléhaly všechny vyplacené honoráře za literární nebo umělecká díla včetně honorářů, které byly vypláceny pozůstalým, po těchto osobách. Byla mírně progresivní, mohla dosahovat maximálně 10 % z vyplaceného honoráře.

Daň ze samostatné činnosti od roku 1950 dopadala na všechny osoby, které provozovaly tzv. svobodné povolání, např. na advokáty, architekty, lékaře apod. Výnos osob, které provozovaly tato svobodná povolání, byl daněn velmi progresivní sazbou, která mohla dosáhnout až 95 % daňového základu.

V závěru této části je nutné konstatovat, že i nadále platil zákon o přímých daních z roku 1927, který postihoval všechny příjmy, které nebyly upraveny novelou.

2.8.2 Nepřímé daně²⁸

K razantní změně nepřímých daní došlo v roce 1949, kdy 1. ledna 1949 byla zavedena všeobecná daň a po novelizaci se přejmenovala na všeobecnou daň nákupní.

Všeobecná daň nákupní byla zaměřena na potřeby hospodářství. Tato daň nahradila všechny nepřímé daně, např. daň z obratu, daň z přepychu apod. Nahradila i dosud platné státní finanční monopoly. Tím se systém nepřímých daní velice zjednodušil. Sloužila převážně k čerpání peněz od průmyslových a obchodních podniků bez ohledu na to, jestli byly státní, družstevní nebo soukromé. Na jejím základě byl v roce 1949 sestaven první vyrovnaný rozpočet. Této daně bylo využíváno k regulování oběživa, kupní síly a stabilizaci měny. Byl vytvořen daňový sazebník, podle kterého byl daněn konečný výrobek. Výběr byl prováděn v oblasti obchodu. Poplatník vypočítal daň a odvod prováděl zpravidla jedenkrát za měsíc. Zboží z dovozu bylo zdaněno stejně jako tuzemské. Zboží, které bylo vyváženo, všeobecné dani nákupní nepodléhalo. Sazby daně v sazebníku byly rozděleny do čtyř oddílů. Oddíl A platil pro spotřební nákup zboží a služeb, oddíl B bylo paušální stanovení daně pro soukromé a družstevní výrobní podniky, oddíl C představoval výběr daní od zemědělců paušální sazbou a oddíl D stanovoval daň od dopravců, speditérů a osob, které za úhradu umožňovaly skladování věcí. Všeobecná daň nákupní, jak vyplývá z názvu, byla spojena s nákupem zboží

²⁸ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 169-170.

a poskytováním služeb. Protože tvořila část ceny zboží a služeb, byla vždy závislá na spotřebiteli.

2.9 Soustava státních příjmů v letech 1952 – 1970

Daňová soustava se výrazně změnila v roce 1952. V tomto roce došlo k rozšíření o devět nových daní, z nichž některé platily až do roku 1992. Postupem času u těchto daní docházelo ke změnám. Daně se dělily do dvou základních skupin, a to na daně v sektoru hospodářství a na daně obyvatelstva. Daně se platily podle druhu subjektu a poplatníků. Nová daňová soustava platná od roku 1952 byla jednodušší.²⁹

2.9.1 Daně placené organizacemi³⁰

Vzhledem k tomu, že tato práce se zabývá využitím produktů finančních služeb při daňové optimalizaci fyzických osob, nebude v této části dopodrobna vysvětlena oblast daní placených organizacemi. Z důvodu významného podílu na finančních příjmech státu, ale i z hlediska historické posloupnosti je nutno heslovitě poukázat na druhy daní placených organizacemi po roce 1952.

Jedná se o daň z obratu, která byla zavedena namísto všeobecné daně nákupní, o daň z výkonu, která postihovala služby, přepravu osob a nákladů.

Další daní byla důchodová daň družstevních a jiných organizací, která byla vzhledem k některým nedostatkům do roku 1992 několikrát novelizována.

Zemědělská daň se platila z čistého důchodu zemědělských družstev, státních statků a dalších organizací, ale i fyzických osob, které soukromě hospodařily. Novelizace této daně a stanovení nových základů pro výpočet bylo provedeno v roce 1959. Další změna u zemědělské daně byla provedena v roce 1967 s příchodem používání nových ekonomických nástrojů.

2.9.2 Daně pro občany³¹

Daně, které platili občané, byly tvořeny v roce 1952 daní ze mzdy, daní z příjmů obyvatelstva, živnostenskou daní a daní domovní. Daň z literární a umělecké činnosti platila již od roku 1950.

Daň ze mzdy byla daní občanů z pracovního poměru. Tato daň v základní podobě platila až do roku 1992.

²⁹ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 172-173.

³⁰ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 173-174.

³¹ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 174-176.

Daň z příjmů obyvatelstva nahradila velkou část přímých daní. Regulovala příjmy poplatníků a vzhledem k tomu, že byla vysoce progresivní, měla za cíl potlačovat soukromé podnikání.

Živnostenská daň byla vybírána ročně pevnou částkou podle druhu živnosti a počtu pracovníků. V roce 1961 byla tato daň zrušena a nahrazena přírážkou k dani z příjmů obyvatelstva.

Domovní daň byla zavedena 1. ledna 1953. Z počátku byla zaměřena na všechny budovy bez ohledu na formu vlastnictví. Protože postupně docházelo k řadě výjimek, byly následně budovy rozděleny pouze na pronajaté a nepronajaté. U pronajatých budov byla uplatňována daň ve výši 45 % – 50 % ceny. Novou úpravu domovní daně bylo nutno provést od roku 1960, kdy byla přijata změna ústavy, která zabezpečovala vyšší právní ochranu osobního vlastnictví. Tato úprava byla přijata 1. ledna 1962 a s určitými úpravami platila až do roku 1992.

U daně z literární a umělecké činnosti došlo pouze k úpravě původní daně z roku 1950.

Daní z představení byly zdaněny příjmy ze vstupného pořadatelů estrád, tanečních zábav, kolotočů atd. Sazby byly v procentech, a to od 5 % do 40 % podle druhu zábavy. Tato daň a daň domovní tvořily základ místních daní. K 1. lednu 1960 byly zrušeny.

Daňový systém z roku 1952 byl doplněn ještě o dvě daně, které platily pouze krátce, a to o daň z motorových vozidel a zvláštní daň z důchodu.

Daň z motorových vozidel řešila spotřebu u nafty a benzínu a výnos této daně byl používán na výstavbu a údržbu silnic. Daň se vztahovala na fyzické i právnické osoby. Zrušení daně v roce 1974 bylo eliminováno zvýšením cen benzínu.

V roce 1964 byla provedena úprava sociálního zabezpečení. Zvláštní daň z důchodu, která byla zavedena, měla vyrovnat rozdíly mezi důchody do 31. 12. 1956 a důchody přiznanými po tomto datu. Měla přinést prostředky na zvýšení nízkých důchodů. Zrušena byla k 1. lednu 1976 přijetím nového zákona o sociálním zabezpečení, podle kterého dávky a služby již nepodléhaly dani.

2.10 Soustava státních příjmů v letech 1971 – 1988

2.10.1 Podnikové daně³²

K zavedení podnikových daní došlo v roce 1970. Uvedená změna měla řadu nedostatků v návaznosti na vývoj hospodaření. Odvody nestačily zabezpečit celospolečenské potřeby, a proto byly nahrazeny zdaněním s vazbou na zisk. Jednalo se o experiment, který se skládal z daně ze zisku, z daně ze jmění a z daně z objemu mezd. Jeho zavádění bylo postupné.

Daň ze zisku byla lineární a činila 65 % daňového základu upraveného o připočitatelné a odpočitatelné položky.

Daň ze jmění měla za účel zajistit efektivní hospodaření se základními i oběžnými prostředky. Její výše tvořila 5 % základu a byla také lineární.

Daň z objemu mezd se vypočítávala z veškerých vyplacených mezd v daném roce a měla zajistit nežádoucí růst mezd v podnicích.

Tento systém zdanění byl po dvouletém ověřování zrušen a nahrazen účelným spojením přímých odvodů a daňovými platbami. Zákonem č. 111/1971 Sb. byly upraveny odvody do státního rozpočtu, které tvořil odvod ze zisku, odvod ze jmění, odvod z objemu mezd, příspěvek na sociální zabezpečení, odvod z odpisu základních prostředků a dodatkové odvody od státních hospodářských organizací.

2.10.2 Daně placené občany³³

Daně občanů po roce 1971 byly rozděleny na daně důchodové a daně majetkové.

U důchodové daně byl každý příjem zdaněn samostatně. Toto se týkalo daně ze mzdy, daně z příjmů z literární a umělecké činnosti, daně z příjmů ze zemědělské výroby a z příjmů obyvatelstva.

Do majetkových daní patřila daň z pozemků a domovní daň.

Daň ze mzdy od roku 1952 prodělala několik úprav. Byla nejdůležitější daní, kterou platili občané, kteří byli i poplatníky této daně. Zdanění podléhaly veškeré příjmy včetně případných naturálních požitků. Plátcem daně byla většinou organizace, u níž byli pracovníci zaměstnání, ale v některých případech to mohly být fyzické osoby, pokud pracovníky zaměstnávaly. Již v této době byly od zdanění vyloučeny částky, které byly ze zákona od daně osvobozeny. Základem daně byla hrubá mzda, která se poplatníkům vyplácela měsíčně. Sazba činila 5 % – 20 % z daňového základu. Nad

³² STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 180-186.

³³ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 186-192.

částku 2 400 Kčs se už používala sazba 20 %. U daně ze mzdy bylo provedeno rozlišení z hlediska vyživovaných osob. Rozhodoval i věk poplatníka a u žen i rodinný stav.

Daň z příjmů z literární a umělecké činnosti byla zavedena v roce 1950. Daň se vztahovala nejen na poplatníky po dobu jejich života, ale i příjmy v případě dědění též na vdovy a případně nezletilé děti po těchto osobách. Jestliže poplatník žil s družkou ve společné domácnosti po dobu jednoho roku, tak v případě úmrtí poplatníka měla nárok na vyplácení odměn, ale současně byla plátcem daně. Sazba této daně byla progresivní od 3 % do 33 %.

Na daně z příjmů občanů ze zemědělské výroby měla vliv některá opatření vlády ČSSR. Tato daň byla zaměřena na občany, kteří hospodařili na vlastní nebo společný účet. Jednalo se o vedlejší činnost, která nesouvisela se zaměstnáním. Případné vedlejší příjmy z příležitostné činnosti se do základu daně nezapočítávaly. Daň byla odstupňována od 5 % do 30 % a i zde záleželo na počtu vyživovaných osob.

Daň z příjmů obyvatelstva, kterou upravoval zákon 145/1961 Sb. a novela tohoto zákona v roce 1982 postihovaly všechny příjmy občanů, které nebyly součástí výše uvedených daní. Tato daň měla působit na snižování příjmů ze soukromé výdělečné činnosti, kde příjmy těchto osob bylo obtížné dostatečně zkontrolovat. Sazba u této daně v souladu s jejím určením byla značně progresivní, a to od 5 % do 65 %. Rozhodující pro stanovení daně bylo i to, zda činnost byla prováděna na základě živnostenského oprávnění nebo jako vedlejší povolání. Ovlivnit výši daně měl právo i příslušný národní výbor, a to až o 30 %, avšak nejméně o částku 800 Kč. Daň byla odstupňována podle poplatníkem vyživovaných osob, a to směrem dolů nebo nahoru. Maximální daň, která mohla být vyměřena, činila 85 % daňového základu. Přestože tato daň měla za účel omezovat soukromou výdělečnou činnost, dá se říci, že nesplnila svůj účel vzhledem k tomu, že v této době došlo k největšímu rozvoji tzv. melouchaření.

Majetková daň po roce 1971 byla stanovena pro občany, kteří vlastnili především obytné budovy, ale i provozní budovy a garáže, případně objekty jako chaty a altány jejichž výměra přesahovala 8 m². Z těchto objektů platili tzv. domovní daň. Daň se vypočítávala z hrubého výnosu nebo hodnoty užívání. Vyměřovala se odlišně u budov v osobním vlastnictví (podle zastavěné plochy, např. rodinné domky, chaty, garáže) a budov v soukromém vlastnictví (podle ceny za užívání u ostatních budov, kde nebyla stanovena daň podle zastavěné plochy, např. provozní budovy, nájemní bytové domy, pronajaté rodinné domky, rekreační chaty a garáže). Daň u budov v osobním vlastnictví byla stanovována podle rozdělení obcí z hlediska počtu obyvatel v určitém rozpětí. Národní výbor příslušné obce měl možnost uplatnit sazbu v tomto rozpětí.

U pronajatých objektů byla daň ve výši 45 % do základu daně 6 000 Kč. Vyšší základ daně než 6 000 Kč byl zdaňován sazbou 50 %. Základ daně vycházel z výše uhrazeného nájemného po odečtení prokazatelných nákladů.

2.10.3 Daň z motorových vozidel³⁴

Tato daň byla zavedena od 1. července 1964 (viz Soustava státních příjmů v letech 1952 – 1970). Sazby daně byly stanoveny podle obsahu válců jednotlivých motorových vozidel. Motorová vozidla v majetku státních hospodářských a rozpočtových organizací, vozidla s obsahem do 50 cm³ a nákladní a užitková vozidla s diesellovým motorem této dani nepodléhala. Daň byla odstupňována podle obsahu. U motocyklů byla v rozpětí od 150 do 400 Kčs a u automobilů od 700 do 1 600 Kčs. K 1. dubnu 1974 byla tato daň zákonným opatřením č. 28/1974 Sb. zrušena. Ke zrušení bylo přistoupeno z důvodu zvýšení cen benzínu.

2.10.4 Odvody a poplatky

I v tomto období se na státních příjmech podílely různé odvody jako např. odvod z motorových vozidel, odvod z odnětí zemědělské půdy v zemědělské výrobě.³⁵

Dalším příjmem státního rozpočtu byly poplatky. Poplatky se dělily na státní poplatky a poplatky místní. Poplatky byly zpoplatněny správní úkony, které byly uváděny v sazebnících. Většinou byly stanoveny pevnou částkou anebo v některých případech i procentem z vypočteného základu. Jedním z poplatků byl i notářský poplatek. Poplatníkem v tomto případě byl ten, kdo podával návrh na provedení určitého úkonu. Osvobozeny od poplatků byly příspěvkové a rozpočtové organizace, státní fondy a československý stát. Arbitrážní poplatky byly hrazeny při jednání u státní arbitráže a zákonem č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích byly zrušeny. Místní poplatky byly stanoveny vládou a úpravu provádělo ministerstvo financí. Tyto poplatky byly obligatorní a fakultativní. Místní poplatky byly několikrát novelizovány a byly v některých případech vázány na počet obyvatel (poplatky ze psů). Lázeňské poplatky platily od roku 1962 a vyhláškou č. 48/1977 Sb. byla vyhláška o lázeňských poplatcích novelizována. Poplatek mohl být uplatňován pouze v období hlavní sezóny. Výjimky pro vybírání mohl stanovit národní výbor. Poplatek vybíral ubytovatel ve výši od 1 do 4 Kč podle zařazení lázní do kategorie lázní.³⁶

³⁴ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 192.

³⁵ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 192.

³⁶ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 193-196.

2.11 Soustava státních příjmů v letech 1989 – 1992

2.11.1 Daně placené organizacemi³⁷

V této části vývoje daní placených organizacemi, které jsou hlavním příjmem státního rozpočtu, bude krátce reagováno na některé daně, které v tomto období byly uplatňovány vzhledem k tomu, že od 1. ledna 1993 byla provedena v souvislosti se vznikem samostatné České republiky velká novela daňového systému.

Hlavními příjmy státního rozpočtu v tomto období byly daň z obratu, odvod do státního rozpočtu, důchodová daň a zemědělská daň placená organizacemi. Zákon č. 73/1952 Sb., podle kterého byl prováděn výběr daně z obratu byl zákonem č. 107/1990 Sb. novelizován. Plátcí daně byly všechny organizace na území Československé republiky včetně organizací s novou právní subjektivitou. Lze říci, že se jednalo o všechny organizace zapsané do podnikového rejstříku. I zde byl předmětem daně obrat z prodeje nakoupeného zboží, zboží z dovozu, případně zboží vlastní výroby. Výpočet se prováděl procentní sazbou nebo pevnou částkou za jednotku zboží. Od 1. ledna 1991 bylo provedeno sjednocení sazeb daně z obratu. Vznikla čtyři daňová pásma z prodejní ceny (0 %, 12 %, 22 % a 32 %), která byla v následujícím období upravována z důvodu snížení daňového zatížení některých výrobků především potravinářských. Z tohoto okruhu jednotných sazeb byly vyčleněny některé komodity jako např. alkoholické nápoje, káva, čaj, cigarety. Zde byla z důvodu regulace spotřeby uplatňována daň 34 % a 88 % podle druhu výrobku.

Úpravu odvodů do státního rozpočtu stanovil zákon č. 156/1989 Sb. a jeho novela pod č. 574/1990 Sb. Zákon upravoval odvod z objemu mezd hrazených z nákladů, odvod ze zisku hrazených ze zisku, odvod z odpisů základních prostředků a regulační a cenové odvody.

Poplatníky odvodu z objemu mezd byly hlavně státní podniky zahraničního obchodu, akciové společnosti, státní hospodářské organizace, peněžní ústavy a Československé státní dráhy. Sazba odvodu byla různá podle druhu organizace a základ pro odvod z objemu mezd se snižoval o odměny, které byly vypláceny v roce podle předpisů autorského a průmyslového práva.

Odvod ze zisku se vztahoval na stejné poplatníky jako odvod z objemů mezd, mimo organizace podléhající důchodové dani, zemědělské dani a organizací, které měly odvod ze zisku na základě finančního plánu. Sazba odvodu ze zisku byla 55 %.

³⁷ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 196-202.

Odvod z odpisu základních prostředků se týkal pouze organizací s útlumovým programem.

Další součástí příjmů státního rozpočtu byly i regulační odvody v oblasti mzdové a investiční. Regulační odvody na úseku mezd měly za úkol regulovat dodržování mzdových limitů včetně ostatních osobních nákladů. Regulační odvody v oblasti investiční měly přispět ke snížení rozestavenosti akcí.

Některým organizacím, jako např. organizacím řízeným ministerstvem dopravy a spojů, ministerstvem vnitra, lesního a vodního hospodářství, městské hromadné dopravy, bytového hospodářství a organizace Československého filmu, byl určen odvod ze zisku na základě finančního plánu.

Důchodová daň po poslední úpravě zahrnovala důchodovou daň a daň z objemu mezd. Základem daně byl dosažený zisk očištěný od připočitatelné a odpočitatelné položky. Sazba daně byla různá podle typu společnosti. Již v tomto období mohly organizace uplatňovat slevy s ohledem na zaměstnávání pracovníků se změněnou pracovní schopností.

Daň z objemu mezd se vztahovala na organizace, jejichž zakladatelem byly dříve národní výbory, ale i fyzické osoby provozující samostatné podnikání a zapsané v podnikovém rejstříku. Základní sazba daně činila 50 %, ale u některých státem vyjmenovaných organizací byla sazba 20 % nebo 10 %.

Zemědělská daň, jejíž poslední úprava byla provedena zákonem č. 578/1991 Sb., zahrnovala daň z pozemků, daň z objemu mezd a odměn a daň ze zisku.

Daň z pozemků platil vždy uživatel pozemku bez ohledu na to, jestli je vlastníkem nebo ne. Byla vybírána podle evidence nemovitostí a nezáleželo na tom, jestli sloužila zemědělské výrobě. Sazba se vypočítávala na jeden hektar pozemků a byla odstupňována podle produkčních ekonomických skupin.

Daň z objemu mezd a odměn byla vypočtena ze mzdových prostředků a odměn za běžný rok a její sazba byla 50 % základu daně. Poplatníky byla zemědělská družstva, společné podniky, státní podniky, jejichž zakladatelem bylo ministerstvo zemědělství a výživy, dále pak organizace v působnosti národních výborů zajišťující potravinářskou výrobu, vojenské lesy a statky, potravinářské výroby a výroby pochutin. Uvedené organizace byly vyjmenované v příslušném právním předpisu.

Do roku 1993 byly ještě provedeny některé změny v zákoně o důchodové a zemědělské dani.

Daň ze zisku činila 50 % upraveného základu daně a poplatníky byly organizace, které byly poplatníky daně z objemu mezd a odměn.

Důchodová a zemědělská daň byla k 31. prosinci 1992 zrušena a od 1. ledna 1993 nahrazena zákonem č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů.

2.11.2 Daně placené občany³⁸

Daněmi, které v tomto období platili občané, byly daň ze mzdy, daň z příjmů, z literární a umělecké činnosti, daň z příjmů obyvatelstva a daň domovní. U daně ze mzdy, daně z příjmů, literární a umělecké činnosti a daně domovní nedošlo proti předchozímu období ke změně. Od 1. ledna 1991 byla zrušena daň z příjmů ze zemědělské výroby a nahrazena daní z příjmů obyvatelstva. Tato daň se dotýkala fyzických osob – podnikatelů, neboť se jednalo o daň z podnikatelské činnosti. Fyzické osoby zapsané v podnikovém rejstříku byly zatíženy důchodovou daní. Poplatníky daně byly fyzické osoby, jejichž příjmy byly z aktivit na území Československa, ale i v zahraničí. Zde začala platit podmínka, že poplatníkem byl i cizí občan, jehož pobyt na území České a Slovenské Federativní Republiky byl alespoň 183 dní v roce. Předmětem daně byly příjmy fyzických osob a příjmy z literární a umělecké činnosti nebo ze zděděných autorských práv. Dani ze mzdy podléhaly veškeré příjmy z pracovního poměru. Základem daně z příjmů fyzických osob byl rozdíl mezi příjmy a výdaji mimo příjmy, z nichž byla vybírána daň paušální částkou. Do příjmů se započítávaly i příjmy z naturálního plnění. Na příjmy, které dříve podléhaly zemědělské dani, se nově vztahovala daň z příjmů obyvatelstva. Poplatníci zejména drobní podnikatelé mohli uplatňovat náklady paušální částkou. Základ daně bylo možné upravit o odčitatelné položky, např. částky na vyživované děti, dary, invaliditu apod. Sazba byla 15 % – 55 % podle výše základu. Zaměstnával-li poplatník osobu se změněnou pracovní schopností, mohl si daň snížit o částku 4 000 Kčs. U pracovníka se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením o 12 000 Kčs. Případnou ztrátu z podnikatelské činnosti bylo možné uplatnit v následujících třech letech po roce vzniku ztráty. Provozování výdělečné činnosti u poplatníků pobírajících starobní důchod mohl správce daně snížit daň o 50 %, nejvýše však o 10 000 Kčs ročně. Tato činnost musela být prováděna samostatně nebo maximálně s jedním pracovníkem. Poplatníkům, kteří podnikatelskou činnost vykonávali jako své hlavní zaměstnání, byl umožněn odklad placení daně. V prvním roce 60 %, ve druhém 40 % a ve třetím 20 %. Pokud poplatník i nadále podnikal a měl možnost využít odloženou daň pro rozvoj svého podnikání, od daně byl osvobozen. Veškeré dosud platné daně z příjmů byly

³⁸ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 202-204.

k 31. prosinci 1992 zrušeny. Od 1. ledna 1993 vstoupil v platnost zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů.³⁹

2.11.3 Poplatky⁴⁰

I když se v tomto případě nejedná o příjmy daňového charakteru, byly poplatky od roku 1952 až do roku 1992 důležitou součástí státních příjmů. V roce 1952 byla provedena první úprava poplatků zákonem č. 82/1952 Sb. o místních poplatcích. V průběhu let se poplatky různě měnily a upravovaly. Jednou z těchto úprav bylo i rozdělení na státní poplatky a místní poplatky. Poplatníky správních poplatků byly osoby nebo organizace, které daly podnět k předmětu řízení, např. soudní poplatky, arbitrážní poplatky, správní poplatky, notářské poplatky, poplatek z dědictví, darování apod. Některé poplatky byly konkrétně zaměřeny, jako např. ze psů, z bytů, lázeňské poplatky, poplatek ze vstupného, z přechodného ubytování, poplatek z prodeje alkoholických nápojů. Výše poplatků byla dána sazebníkem a v některých případech i procentní sazbou z ceny úkonu. Po roce 1993, se některé poplatky staly součástí nově vzniklých daňových zákonů.

Tabulka č. 1: Srovnání daní před reformou v roce 1993 a po reformě⁴¹

Před reformou v roce 1993	Po reformě
Daň ze mzdy	Daň z příjmů fyzických osob
Daň z příjmů z literární a umělecké činnosti	
Daň z příjmů obyvatelstva	
Odvody (ze zisku, z objemu mezd)	Daň z příjmů právnických osob
Důchodová daň (ze zisku, z objemu mezd)	
Zemědělská daň (ze zisku, z objemu mezd)	
Domovní daň	Daň z nemovitostí (z pozemků, ze staveb)
Zemědělská daň z pozemku	
Notářský poplatek za dědictví	Od roku 2014 jsou tyto daně v zákoně o dani z příjmů
Notářský poplatek z darování	
Notářský poplatek z převodu nemovitosti	
	Daň z převodu nemovitostí
	Daň silniční
Daň z obratu	Daň z přidané hodnoty
	Spotřební daně
	Ekologické daně

³⁹ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 202-204.

⁴⁰ STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha : Havlíček Brain Team, 2009. s. 204-206.

⁴¹ Vlastní zpracování.

3 Daň z příjmů v daňovém systému ČR

Počínaje rokem 1993 vstoupila v platnost nová daňová soustava. Jednou z těchto daní je i zákon 586/1992 Sb. o daních z příjmů fyzických i právnických osob, která je vlastně základem současně platné legislativy. Další část bakalářské práce v návaznosti na zadání bude zaměřena na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, možnosti uplatnění nezdánitelných částí a slev na dani.

Bakalářská práce je zaměřena na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, ale pro úplnost možných příjmů jsou uvedeny i případné další možné příjmy fyzických osob. Jedná se o příjmy ze závislé činnosti (§ 6), příjmy ze samostatné činnosti (§ 7), příjmy z kapitálového majetku (§ 8), příjmy z nájmu (§ 9) a ostatní příjmy (§ 10).⁴²

Daň z příjmů fyzických, ale i právnických osob v návaznosti na soustavu veřejných příjmů je příjmem neúvěrovým a daňovým. Z pohledu daní se pak jedná o přímou daň.⁴³

Daň z příjmů fyzických osob je daní, jíž podléhají veškeré zdanitelné příjmy jednotlivců. Po změně daňové soustavy v roce 1993 byla výše daně odstupňována podle dosažených příjmů. Následující tabulka nám dává pohled na daňová pásma od roku 1993 do roku 2015.

Tabulka č. 2: Vývoj daňových pásem od roku 1993 (v %)⁴⁴

Pásmo	1993	1994	1995	1996 – 1999	2000 – 2005	2006 – 2007	2008 – 2015
I.	15	15	15	15	15	12	15
II.	20	20	20	20	20	19	
III.	25	25	25	25	25	25	
IV.	32	32	32	32	32	32	
V.	40	40	40	40			
VI.	47	44	43				

Zrušením zákona 357/1992 Sb. o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí ve znění pozdějších předpisů a bezúplatné převody majetku dosud zdaňované daní dědickou a daní darovací se staly od loňského roku předmětem daně z příjmů fyzických osob. Tyto příjmy jsou od daně osvobozeny.⁴⁵

⁴² MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2015, úplná znění platná k 1. 1. 2015*. Vyd. 24. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2015. s. 11-16.

⁴³ ŠULCOVÁ-SEIDLOVÁ, M., KUKALOVÁ, G., MORAVEC, L. *Daňová soustava*. Vyd. 1. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2014. s. 16.

⁴⁴ Vlastní zpracování.

⁴⁵ MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2014, úplná znění platná k 1. 1. 2014*. Vyd. 23. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2014. s. 12.

V bakalářské práci bude především poukázáno na nejuhodnější položky, které mají vliv na daňovou optimalizaci FO za rok 2015. Další část práce bude zaměřena na hlavní změny, ke kterým došlo v tomto období.

V roce 2014 bylo provedeno několik novel zákona o daních z příjmů. Zákonem č. 247/2014 Sb. byla upravena možnost odpočtu výdajů na děti předškolního věku, které jsou umístěny v zařízení péče o děti. Pro rok 2015 je tato částka stanovená ve výši 9 200 Kč. Jedná se o tzv. školkovné, které zaplatí rodiče mimo nákladů na stravu. Tuto slevu lze uplatnit na každé dítě a může ji využít kterýkoliv z poplatníků žijící ve společně hospodařící domácnosti. Další změnou, která platí od 1. 1. 2015 je daňové zvýhodnění na děti. V tabulce je uvedeno, jaká je výše odpočtu podle počtu vyživovaných dětí.⁴⁶

Tabulka č. 3: Daňové zvýhodnění podle počtu vyživovaných dětí⁴⁷

Označení dítěte v tiskopisech	Počet dětí	Měsíčně 1/12 z roční výše	Roční výše (jen patří-li dítě celý rok do stejného řádku)
1	Jedno dítě	1 117 Kč	13 404 Kč
2	Druhé dítě	1 317 Kč	15 804 Kč
3	Třetí a každé další dítě	1 417 Kč	17 004 Kč

V případě narození dítěte v průběhu roku se pro daňové zvýhodnění započítává částka, která se vypočítá 1/12 z roční výše.⁴⁸

I zde existuje možnost dohody mezi rodiči ohledně toho, který z nich daňové zvýhodnění uplatní. V souvislosti s platností nového občanského zákoníku došlo k úpravě některých pojmů. V následující tabulce jsou uvedeny slevy na dani, které zůstaly nezměněny.⁴⁹

⁴⁶ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 11.

⁴⁷ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 11.

⁴⁸ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 11.

⁴⁹ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 12.

Tabulka č. 4: Přehled slev na dani pro rok 2015⁵⁰

Sleva na dani	Ročně (v Kč)	Měsíčně pro výpočet daňové zálohy (v Kč)
Základní sleva na poplatníka (včetně starobního důchodce)	24 840	2 070
Sleva na manžela , tj. na manželku (manžela) bez příjmů, nebo s vlastními příjmy jen do 68 000 Kč v roce (sleva se zvyšuje na dvojnásobek, je-li druhý z manželů držitelem průkazu ZTP/P), manželem (manželkou) se zde rozumí také partner podle zákona upravujícího registrované partnerství	24 840	Jen v ročním zúčtování
Základní na invaliditu u poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně (dříve částečného invalidního důchodu)	2 520	210
Rozšířená na invaliditu u poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně (dříve plného invalidního důchodu)	5 040	420
Na držitele průkazu ZTP/P	16 140	1 345
Na studenta u studujícího poplatníka do 26 (resp. 28) let věku	4 020	335

3.1 Sazba daně

Od roku 2008 činí daň ze základu daně po odpočtu nezdanitelných částí základu daně zaokrouhleného na celá sta Kč dolů 15 %.⁵¹ Daň se vypočítává z tzv. superhrubé mzdy, tzn. z hrubé mzdy zvýšené o sociální pojistné zaměstnavatele (25 %) a zdravotní pojištění zaměstnavatele (9 %).⁵² Poplatníky tohoto pojistného jsou zaměstnavatelé právnické osoby nebo fyzické osoby zaměstnávající alespoň jednoho zaměstnance, organizační složky státu, ale i zaměstnanci, kteří zajišťují výkon státní služby apod.⁵³

Od této hodnoty jsou případně odečteny nezdanitelné části základu daně a výsledek zaokrouhlený na celá sta dolů tvoří základ daně.

Podat daňové přiznání je poplatník povinen v případě, že je plátcem solidární daně, ale i v případě, že má příjmy ze závislé činnosti od jednoho nebo i více plátců daně a nepodepsal u organizace na příslušné zdaňovací období prohlášení k dani. Daňové přiznání nemusí poplatník podávat v případě příjmů, u nichž byla použita srážková daň. Povinnost podat daňové přiznání má i poplatník, kterému byl neoprávněně vyplacen daňový bonus na základě oznámení plátce daně a dále pokud obdržel příjmy ze závislé činnosti za uplynulá léta od zaměstnavatele až po 31. 1. následujícího roku. V případě, že dojde k předčasnému zániku smlouvy na soukromé

⁵⁰ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 13-14.

⁵¹ MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2015, úplná znění platná k 1. 1. 2015*. Vyd. 24. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2015. s. 19.

⁵² *Úplné znění daně z příjmů 2015*. Ostrava : Nakladatelství Sagit, a. s., 2015. s. 18.

⁵³ ŽENÍŠKOVÁ, M. *Pojistné na sociální zabezpečení zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ, dobrovolně důchodově pojištěných s komentářem a příklady k 1. 1. 2014*. Vyd. 6. Olomouc : ANAG, 2014. s. 11.

životní pojištění nebo k předčasnému plnění pojistného, je povinen poplatník podat daňové přiznání.⁵⁴

Součástí daňového přiznání jsou veškeré příjmy poplatníka kromě příjmů, u nichž je sazba vybírána srážkovou daní a příjmů osvobozených od daně.⁵⁵

Jestliže zaměstnanec pracuje na dohodu o provedení práce a jeho výdělek nepřekročí 10 000 Kč, může být uplatněna ze strany zaměstnavatele srážková daň. V případě, že úhrn výdělku na dohodu o provedení práce překročí částku 10 000 Kč, bude daň sražená ve výši 15 % ze superhrubé mzdy zaokrouhlené na celé stovky korun dolů.⁵⁶

⁵⁴ MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2015, úplná znění platná k 1. 1. 2015*. Vyd. 24. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2015. s. 57.

⁵⁵ DUŠEK, J. *Daně z příjmů 2015, přehledy, daňové a účetní tabulky*. Vyd. 10. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2015. s. 88.

⁵⁶ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 12.

4 Využití finančních produktů při daňové optimalizaci

4.1 Daň z příjmů ze závislé činnosti § 6 zákona č. 586/1992 Sb.⁵⁷

V této části bakalářské práce budou zpracovány příklady ukazující možnosti optimalizace daně z příjmů fyzických osob. S využitím nezdanitelných částí základu daně podle § 15 Zákona o dani z příjmů fyzických osob a slev na dani podle § 35 Zákona o dani z příjmů fyzických osob.

Před praktickými příklady je nutné provést definici, co je předmětem daně z příjmů, a vymežit, které příjmy se řadí mezi příjmy ze závislé činnosti podle § 6 odst. 1 zákona o dani z příjmů. Dle zákona se jedná o hrubý příjem – hrubou mzdu zaměstnance. Příjmem zaměstnance jsou i nepeněžní odměny poskytované zaměstnavatelem jako různé věci, služby a jiné výhody, které jsou oceňovány podle zákona o oceňování majetku, a kde v převážné většině tento zákon odkazuje na cenu obvyklou. Cena obvyklá vychází ze skutečných cen v tuzemsku při nákupu a prodeji. Příjemce příjmů je vždy zaměstnanec, a to i tehdy, pokud nejde o příjmy z pracovně právních vztahů. Příjmy ze závislé činnosti mohou být z pracovně právního vztahu podle zákoníku práce, a to buď jako pracovní poměr, dohoda o pracovní činnosti, nebo dohoda o provedení práce. U vojáků a policistů se jedná o příjmy ze služebního poměru. Členové družstev, společníci společnosti s ručením omezeným a komanditisté komanditních společností pobírají příjmy za práci. Příjmy za práci zaměstnanců těchto společností jsou chápány jako osobní příjmy ze závislé činnosti. Mezi další příjmy ze závislé činnosti patří i odměny člena orgánu právnické osoby včetně statutárních orgánů, odměny členů představenstva a dozorčí rady akciové společnosti a odměna likvidátora.

Zákon umožňuje zaměstnavateli jako plátcí daně rozhodnout, které zdanitelné příjmy souvisejí s výkonem závislé činnosti a které ne. U příjmů ze závislé činnosti není rozhodující, jsou-li pravidelně nebo jednorázově vyplacené, je na ně právní nárok či nikoliv, zda je dostává zaměstnanec nebo osoba, na kterou přešlo příslušné právo (např. v případě dědictví). Nezáleží na tom, jestli příjmy jsou zaměstnanci vyplaceny nebo připísány k dobru (např. připojištění zaměstnanců apod.). Jde i o příjmy zaměstnance vyplácené zaměstnavatelem z nákladů nebo ze zisku ve formě podílů na hospodářských výsledcích a dále i bezúplatná plnění (nepeněžní dary) z Fondu kulturních a sociálních potřeb na sociální účely, které jsou vyšší, než dovoluje právní předpis.

⁵⁷ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 23-29.

K tomu, aby mohl zaměstnanec uplatnit nezdanitelné části základu daně, je třeba dodržet určité podmínky. Povinností zaměstnance je doložit potvrzení od příslušného subjektu, např. darovací smlouvu o bezúplatném plnění pro organizace sociálních služeb, zdravotnickým zařízením, společenským zařízením apod., potvrzení peněžního ústavu o výši úvěrů, kde je potřebné doložit i doklad, že úvěr byl poskytnut na financování bytových potřeb, doklad od penzijních společností, s nimiž má zaměstnanec uzavřenu smlouvu atd.⁵⁸

Chce-li zaměstnanec uplatnit slevy na dani, i zde je povinen předložit některé doklady, které upřesňují nárok těchto slev. Protože zaměstnanec může mít i další zaměstnání musí od tohoto zaměstnavatele doložit, že zde neuplatňuje slevu na poplatníka. Podobné potvrzení musí doložit i na manželku s upřesněním zda pracuje či ne, případně je-li na mateřské dovolené a má-li nějaký příjem. V případě invalidity je nutné doložit doklad, o jaký stupeň invalidity se jedná, případně předložit průkaz ZTP/P. Přípravuje-li se poplatník soustavně studiem na své budoucí povolání, i tuto skutečnost je povinen organizaci doložit.⁵⁹

Od 1. ledna 2015 má poplatník možnost uplatnit slevu na vyživované dítě předškolního věku, které je umístěno v zařízení péče o děti včetně mateřské školy.⁶⁰ Tuto slevu může v případě zaměstnání manželky uplatnit kterýkoliv z rodičů.

Další změnou, která nastala od 1. ledna 2015, je sleva na vyživované dítě. Proti roku 2014 došlo k diferenciaci slevy podle počtu dětí ve společně hospodařící domácnosti, viz tabulka č. 3: Daňové zvýhodnění podle počtu vyživovaných dětí.⁶¹

Výše uvedené možnosti z hlediska nezdanitelných částí základů daně a slev na dani jsou rozhodujícími součástmi, na základě kterých je možné provést u zaměstnance optimalizaci daňového přiznání za příslušné období. Využití nezdanitelných částí základu daně však závisí také na tom, jaké jsou možnosti zaměstnance v návaznosti na jeho příjem. To se týká především oblasti úvěru na bytové potřeby, příspěvků na penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření a soukromé životní pojištění.⁶²

⁵⁸ MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2015, úplná znění platná k 1. 1. 2015*. Vyd. 24. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2015. s. 18-19.

⁵⁹ MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2015, úplná znění platná k 1. 1. 2015*. Vyd. 24. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2015. s. 49.

⁶⁰ MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2015, úplná znění platná k 1. 1. 2015*. Vyd. 24. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2015. s. 50.

⁶¹ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 80.

⁶² LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 140.

Možnost použití výše uvedených položek nezdanitelných základů daně a slev na dani budou v další části práce využívány při výpočtu daně z příjmu poplatníka s cílem, jak se promítnou v daňovém přiznání tak, aby zaměstnanec využil všechny možnosti optimalizace daně. Z tohoto důvodu bude v následující části bakalářské práce proveden podrobnější popis a možnosti jejich využití.

4.2 Nezdanitelné části základu daně (§ 15)

Mezi nezdanitelné části základu daně patří hodnota bezúplatného plnění, která je poskytována sociálním zařízením, školským zařízením, zdravotnickým zařízením, organizačním složkám státu, které zabezpečují sbírky na vědu a vzdělání, výzkumné a vývojové účely, kulturu, školství, požární ochranu apod. Toto plnění musí činit alespoň 2 % ze základu daně nebo minimálně 1 000 Kč. Celkově je možné odečíst maximálně 15 % ze základu daně. Nezdanitelnou částí je i finanční náhrada za odběr krve ohodnocená částkou 2 000 Kč a za odběr orgánu od žijícího dárce 20 000 Kč.⁶³

Další nezdanitelnou částí základu daně jsou úroky, které vznikají při splácení úvěru k financování bytových potřeb. Úroky může uplatnit jedna osoba nebo i více osob a to rovným dílem jsou-li účastníky smlouvy o úvěru. Důležité je, aby úvěr byl poskytnut na řešení trvalého bydlení rodiny a to včetně potomků, rodičů, případně prarodičů ze strany manžela i manželky. Maximální odpočet úroku činí 300 000 Kč ročně a v případě placení úroků pouze po část roku je možné uplatnit 1/12 této částky za každý měsíc.⁶⁴

Mezi další možnosti uplatnění nezdanitelné části základu daně patří možnost odečtu ve výši 12 000 Kč při uzavřené smlouvě o penzijním připojištění se státním příspěvkem a doplňkové penzijní spoření. Částka, kterou lze uplatnit je výsledek příspěvků zaplacených, snížených o 12 000 Kč za zdaňovací období.⁶⁵

Podmínkou dosud platnou pro uzavření smlouvy o penzijním připojištění je dosažení věku 18 let. V současné době se jedná i o zrušení této hranice. Pro uzavření smlouvy není rozhodující výkon zaměstnání.⁶⁶

⁶³ MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2015, úplná znění platná k 1. 1. 2015*. Vyd. 24. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2015. s. 18.

⁶⁴ *Úplné znění daně z příjmů 2015*. Ostrava : Nakladatelství Sagit, a. s., 2015. s. 28.

⁶⁵ *Úplné znění daně z příjmů 2015*. Ostrava : Nakladatelství Sagit, a. s., 2015. s. 28.

⁶⁶ ŠULC, J. *Alternativy reformy penzijního systému v České republice*. Vyd. 1. Praha : Vysoká škola finanční a správní, o. p. s., 2005. s. 50-51.

Tabulka č. 5: Nezdanitelné části základu daně penzijního připojištění⁶⁷

Měsíční úložka	Nezdanitelná položka	Nižší daňová povinnost
Do 1 000 Kč	0 Kč	0 Kč
1 100 Kč	1 200 Kč	180 Kč
1 200 Kč	2 400 Kč	360 Kč
1 300 Kč	3 600 Kč	540 Kč
1 400 Kč	4 800 Kč	720 Kč
1 500 Kč	6 000 Kč	900 Kč
1 600 Kč	7 200 Kč	1 080 Kč
1 700 Kč	8 400 Kč	1 260 Kč
1 800 Kč	9 600 Kč	1 440 Kč
1 900 Kč	10 800 Kč	1 620 Kč
2 000 Kč	12 000 Kč	1 800 Kč
2 500 Kč	12 000 Kč	1 800 Kč

Snížení nezdanitelné části základu daně je možné i v případě uzavřeného penzijního pojištění podle smlouvy o penzijním pojištění, a to o částku, která odpovídá výši příspěvků poplatníkem zaplacených. Částka, kterou lze odečíst, se rovná úhrnu příspěvků uhrazených za zdaňovací období, maximálně však 12 000 Kč. V případě penzijního pojištění musí být splněna podmínka výplaty plnění až po 60 kalendářních měsících a dosažení věku 60 let.⁶⁸

Tabulka č. 6: Nezdanitelné části základu daně penzijního pojištění⁶⁹

Měsíční pojistné	Roční odpočet od základu daně	Roční úspora na dani (rovná sazba daně 15 %)
100 Kč	1 200 Kč	180 Kč
200 Kč	2 400 Kč	360 Kč
300 Kč	3 600 Kč	540 Kč
400 Kč	4 800 Kč	720 Kč
500 Kč	6 000 Kč	900 Kč
600 Kč	7 200 Kč	1 080 Kč
700 Kč	8 400 Kč	1 260 Kč
800 Kč	9 600 Kč	1 440 Kč
900 Kč	10 800 Kč	1 620 Kč
1 000 Kč	12 000 Kč	1 800 Kč
Nad 1 000 Kč	12 000 Kč	1 800 Kč

V § 15, odst. 6 jsou uvedeny podmínky, za kterých je možno uplatnit daňový odpočet maximálně ve výši 12 000 Kč za zdaňovací období při uzavření soukromého životního pojištění, a to i v případě, že účastník má uzavřeno více smluv s více pojišťovnami.⁷⁰ Pokud by však penzijní spoření zaniklo bez nároku na penzi, je povinen

⁶⁷ Vlastní zpracování.

⁶⁸ *Úplné znění daně z příjmů 2015*. Ostrava : Nakladatelství Sagit, a. s., 2015. s. 28.

⁶⁹ Vlastní zpracování.

⁷⁰ *Úplné znění daně z příjmů 2015*. Ostrava : Nakladatelství Sagit, a. s., 2015. s. 29.

poplatník vrátit částky, o které byl základ daně snížen za všechna období.⁷¹ U tohoto pojištění lze použít stejného výpočtu, který je uveden ve výše uvedené tabulce č. 6.

Celková částka, kterou lze za příspěvek na penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření a soukromé životní pojištění odečíst, může být za kalendářní rok maximálně 30 000 Kč.⁷²

Zaměstnanec, který je členem odborové organizace, má možnost uplatnit odpočet ve výši 1,5 % zdanitelných příjmů podle § 6, maximálně však do výše 3 000 Kč za zdaňovací období.⁷³

Splňuje-li poplatník podmínky dalšího vzdělávání podle § 18 a následujících podle Zákoníku práce, může v případě, že náklady na studium nebyly hrazeny zaměstnavatelem jako výdaj a poplatníkem jako příjmy podle § 7 ze samostatné činnosti, jako nezdanitelnou část základu daně uplatnit částku nejvýše 10 000 Kč. Tato částka se zvyšuje u osob se zdravotním postižením až na 13 000 Kč a u poplatníka s těžším zdravotním postižením až na 15 000 Kč.⁷⁴

Nezdanitelná část základu daně se vztahuje pouze na poplatníky, kteří jsou daňovými rezidenty nebo rezidenty členského státu Evropské unie. Podmínkou u těchto osob je, že podle § 22 zdroj příjmů činí nejméně 90 %. I zde jsou však výjimky, např. se nezapočítávají příjmy od daně osvobozené nebo příjmy, kde je daň vybírána srážkou.⁷⁵

4.3 Modelové příklady daňové optimalizace

V následující části budou uvedeny modelové příklady výpočtu daně poplatníků. U každého příkladu bude uvedeno konkrétní zadání tak, aby bylo možné zpracovat daňové přiznání v určitých variantách a jejich porovnání z hlediska výhodnosti pro toho kterého zaměstnance. Výběr zaměstnanců byl proveden autorem náhodně ze tří organizací okresu Příbram. Jména použitá v práci jsou fiktivní z důvodu ochrany osobních údajů. Pracovnice, které pro organizace zpracovávají mzdy, na základě udání požadavků ze strany autora uvedly pouze vybrané osoby, které splňovaly požadovaná kritéria s případnou úpravou zadání. Pro všechny příklady bylo nutné zpracovat mzdový list zúčtovaných příjmů za rok 2015.

⁷¹ MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2013, úplná znění platná k 1. 1. 2013*. Vyd. 22. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2013. s. 7.

⁷² LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 46.

⁷³ *Úplné znění daně z příjmů 2015*. Ostrava : Nakladatelství Sagit, a. s., 2015. s. 29.

⁷⁴ *Úplné znění daně z příjmů 2015*. Ostrava : Nakladatelství Sagit, a. s., 2015. s. 29.

⁷⁵ *Úplné znění daně z příjmů 2015*. Ostrava : Nakladatelství Sagit, a. s., 2015. s. 29.

Zadání k příkladu č. 1

Poplatník Karel Karel je svobodný, pracuje u organizace Canon, s. r. o. na hlavní pracovní poměr. U organizace má podepsané daňové prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Jeho úhrn příjmů od všech plátců ze závislé činnosti včetně poskytnutých odměn za rok 2015 činí 227 625 Kč. Další příjmy podle § 3 zákona 586/1992 Sb. o daních z příjmů nemá. Poplatník žije v domácnosti s rodiči a ze svého příjmu se podílí na chodu domácnosti částkou 5 000 Kč. Při optimalizaci finančních produktů ve variantách A – C bude autorem porovnána možnost využití úhrady příspěvku na penzijní připojištění a penzijní pojištění.

Obrázek č. 1: Ilustrativní schéma daňové optimalizace⁷⁶

⁷⁶ *Tax optimization* [online]. 2014 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <http://businessinestonia.com/wp-content/uploads/2014/04/tax_optimization.jpg>.

Varianta A

Ve variantě A bude proveden výpočet daně z příjmu bez uplatnění jakýchkoliv nezdaniitelných částí podle § 15 zákona o dani z příjmů.

Tabulka č. 7: Příklad 1 - varianta optimalizace daně A (v Kč)⁷⁷

1	Úhrn příjmů od všech plátců		227 625
2	Úhrn pojistného (§ 6 odst. 13 ZDP)		77 392
3	Dílčí základ daně od všech plátců		305 018
4	Nezdaniitelné částky § 15 ZDP	hodnota darů	
5		úroky z úvěru (úvěrů)	
6		příspěvky na penzijní připojištění, penzijní pojištění, doplňkové penzijní spoření	
7		pojistné na soukromé životní pojištění	
8		členské příspěvky člena odborové organizace	
9		úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
10	Nezdaniitelné částky celkem		
11	Základ daně snížený o nezdaniitelné částky (zaokrouhlený na celé stovky Kč dolů)		305 000
12	Vypočtená daň		45 750
13	Slevy na dani podle § 35ba odst. 1 ZDP	a) na poplatníka	24 840
14		b) na manželku	
15		c) na invaliditu prvního nebo druhého stupně	
16		d) na invaliditu třetího stupně	
17		e) na průkaz ZTP/P	
18		f) na studium poplatníka	
18a		g) za umístění vyživovaného dítěte	
19	Slevy na dani podle § 35ba ZDP celkem		24 840
20	Daň po slevě na dani podle § 35ba ZDP (částka musí být ≥ 0)		20 910
21	Úhrn sražených záloh na dani (po slevě na dani)		20 835
22	Zbývá doplatit + (ř. 21 < 20), zapláceno více – (ř. 21 > 20)		75 (0)
23	Daňové zvýhodnění	Nárok celkem ($12 \times 1\,117 + 12 \times 1\,317$)	
24		z toho: sleva na dani	
25		daňový bonus	
26	Zúčtování na daň po slevě	Daň po slevě (ř. 20 – ř. 24)	
27		Rozdíl na dani po slevě (ř. 21 – ř. 26)	
28	Zúčtování měsíčních daňových bonusů	Vyplacené měsíční daňové bonusy od všech plátců	
29		Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 25 – ř. 28)	
30	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a na bonusu	Doplatek ze zúčtování (kladná částka), přeplatek ze zúčtování (záporná částka) (ř. 27 + ř. 29)	

Do výše uvedené tabulky byla vložena data ze mzdového listu zúčtovaných příjmů č. 1 (dále jen mzdový list). Úhrn příjmů ve výši 227 625 Kč, sociální a zdravotní pojistné zaplacené organizací ve výši 77 392 Kč. Tyto hodnoty jsou důležité z důvodu

⁷⁷ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 140.

vypočtení daně. V současné době se daň vypočítává z tzv. superhrubé mzdy, to je součtem veškerých příjmů a uhrazeného sociálního a zdravotního pojištění organizací. To činí v tomto případě 305 018 Kč. Takto vypočtená hodnota tvoří základ daně. V případě, že poplatník uplatnil odpočet některé z nezdanitelných částí základu daně, základ daně tvoří hodnotu, která je o tyto položky snížena. Základ daně po zaokrouhlení činí 305 000 Kč. Daň ve výši 15 % ze základu daně je 45 750 Kč. Od takto vypočtené daně se odečtou položky představující slevy na dani. V této variantě je sleva na dani pouze na poplatníka. Vypočtená daň činí 75 Kč.

Varianta optimalizace daně B

Ve variantě B bude uplatněna možnost na odpočet příspěvku na penzijní pojištění ve výši 6 000 Kč. Podle zákona o dani z příjmů 586/1992 Sb. § 15 odst. 5 písm. b), aby mohl poplatník uplatnit tuto částku, bude muset měsíčně spořit 500 Kč.

Tabulka č. 8: Příklad 1 - varianta optimalizace daně B (v Kč)⁷⁸

1	Úhrn příjmů od všech plátců	227 625	
2	Úhrn pojistného (§ 6 odst. 13 ZDP)	77 392	
3	Dílčí základ daně od všech plátců	305 018	
4	Nezdanitelné částky § 15 ZDP	hodnota darů	
5		úroky z úvěru (úvěrů)	
6		příspěvky na penzijní připojištění, penzijní pojištění , doplňkové penzijní spoření	6 000
7		pojistné na soukromé životní pojištění	
8		členské příspěvky člena odborové organizace	
9		úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
10	Nezdanitelné částky celkem	6 000	
11	Základ daně snížený o nezdanitelné částky (zaokrouhlený na celé stovky Kč dolů)	299 000	
12	Vypočtená daň	44 850	
13	Slevy na dani podle § 35ba odst. 1 ZDP	a) na poplatníka	24 840
14		b) na manželku	
15		c) na invaliditu prvního nebo druhého stupně	
16		d) na invaliditu třetího stupně	
17		e) na průkaz ZTP/P	
18		f) na studium poplatníka	
18a		g) za umístění vyživovaného dítěte	
19	Slevy na dani podle § 35ba ZDP celkem	24 840	
20	Daň po slevě na dani podle § 35ba ZDP (částka musí být ≥ 0)	20 010	
21	Úhrn sražených záloh na dani (po slevě na dani)	20 835	
22	Zbývá doplatit + (ř. 21 < 20), zapláceno více – (ř. 21 > 20)	-825	
23	Daňové zvýhodnění	Nárok celkem ($12 \times 1\,117 + 12 \times 1\,317$)	
24		z toho: sleva na dani	

⁷⁸ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 140.

25		daňový bonus	
26	Zúčtování na daň po slevě	Daň po slevě (ř. 20 – ř. 24)	
27		Rozdíl na dani po slevě (ř. 21 – ř. 26)	
28	Zúčtování měsíčních daňových bonusů	Vyplacené měsíční daňové bonusy od všech plátců	
29		Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 25 – ř. 28)	
30	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a na bonusu	Doplatek ze zúčtování (kladná částka), přeplatek ze zúčtování (záporná částka) (ř. 27 + ř. 29)	

Údaje pro výpočet varianty B jsou převzaty ze mzdového listu č. 2. U této varianty došlo ke změně v oblasti nezdanitelných částí základu daně, kde si poplatník sjednal penzijní pojištění ve výši 500 Kč měsíčně. Tato skutečnost se projevila i na snížení základu daně v oblasti nezdanitelných částí základu daně, který je snížen o 6 000 Kč. Hodnota dílčího základu daně takto sníženého činí 299 018 Kč a po zaokrouhlení 299 000 Kč. Daň ve výši 15 % představuje částku 44 850 Kč. Po odečtení slevy na dani na poplatníka činí daň 20 010 Kč. Protože zaplacené zálohy na daň podle mzdového listu činí 20 835 Kč, poplatníkovi na základě podání daňového přiznání bude vrácena daň ve výši 825 Kč.

Varianta C

Ve variantě C bude uplatněna stejná nezdanitelná část jako ve variantě B a dále poplatník v této variantě využije možnosti odpočtu příspěvku na penzijní připojištění v hodnotě 6 000 Kč, to znamená, že v tomto případě podle zákona o dani z příjmů 586/1992 Sb. § 15 odst. 5 písm. a), aby mohl poplatník uplatnit tuto částku, bude muset měsíčně spořit 1 500 Kč.

Tabulka č. 9: Příklad 1 - varianta optimalizace daně C (v Kč)⁷⁹

1	Úhrn příjmů od všech plátců	227 625	
2	Úhrn pojistného (§ 6 odst. 13 ZDP)	77 392	
3	Dílčí základ daně od všech plátců	305 018	
4	Nezdanitelné částky § 15 ZDP	hodnota darů	
5		úroky z úvěru (úvěrů)	
6		příspěvky na penzijní připojištění, penzijní pojištění, doplňkové penzijní spoření	12 000
7		pojistné na soukromé životní pojištění	
8		členské příspěvky člena odborové organizace	
9		úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
10	Nezdanitelné částky celkem	12 000	
11	Základ daně snížený o nezdanitelné částky (zaokrouhlený na celé stovky Kč dolů)	293 000	
12	Vypočtená daň	43 950	
13	Slevy na dani podle § 35ba odst. 1 ZDP	a) na poplatníka	24 840
14		b) na manželku	
15		c) na invaliditu prvního nebo druhého stupně	
16		d) na invaliditu třetího stupně	
17		e) na průkaz ZTP/P	
18		f) na studium poplatníka	
18a		g) za umístění vyživovaného dítěte	
19	Slevy na dani podle § 35ba ZDP celkem	24 840	
20	Daň po slevě na dani podle § 35ba ZDP (částka musí být ≥ 0)	19 110	
21	Úhrn sražených záloh na dani (po slevě na dani)	20 835	
22	Zbývá doplatit + (ř. 21 < 20), zapláceno více – (ř. 21 > 20)	-1 725	
23	Daňové zvýhodnění	Nárok celkem ($12 \times 1\,117 + 12 \times 1\,317$)	
24		z toho: sleva na dani	
25		daňový bonus	
26	Zúčtování na daň po slevě	Daň po slevě (ř. 20 – ř. 24)	
27		Rozdíl na dani po slevě (ř. 21 – ř. 26)	
28	Zúčtování měsíčních daňových bonusů	Vyplacené měsíční daňové bonusy od všech plátců	
29		Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 25 – ř. 28)	
30	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a na bonusu	Doplatek ze zúčtování (kladná částka), přeplatek ze zúčtování (záporná částka) (ř. 27 + ř. 29)	

Na základě rozhodnutí poplatníka o uzavření smlouvy o příspěvku na penzijní připojištění a penzijní pojištění došlo na úseku nezdanitelných částí základu daně ke zvýšení úhrady za tato pojištění. Konkrétně se jedná o částku 1 000 Kč u penzijního připojištění a částku 500 Kč u penzijního pojištění za jeden měsíc. Základní data pro sestavení této tabulky byla převzata ze mzdového listu č. 3. Tato změna se projevila v základu daně sníženého o nezdanitelné části, který na základě této skutečnosti činí 293 018 Kč. Zaokrouhlený základ daně je 293 000 Kč. Z takto vytvořeného základu

⁷⁹ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 140.

daně je vypočtená daň ve výši 43 950 Kč. Po odpočtu slevy na dani na poplatníka a z vypočtené daně po slevě na dani je patrný vliv nezdaniitelných částí základu daně na výslednou daň. Rozdíl mezi zaplacenými zálohami (podle mzdového listu) a zpracovaným daňovým přiznáním je přeplatek 1 725 Kč, který bude poplatníkovi vrácen.

Z tabulky č. 10 a grafu č. 1 je patrný vývoj daně po odpočtu nezdaniitelných částí základu daně. Nejvýhodnější je varianta C, kde odpočet penzijního připojištění a penzijního pojištění činí 12 000 Kč.

Tabulka č. 10: Přehled vybraných položek v příkladu č. 1 ve variantě A – C v Kč⁸⁰

Ukazatel	A	B	C
Hrubá mzda	227 625	227 625	227 625
Daň	45 750	44 850	43 950
Procento daně bez nezdaniitelných částí základu daně k hrubé mzdě	20,10 %	19,70 %	19,31 %

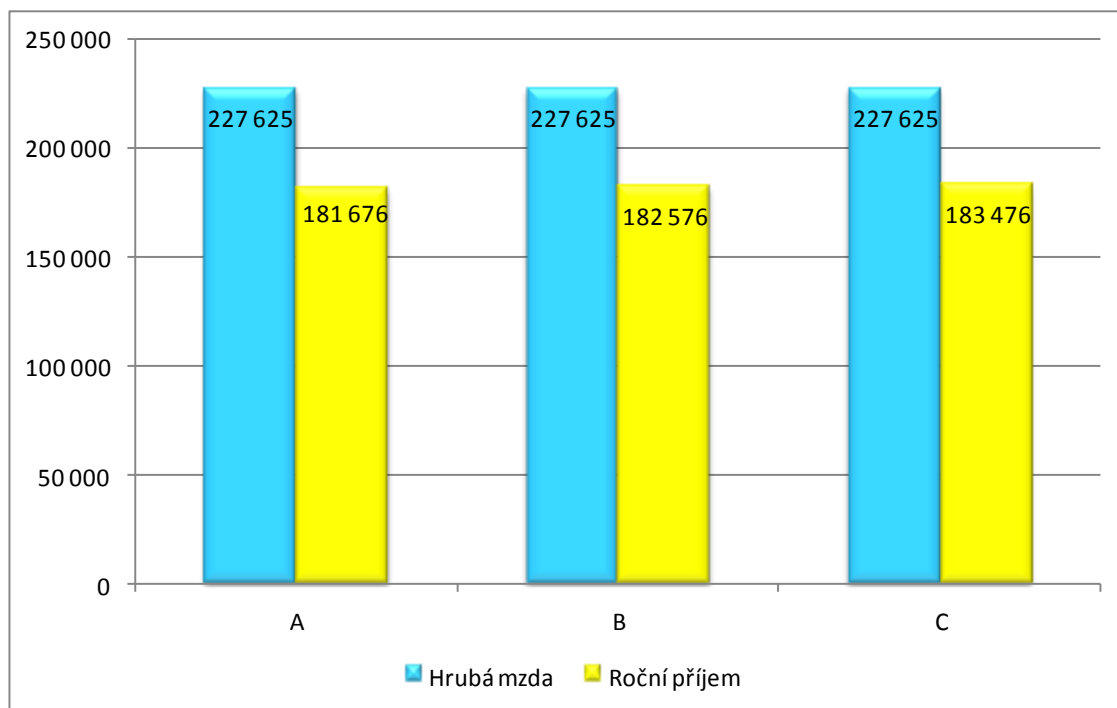
Tabulka č. 11: Propočtení daně po slevě na dani k hrubé mzdě v příkladu č. 1 ve variantě A – C v Kč⁸¹

Ukazatel	Varianta A	Varianta B	Varianta C
Hrubá mzda	227 625	227 625	227 625
Daň po slevách na dani	20 910	20 010	19 110
Roční příjem	181 676	182 576	183 476
Podíl daně po slevě na dani k hrubé mzdě	9,19 %	8,79 %	8,40 %

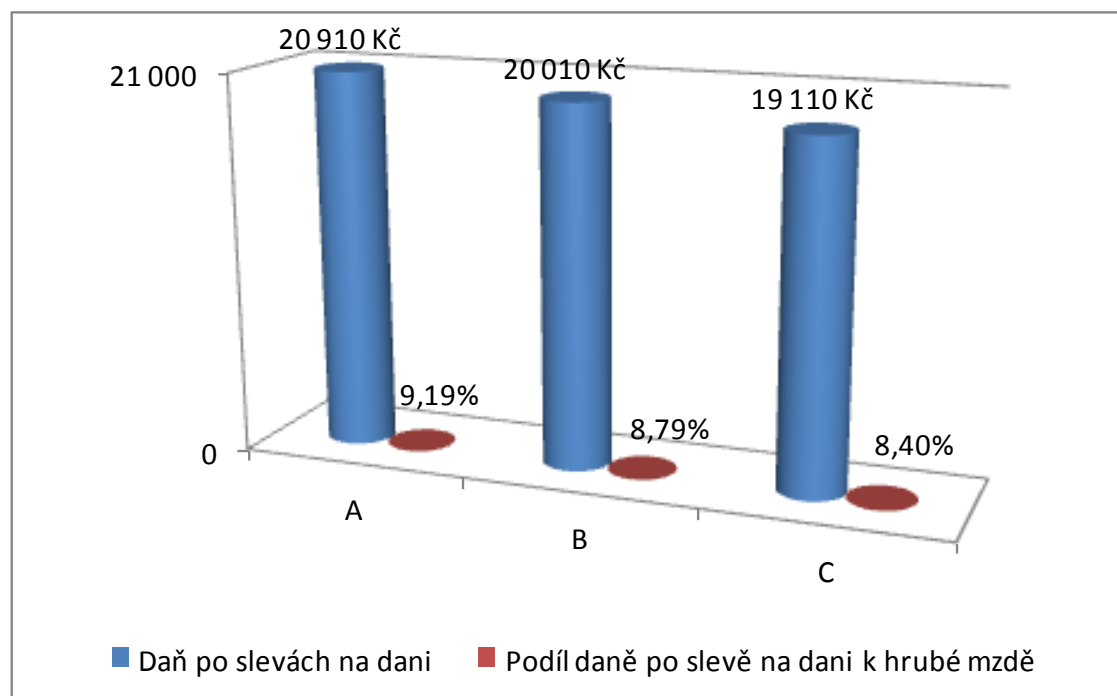
⁸⁰ Vlastní zpracování.

⁸¹ Vlastní zpracování.

Graf č. 1: Hrubá mzda a roční příjem k příkladu č. 1 (v Kč)⁸²

Graf č. 2: Daň po slevách na dani a podíl daně po slevě na dani k hrubé mzdě k příkladu č. 1⁸³

V tabulce č. 11 je provedeno posouzení daňového zatížení v jednotlivých variantách. Při daňové optimalizaci příjmu poplatníka daně byla vždy hodnocena jeho

⁸² Vlastní zpracování.

⁸³ Vlastní zpracování.

příjmová část v návaznosti na možnosti daňové optimalizace. Vždy bylo nutné posoudit jeho životní potřeby tak, aby i po zaplacení nezdanitelných částí základu daně zbýval poplatníkovi dostatek finančních prostředků na jeho potřeby. Z výše uvedené tabulky a grafů je patrné, že pro poplatníka je nejvýhodnější varianta C, kde poměr daně z příjmu k hrubé mzdě je nejnižší a to se odráží i v příjmu poplatníka. Příjem poplatníka v tomto případě není jen jeho čistá mzda, ale i případný přeplatek na dani z příjmu. Ve variantě A nebude poplatník daň z příjmu doplácet, protože částka nepřekračuje výši 200 Kč.⁸⁴

Z příkladu č. 1 varianty A, B, C, který je z hlediska zpracování daňového přiznání poměrně jednoduchý, je patrná náročnost na znalost zákona o dani z příjmů fyzických osob. Poplatníkovi, který není obeznámen s touto problematikou, by však mohlo zpracování daňového přiznání způsobit určité potíže.

Zadání k příkladu č. 2

Poplatník Petr Petr je ženatý, pracuje u organizace Nikon, s. r. o. na hlavní pracovní poměr. U organizace má podepsané daňové prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Jeho úhrn příjmů od všech plátců ze závislé činnosti včetně poskytnutých odměn za rok 2015 činí 399 707 Kč. Další příjmy podle § 3 zákona 586/1992 Sb. o daních z příjmů nemá. Při optimalizaci finančních produktů bude porovnána možnost využití úhrady příspěvku na penzijní připojištění a penzijní pojištění. K tomu, aby bylo možné zpracovat roční daňové přiznání, bylo nutné u pracovníka zjistit, jaké jsou jeho zúčtované příjmy. Z toho důvodu bude muset být nejprve zpracován mzdový list poplatníka za rok 2015.

Varianta A

Ve variantě A při výpočtu daně z příjmu poplatník uplatňuje nezdanitelnou část na penzijní připojištění ve výši 6 000 Kč podle zákona o dani z příjmů 586/1992 Sb. § 15 odst. 5 písm. a) a penzijní pojištění ve výši 6 000 Kč podle zákona o dani z příjmů 586/1992 Sb. § 15 odst. 5 písm. b). Oba nároky doložil potvrzením od příslušné pojišťovny, se kterou má uzavřené pojištění. Ve společné domácnosti s manželkou se starají o dvě nezaopatřené děti, které navštěvují základní školu. Poplatník na děti uplatňuje slevu na dani. Vzhledem k tomu, že manželka je zaměstnaná a má nižší příjem než 68 000 Kč, může poplatník uplatnit slevu na dani i na manželku.

⁸⁴ MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2015, úplná znění platná k 1. 1. 2015*. Vyd. 24. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2015. s. 54.

Tabulka č. 12: Příklad 2 - varianta optimalizace daně A (v Kč)⁸⁵

1	Úhrn příjmů od všech plátců		399 707
2	Úhrn pojistného (§ 6 odst. 13 ZDP)		135 901
3	Dílčí základ daně od všech plátců		535 607
4	Nezdanitelné částky § 15 ZDP	hodnota darů	
5		úroky z úvěru (úvěrů)	
6		příspěvky na penzijní připojištění, penzijní pojištění, doplňkové penzijní spoření	12 000
7		pojistné na soukromé životní pojištění	
8		členské příspěvky člena odborové organizace	
9		úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
10	Nezdanitelné částky celkem		12 000
11	Základ daně snížený o nezdanitelné částky (zaokrouhlený na celé stovky Kč dolů)		523 600
12	Vypočtená daň		78 540
13	Slevy na dani podle § 35ba odst. 1 ZDP	a) na poplatníka	24 840
14		b) na manželku	24 840
15		c) na invaliditu prvního nebo druhého stupně	
16		d) na invaliditu třetího stupně	
17		e) na průkaz ZTP/P	
18		f) na studium poplatníka	
18a		g) za umístění vyživovaného dítěte	
19	Slevy na dani podle § 35ba ZDP celkem		49 680
20	Daň po slevě na dani podle § 35ba ZDP (částka musí být ≥ 0)		28 860
21	Úhrn sražených záloh na dani (po slevě na dani)		1 659
22	Zbývá doplatit + (ř. 21 < 20), zapláceno více – (ř. 21 > 20)		27 201
23	Daňové zvýhodnění	Nárok celkem ($12 \times 1\,117 + 12 \times 1\,317$)	29 208
24		z toho: sleva na dani	29 208
25		daňový bonus	297
26	Zúčtování na daň po slevě	Daň po slevě (ř. 20 – ř. 24)	-348
27		Rozdíl na dani po slevě (ř. 21 – ř. 26)	-2 007
28	Zúčtování měsíčních daňových bonusů	Vyplacené měsíční daňové bonusy od všech plátců	297
29		Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 25 – ř. 28)	0
30	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a na bonusu	Doplatek ze zúčtování (kladná částka), přeplatek ze zúčtování (záporná částka) (ř. 27 + ř. 29)	-2 007

Základní údaje pro výpočet byly získány ze mzdového listu č. 4. Celkové příjmy představují částku 399 707 Kč a spolu s uhrazeným zdravotním a sociálním pojištěním placeným organizací ve výši 135 901 Kč tvoří superhrubou mzdu, která je dílčím základem daně. V tomto případě má poplatník nezdanitelné části základu daně ve výši 12 000 Kč. Základ daně po odpočtu této částky zaokrouhlený na celá sta dolů činí 523 600 Kč. Vypočtená daň ve výši 15 % činí 78 540 Kč. Provedeme-li odečtení slev na dani na manžela a manželku, které jsou 49 680 Kč, a dále odpočet daňového

⁸⁵ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 140.

zvýhodnění na děti ve výši 29 208 Kč, vznikne rozdíl mezi zaplacenými zálohami na dani a vypočtenou daní v daňovém přiznání -2 007 Kč. Protože se jedná o přeplatek, bude tato částka poplatníkovi vrácena. U daňového bonusu nevznikl rozdíl mezi daňovým bonusem vyplacným v průběhu roku a daňovým bonusem vypočteným v ročním daňovém přiznání.

Varianta B

Ve variantě B z hlediska penzijního připojištění a penzijního pojištění nedochází proti variantě A ke změně. I zde jsou oba nároky řádně doloženy potvrzením od příslušné pojišťovny, se kterou má uzavřené pojištění. Ve společné domácnosti s manželkou se starají o dvě nezaopatřené děti, na které uplatňují slevu na dani. Vzhledem k tomu, že manželka je zaměstnaná a má vyšší příjem než 68 000 Kč, nemůže v tomto případě poplatník slevu na manželku uplatnit. Společně se dohodli, že slevu na dani na obě děti bude využívat pouze manžel. K tomu, aby mu tato sleva mohla být přiznána, musí poplatník doložit potvrzení zaměstnavatele manželky, že manželka slevu na dani neuplatňuje.

Tabulka č. 13: Příklad 2 - varianta optimalizace daně B (v Kč)⁸⁶

1	Úhrn příjmů od všech plátců		399 707
2	Úhrn pojistného (§ 6 odst. 13 ZDP)		135 901
3	Dílčí základ daně od všech plátců		535 607
4	Nezdanitelné částky § 15 ZDP	hodnota darů	
5		úroky z úvěru (úvěrů)	
6		příspěvky na penzijní připojištění, penzijní pojištění, doplňkové penzijní spoření	12 000
7		pojistné na soukromé životní pojištění	
8		členské příspěvky člena odborové organizace	
9		úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
10	Nezdanitelné částky celkem		12 000
11	Základ daně snížený o nezdanitelné částky (zaokrouhlený na celé stovky Kč dolů)		523 600
12	Vypočtená daň		78 540
13	Slevy na dani podle § 35ba odst. 1 ZDP	a) na poplatníka	24 840
14		b) na manželku	
15		c) na invaliditu prvního nebo druhého stupně	
16		d) na invaliditu třetího stupně	
17		e) na průkaz ZTP/P	
18		f) na studium poplatníka	
18a	g) za umístění vyživovaného dítěte		
19	Slevy na dani podle § 35ba ZDP celkem		24 840

⁸⁶ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 140.

20	Daň po slevě na dani podle § 35ba ZDP (částka musí být ≥ 0)		53 700
21	Úhrn sražených záloh na dani (po slevě na dani)		26 202
22	Zbývá doplatit + (ř. 21 < 20), zapláceno více – (ř. 21 > 20)		27 498
23	Daňové zvýhodnění	Nárok celkem ($12 \times 1\,117 + 12 \times 1\,317$)	29 208
24		z toho: sleva na dani	29 208
25		daňový bonus	
26	Zúčtování na daň po slevě	Daň po slevě (ř. 20 – ř. 24)	24 492
27		Rozdíl na dani po slevě (ř. 21 – ř. 26)	-1 710
28	Zúčtování měsíčních daňových bonusů	Vyplacené měsíční daňové bonusy od všech plátců	
29		Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 25 – ř. 28)	
30	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a na bonusu	Doplatek ze zúčtování (kladná částka), přeplatek ze zúčtování (záporná částka) (ř. 27 + ř. 29)	

Údaje v této variantě až po základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně jsou totožné s údaji v předchozí variantě. Změna ve výši 24 840 Kč je v návaznosti na zaměstnání manželky, a proto poplatník nemůže tuto slevu uplatnit. Z tohoto důvodu došlo i ke zvýšení záloh na dani v průběhu roku. To vyplývá i ze mzdového listu poplatníka. U daňového zvýhodnění na děti nedošlo ke změně. V ročním daňovém přiznání pak vznikl přeplatek na dani ve výši 1 710 Kč. Na základě žádosti poplatníka finanční úřad přeplatek vrátí.

Varianta C

Ve variantě C z hlediska penzijního připojištění a penzijního pojištění nedochází proti variantě A a B ke změně. I zde jsou oba nároky řádně doloženy potvrzením od příslušné pojišťovny, se kterou má uzavřené pojištění. Ke změně nedochází ani na úseku nezdanitelných částí manžela a manželky. Ani ve slevách na děti nedochází ke změně z hlediska jejího využití.

Protože oba plátcí daně mají za rok 2015 dostatečný příjem, je možné při optimalizaci daně z příjmu aplikovat odečet úroků podle § 15 odst. 3. písm. a) z úvěru. Manželé se dohodli, že využijí této možnosti při získání úvěru na bytovou potřebu. Prostředky, které poplatník na základě uzavřené smlouvy získá, budou použity na výstavbu vlastního rodinného domku. Požadovaná částka představuje část prostředků na dofinancování stavby, a to ve výši 1 500 000 Kč.

Za účelem výpočtu nejvýhodnější úrokové sazby pro tento účel byla provedena komparace úrokové sazby u stavebních spořitelen Českomoravské stavební spořitelny, Modrá pyramida stavební spořitelna, Stavební spořitelna České spořitelny a Hypoteční banka. Před výběrem nejvýhodnějšího hypotečního úvěru bylo provedeno stanovení

kritérií. Požadovaná výše úvěru byla stanovena v hodnotě 1 500 000 Kč, doba splatnosti 25 let a fixace úvěru na 5 let. Po provedené komparaci jak vyplývá z následující tabulky č. 13, byl vybrán hypoteční úvěr od Modré pyramidy stavební spořitelny. Při tomto rozhodnutí bylo bráno v úvahu i to, že rodina u peněžního ústavu Komerční banky, která je 100 % vlastníkem Modré pyramidy stavební spořitelny má i jiné finanční aktivity včetně běžných účtů.

Tabulka č. 14: Komparace úroku úvěrů stavebních spořitelen (v Kč)⁸⁷

	70 %	Fixace	Úrok	Splátka	Pojištění	Splátka + pojištění
ČMSS	1 500 000	5 let	2,09	6 432,00	597	7 029
HB	1 500 000	5 let	2,09	6 423,80	321	6 745
MP	1 500 000	5 let	1,99	6 340,00	375	6 715
SSČS	1 500 000	5 let	1,99	6 370,00	559	6 929

V tabulce je uvedeno i pojištění úvěru v případě, že by se klient dostal do platební neschopnosti např. z důvodu ztráty zaměstnání, dlouhodobé nemoci atd. Pojištění úvěru se platí měsíčně a není součástí poskytnutého úvěru. Ve sloupci splátka + pojištění je pouze orientačně uvedena celková hodnota. Pojištění úvěru se proto nezapočítává ani do hodnoty nezdanitelné části základu daně.

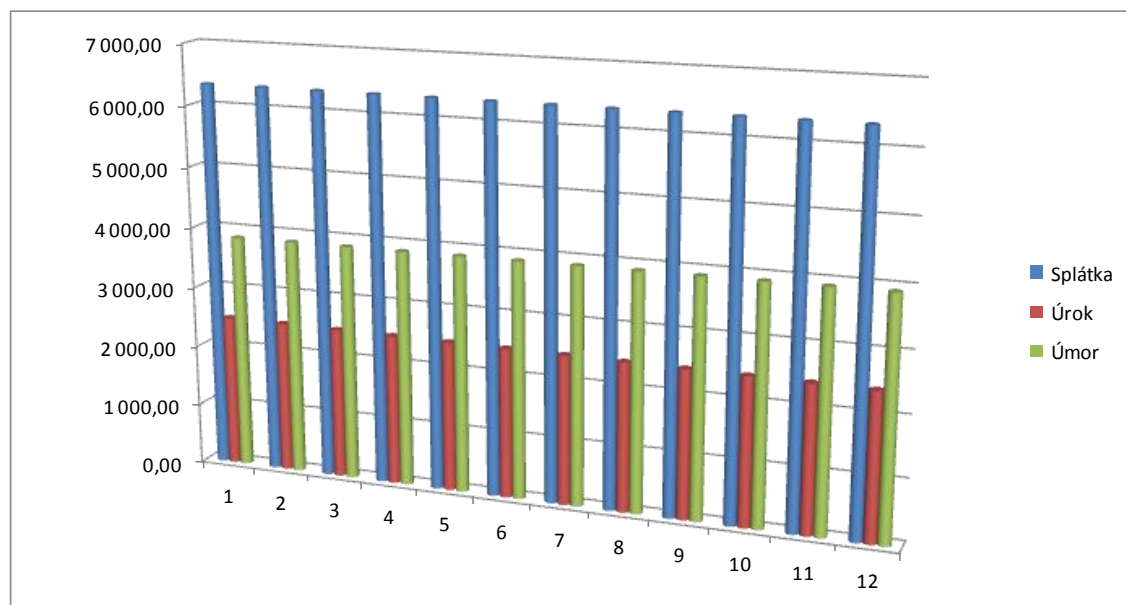
Situace na úseku hypotečních úvěrů je v současné době velmi příznivá. Fixace, která je zadána na 5 let, je v současné době z hlediska úrokové sazby nejvýhodnější. V případě, že by fixace byla na delší dobu, byl by úrok z poskytnutého úvěru vyšší. Čím delší je fixace, tím výše úroku roste. Ve výpočtu splátky (anuity) je tedy použita úroková sazba 1,99 %. Propočet úroku, úmoru a výše splátky za rok 2015 je uveden v následující tabulce.

⁸⁷ Vlastní zpracování.

Tabulka č. 15: Propočet úrokové sazby za rok 2015 (v Kč)⁸⁸

Rok	Měsíc	Splátka	Úrok	Úmor	Úvěr
					1 500 000
1	1	6 340	2 487,50	3 852,50	1 493 660
1	2	6 340	2 481,11	3 858,89	1 487 320
1	3	6 340	2 474,71	3 865,29	1 480 980
1	4	6 340	2 468,30	3 871,70	1 474 640
1	5	6 340	2 461,88	3 878,12	1 468 300
1	6	6 340	2 455,45	3 884,55	1 461 960
1	7	6 340	2 449,01	3 890,99	1 455 620
1	8	6 340	2 442,55	3 897,45	1 449 280
1	9	6 340	2 436,09	3 903,91	1 442 940
1	10	6 340	2 429,62	3 910,38	1 436 600
1	11	6 340	2 423,13	3 916,87	1 430 260
1	12	6 340	2 416,64	3 923,36	1 423 920
Rok 2015		76 080	29 425,99	36 369,61	76 080

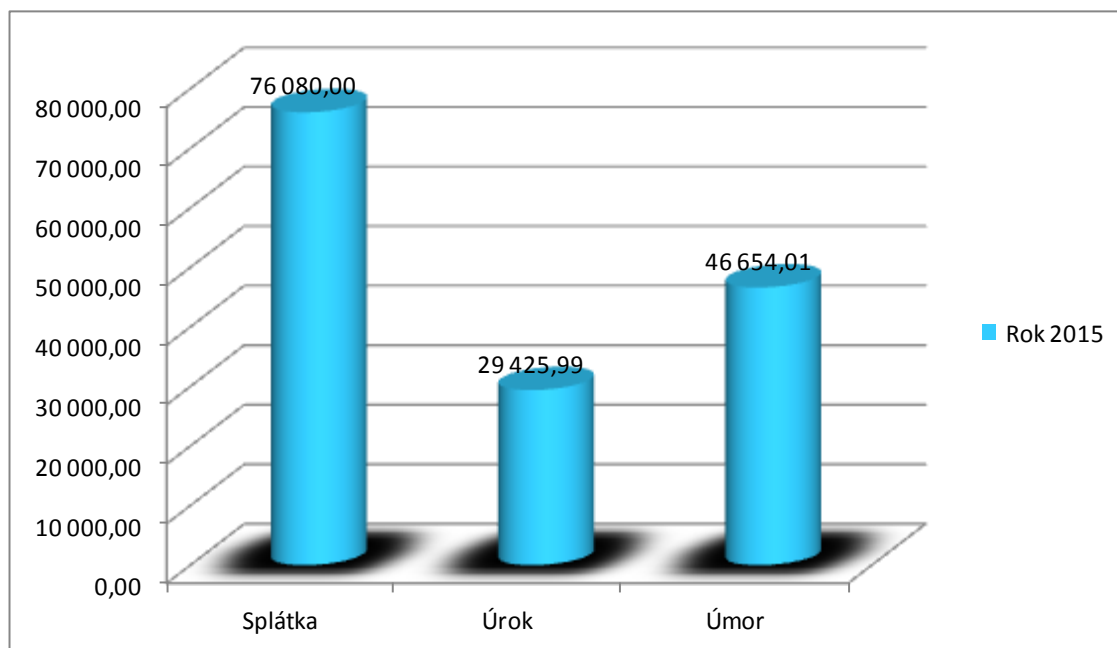
Graf č. 3: Vývoj splátky, úroku a úmoru v roce 2015 (v Kč)⁸⁹

⁸⁸ Vlastní zpracování.

⁸⁹ Vlastní zpracování.

Graf č. 4: Splátka, úrok a úmor 2015 (v Kč)⁹⁰

Při jednání se společností Modrá pyramida stavební spořitelna bylo dohodnuto, že splátky úvěru neboli annuita budou po dobu poskytnutí úvěru konstantní. To znamená, že úmor úvěru se bude postupně zvyšovat a úrok snižovat. Z tabulky i uvedeného grafu č. 3 je dobře patrný vývoj úroků, úmoru a splátky v prvním roce poskytnutí úvěru. Podle této tabulky je výše úroků 29 426 Kč. Tuto hodnotu je možné použít jako nezdanitelnou část základu daně za rok 2015. Při žádosti o úvěr byla brána v úvahu i otázka možnosti splácení úvěru poplatníkem vzhledem k celkovému příjmu domácnosti. I když platby spojené s penzijním připojištěním, penzijním pojištěním a splátkou úvěru představují měsíčně částku 8 340 Kč, nehrozí domácnosti nebezpečí nesplácení úvěru a mají ještě dostatek finančních prostředků na jejich volnočasové aktivity. Poplatník by měl pouze zvážit jistotu svého zaměstnání a zaměstnání manželky a na základě toho přijmout případně rozhodnutí o sjednání pojištění splácení úvěru.

⁹⁰ Vlastní zpracování.

Tabulka č. 16: Příklad 2 - varianta optimalizace daně C (v Kč)⁹¹

1	Úhrn příjmů od všech plátců	399 707	
2	Úhrn pojistného (§ 6 odst. 13 ZDP)	135 901	
3	Dílčí základ daně od všech plátců	535 607	
4	Nezdanitelné částky § 15 ZDP	hodnota darů	
5		úroky z úvěru (úvěrů)	29 426
6		příspěvky na penzijní připojištění, penzijní pojištění, doplňkové penzijní spoření	12 000
7		pojistné na soukromé životní pojištění	
8		členské příspěvky člena odborové organizace	
9		úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
10	Nezdanitelné částky celkem	41 426	
11	Základ daně snížený o nezdanitelné částky (zaokrouhlený na celé stovky Kč dolů)	494 100	
12	Vypočtená daň	74 115	
13	Slevy na dani podle § 35ba odst. 1 ZDP	a) na poplatníka	24 840
14		b) na manželku	
15		c) na invaliditu prvního nebo druhého stupně	
16		d) na invaliditu třetího stupně	
17		e) na průkaz ZTP/P	
18		f) na studium poplatníka	
18a		g) za umístění vyživovaného dítěte	
19	Slevy na dani podle § 35ba ZDP celkem	24 840	
20	Daň po slevě na dani podle § 35ba ZDP (částka musí být ≥ 0)	49 275	
21	Úhrn sražených záloh na dani (po slevě na dani)	26 202	
22	Zbývá doplatit + (ř. 21 < 20), zapláceno více – (ř. 21 > 20)	23 073	
23	Daňové zvýhodnění	Nárok celkem ($12 \times 1\,117 + 12 \times 1\,317$)	29 208
24		z toho: sleva na dani	29 208
25		daňový bonus	
26	Zúčtování na daň po slevě	Daň po slevě (ř. 20 – ř. 24)	-6 135
27		Rozdíl na dani po slevě (ř. 21 – ř. 26)	
28	Zúčtování měsíčních daňových bonusů	Vyplacené měsíční daňové bonusy od všech plátců	
29		Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 25 – ř. 28)	
30	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a na bonusu	Doplatek ze zúčtování (kladná částka), přeplatek ze zúčtování (záporná částka) (ř. 27 + ř. 29)	

V příkladu č. 2 ve variantě C má vliv na výslednou daň odpočet úroků z úvěru. Základní údaje zůstávají neměnné, ale vlivem splátek úvěru na bydlení došlo k navýšení nezdanitelných částí základu daně o 29 426 Kč. Po zvýšení nezdanitelných částí základu daně o tuto částku došlo ke snížení základu daně bez nezdanitelných částí základu daně. Výsledný základ daně činí po zaokrouhlení 494 100 Kč. Z tohoto základu 15 % daň představuje částku 74 115 Kč. Protože sleva na dani a daňové zvýhodnění na děti zůstávají nezměněné, výsledná daň ve výši 6 135 Kč bude poplatníkovi vrácena. O tuto

⁹¹ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 140.

částku musí poplatník požádat v daňovém přiznání. I po úhradě splátek úvěru a plateb penzijního připojištění a penzijního pojištění nedochází v domácnosti vzhledem k dostatečným příjmům k ekonomické nestabilitě.

Tabulka č. 17: Přehled vybraných položek v příkladu č. 2 ve variantě A – C v Kč⁹²

Ukazatel	A	B	C
Hrubá mzda	399 707	399 707	399 707
Daň	78 540	78 540	74 115
Procento daně bez nezdánitelných částí základu daně k hrubé mzdě	19,65 %	19,65 %	18,54 %

V níže uvedené tabulce je vyhodnocení jednotlivých variant podle zadaných ukazatelů. Pro posouzení nejvýhodnější varianty byl určen podíl daně z příjmu k hrubé mzdě v procentech. Podle tohoto kritéria je nejvýhodnější varianta A, ve které je nízké daňové zatížení dáno daňovou slevou na manželku. Ve variantě B a C je výše daně ovlivněna hodnotou slevy na dani na manželku, která je zaměstnaná. Úroky z úvěru na úseku nezdánitelných částí základu daně mají vliv na výši daně ve variantě C.

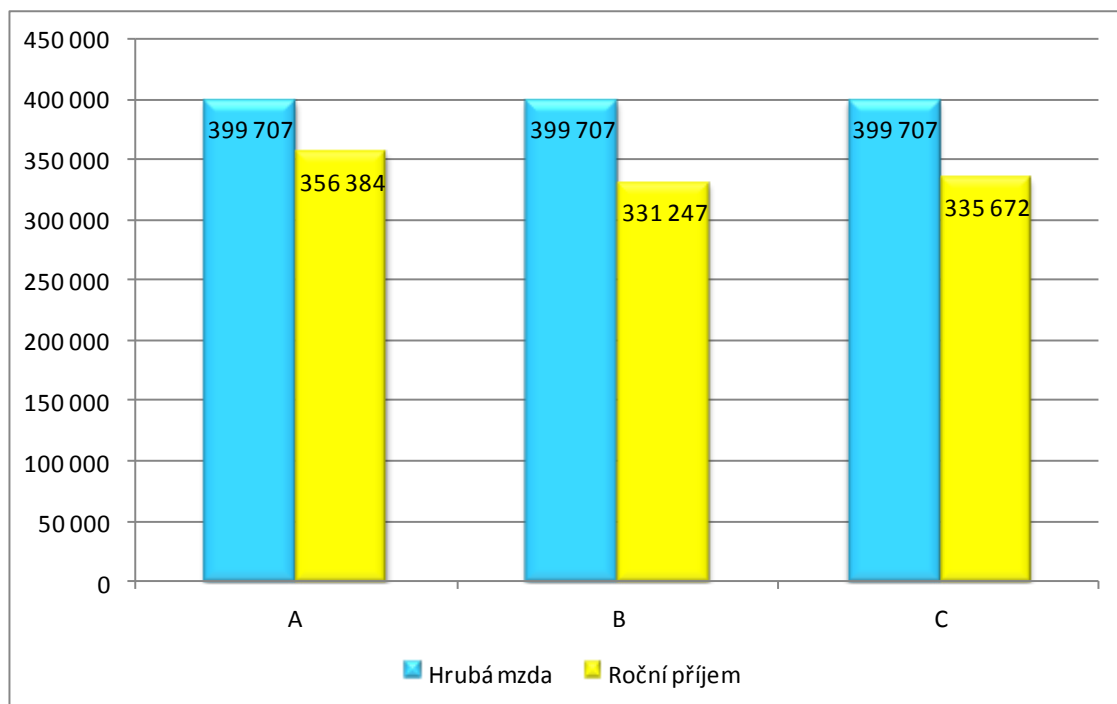
Tabulka č. 18: Propočet daně po slevě na dani k hrubé mzdě v příkladu č. 2 ve variantě A – C v Kč⁹³

Ukazatel	Varianta A	Varianta B	Varianta C
Hrubá mzda	399 707	399 707	399 707
Daň po slevách na dani	-348	24 492	20 067
Roční příjem	356 384	331 247	335 672
Podíl daně po slevě na dani k hrubé mzdě	-0,09%	6,13 %	5,02 %

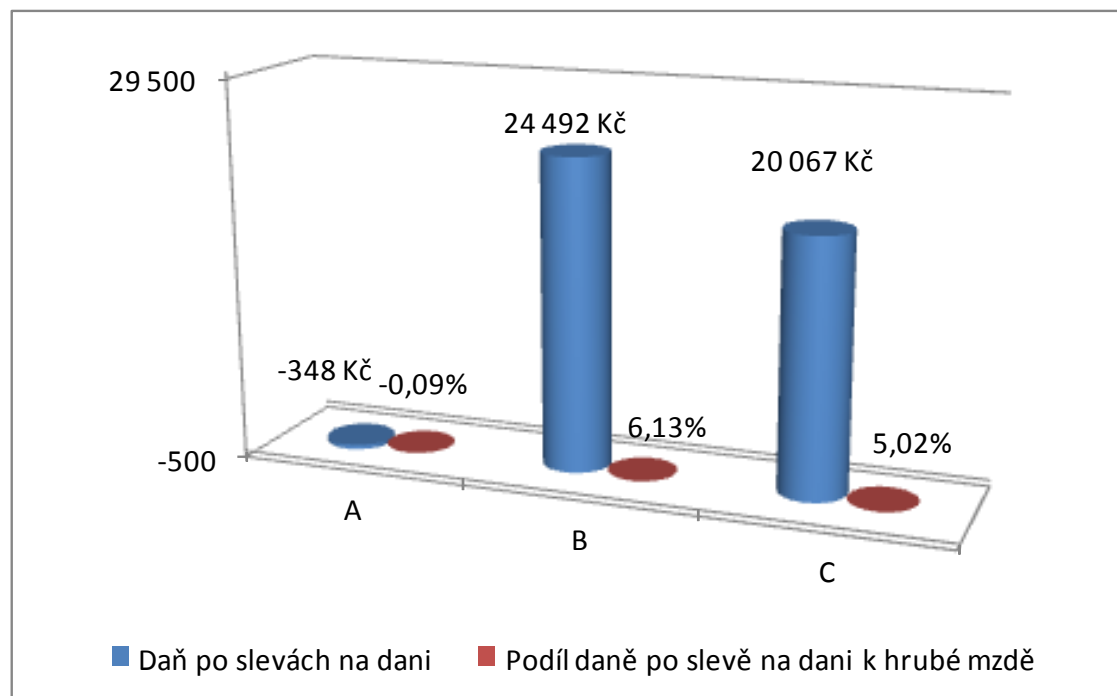
⁹² Vlastní zpracování.

⁹³ Vlastní zpracování.

Graf č. 5: Hrubá mzda a roční příjem v příkladu č. 2 (v Kč)⁹⁴

Graf č. 6: Daň po slevách na dani a podíl daně po slevě na dani k hrubé mzdě k příkladu č. 2⁹⁵

V předešlých příkladech se jednalo o zaměstnance firem, kteří byli odměňováni podle zákona č. 262/2006 Sb. Zákoník práce, část VI., hlava II. Jedná se o § 113 – 121

⁹⁴ Vlastní zpracování.

⁹⁵ Vlastní zpracování.

Zákoníku práce, podle kterých je zaměstnancům (poplatníkům) stanovena mzda. Tato část Zákoníku práce vstoupila v platnost od 1. 1. 2007 a nahradila do té doby platný zákon č. 1/1992 Sb. o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku.

Varianty uvedené v příkladu č. 2 jsou pro poplatníka složitější z hlediska vyplnění daňového přiznání než varianty v příkladu č. 1. Vzhledem k finančním možnostem poplatníka a jeho manželky lze více využít položek, které umožňují snížení daně o nezdanitelné části základu daně. Tím bude docíleno i snížení konečné daně.

Zadání k příkladu č. 3

V následujícím příkladu se jedná o pracovníci, která je zaměstnancem organizace, jež zajišťuje sociální služby a jejímž zřizovatelem je krajský úřad. Na zaměstnance této organizace se nevztahuje předešlé ustanovení, ale jsou odměňováni podle zákona č. 262/2006 Sb. Zákoník práce, část VI., hlava III. Plat je zaměstnanci stanoven podle § 122 – 137 Zákoníku práce. Platové tarify těchto zaměstnanců jsou uvedeny v nařízení vlády č. 564/2006 Sb. o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě § 5, odst. 3.

Na následujících variantách A až C bude prezentována možnost uplatnění nezdanitelných částí základu daně. Varianta A vychází z konkrétních dat pracovníce a další varianty jsou příklady propočtu daně z příjmu v situacích, do kterých se rodina může dostat a návrh řešení.

Varianta A

Pracovnice Marta Kozáková vykonává v organizaci přímou obslužnou péči o osoby zde umístěné. Podle dosaženého vzdělání a délky praxe byla vedoucím organizace zařazena do 4. platového stupně a do 8. platové třídy se základním platem 13 930 Kč. Dále jí bylo přiznáno osobní ohodnocení ve výši 3 500 Kč, příplatek za směnnost ve výši 600 Kč a příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí 500 Kč. Měsíční plat včetně osobního ohodnocení a příplatků činí 18 530 Kč. Pracovnice dostala v červnu a prosinci mimořádnou odměnu ve výši 4 500 Kč. Manželé mají spolu dvě nezletilé děti, které jsou v předškolním věku a jsou umístěny v zařízení péče o děti. Vzhledem k tomu, že manžel a manželka mají přibližně stejné příjmy, dohodli se, že každý z nich uplatní tzv. školkovné na jedno dítě a stejným způsobem uplatní i slevu na dani na děti.

Tabulka č. 19: Příklad 3 - varianta optimalizace daně A (v Kč)⁹⁶

1	Úhrn příjmů od všech plátců	233 895	
2	Úhrn pojistného (§ 6 odst. 13 ZDP)	79 524	
3	Dílčí základ daně od všech plátců	313 419	
4	Nezdanitelné částky § 15 ZDP	hodnota darů	
5		úroky z úvěru (úvěrů)	
6		příspěvky na penzijní připojištění, penzijní pojištění , doplňkové penzijní spoření	
7		pojistné na soukromé životní pojištění	
8		členské příspěvky člena odborové organizace	
9		úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
10	Nezdanitelné částky celkem		
11	Základ daně snížený o nezdanitelné částky (zaokrouhlený na celé stovky Kč dolů)	313 400	
12	Vypočtená daň	47 010	
13	Slevy na dani podle § 35ba odst. 1 ZDP	a) na poplatníka	24 840
14		b) na manželku	
15		c) na invaliditu prvního nebo druhého stupně	
16		d) na invaliditu třetího stupně	
17		e) na průkaz ZTP/P	
18		f) na studium poplatníka	
18a		g) za umístění vyživovaného dítěte	3 960
19	Slevy na dani podle § 35ba ZDP celkem	28 800	
20	Daň po slevě na dani podle § 35ba ZDP (částka musí být ≥ 0)	18 210	
21	Úhrn sražených záloh na dani (po slevě na dani)	4 746	
22	Zbývá doplatit + (ř. 21 < 20), zaplacen více – (ř. 21 > 20)	13 464	
23	Daňové zvýhodnění	Nárok celkem ($12 \times 1\,117 + 12 \times 1\,317$)	13 404
24		z toho: sleva na dani	13 404
25		daňový bonus	
26	Zúčtování na daň po slevě	Daň po slevě (ř. 20 – ř. 24)	4 806
27		Rozdíl na dani po slevě (ř. 21 – ř. 26)	60
28	Zúčtování měsíčních daňových bonusů	Vyplacené měsíční daňové bonusy od všech plátců	
29		Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 25 – ř. 28)	
30	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a na bonusu	Doplatek ze zúčtování (kladná částka), přeplatek ze zúčtování (záporná částka) (ř. 27 + ř. 29)	

Příjmy pracovnice za kalendářní rok podle mzdového listu činí 233 895 Kč. Součet těchto příjmů a zaplaceného sociálního a zdravotního pojištění organizací činí 79 524 Kč. Toto je základ pro výpočet 15 % daně. V této variantě pracovnice neuplatňuje žádné nezdanitelné části základu daně. Daň vypočtená po slevách na dani činí 18 210 Kč a po odečtení daňového zvýhodnění na první dítě ve výši 13 404 Kč (otec uplatňuje daňové zvýhodnění na druhé dítě) je tato částka 4 806 Kč. Jak již bylo řečeno výše, pokud daň nepřekročí částku 200 Kč, není poplatník povinen tuto částku

⁹⁶ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 140.

zaplatit. Vzhledem k tomu, že i manžel je zaměstnaný, bylo by možné po zvážení jistoty zaměstnání obou manželů uplatnit některé další možnosti vyplývající ze zákona z oblasti využití nezdánitelných částí základu daně. Manželé bydlí v nájemním bytě a příjmy obou jsou na dostatečné úrovni. Oba mají založeno stavební spoření. Autor doporučuje zvážit možnost pořízení koupi bytu nebo výstavbu rodinného domku s pomocí využití prostředků stavebního spoření spolu s uzavřením smlouvy o poskytnutí hypotečního úvěru. Zákon umožňuje odečíst ze základu daně jak úroky z hypotečního úvěru, tak i úroky z úvěru poskytnutého stavební spořitelnou, bankou nebo zahraniční bankou na financování bytových potřeb. Úroky nelze odečíst v případě, že se jedná o objekt, který neslouží pro bytové účely, např. garáže, sklepy, skladiště, ze kterých poplatníkovi plyne příjem ze samostatné činnosti. V případě, že poplatník by část objektu využíval ke komerčním účelům, lze odpočet úroků z poskytnutého úvěru uplatnit pouze na část, která slouží k bydlení.

Varianta B

Varianta B bude propočítána na změnu v návaznosti na zvýšené příjmy manžela v zaměstnání. Manželka doložila potvrzení od zaměstnavatele o tom, že neuplatňuje tzv. školkovné a daňové zvýhodnění na děti. S penzijní společností České spořitelny uzavřela smlouvu o penzijním připojištění ve výši 1 500 Kč měsíčně a penzijním pojištění ve výši 300 Kč.

Tabulka č. 20: Příklad 3 - varianta optimalizace daně B (v Kč)⁹⁷

1	Úhrn příjmů od všech plátců	233 895	
2	Úhrn pojistného (§ 6 odst. 13 ZDP)	79 524	
3	Dílčí základ daně od všech plátců	313 419	
4	Nezdanitelné částky § 15 ZDP	hodnota darů	
5		úroky z úvěru (úvěrů)	
6		příspěvky na penzijní připojištění, penzijní pojištění, doplňkové penzijní spoření	9 600
7		pojistné na soukromé životní pojištění	
8		členské příspěvky člena odborové organizace	
9		úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
10	Nezdanitelné částky celkem	9 600	
11	Základ daně snížený o nezdanitelné částky (zaokrouhlený na celé stovky Kč dolů)	303 800	
12	Vypočtená daň	45 570	
13	Slevy na dani podle § 35ba odst. 1 ZDP	a) na poplatníka	24 840
14		b) na manželku	
15		c) na invaliditu prvního nebo druhého stupně	
16		d) na invaliditu třetího stupně	
17		e) na průkaz ZTP/P	
18		f) na studium poplatníka	
18a		g) za umístění vyživovaného dítěte	
19	Slevy na dani podle § 35ba ZDP celkem	24 840	
20	Daň po slevě na dani podle § 35ba ZDP (částka musí být ≥ 0)	20 730	
21	Úhrn sražených záloh na dani (po slevě na dani)	22 110	
22	Zbývá doplatit + (ř. 21 < 20), zapláceno více – (ř. 21 > 20)	-1 380	
23	Daňové zvýhodnění	Nárok celkem ($12 \times 1\,117 + 12 \times 1\,317$)	
24		z toho: sleva na dani	
25		daňový bonus	
26	Zúčtování na daň po slevě	Daň po slevě (ř. 20 – ř. 24)	
27		Rozdíl na dani po slevě (ř. 21 – ř. 26)	
28	Zúčtování měsíčních daňových bonusů	Vyplacené měsíční daňové bonusy od všech plátců	
29		Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 25 – ř. 28)	
30	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a na bonusu	Doplatek ze zúčtování (kladná částka), přeplatek ze zúčtování (záporná částka) (ř. 27 + ř. 29)	

Tento příklad vychází z toho, že u manžela došlo ke zvýšení příjmu. Z toho důvodu se manželé dohodli na tom, že daňové zvýhodnění na obě děti a školkovné bude uplatňovat pouze manžel. Změna neovlivní celkový příjem rodiny v návaznosti na výši daně z příjmu. Příjmy poplatníka převzaté ze mzdového listu v příloze tabulka č. 8 činí 233 895 Kč. Sociální pojistné vypočtené z hrubé mzdy sražené zaměstnanci ve výši 6,5 % je 15 203 Kč a zdravotní pojistné ve výši 4,5 % činí 10 525 Kč. Příjem včetně přeplatku záloh na dani ve výši 1 380 Kč, po odečtení pojistného hrazeného

⁹⁷ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 140.

poplatníkem a po odečtení vypočtené daně ve výši 20 730 Kč je 187 437 Kč. Měsíčně to představuje příjem ve výši 15 620 Kč. Na základě tohoto příjmu autor doporučuje poplatníkovi využít možnosti zvýšit částku penzijního připojištění o částku 500 Kč na celkových 2 000 Kč a penzijního pojištění o částku 500 Kč na celkových 800 Kč. Toto zvýšení by se promítlo v nezdanitelných částech základu daně a do výše daně by mělo dopad u penzijního připojištění částkou 900 Kč a u penzijního pojištění také částkou 900 Kč. Zvýšení plateb při celkových příjmech domácnosti by nemělo dopad na ekonomickou stabilitu rodiny.

Varianta C

V průběhu roku 2015 nastala změna u manžela, který přišel o zaměstnání v měsíci květnu. Tuto skutečnost doložila manželka zaměstnavateli potvrzením o evidenci od úřadu práce. Na základě této skutečnosti byla provedena změna v uplatnění slev na dani u školkovného a daňového zvýhodnění na děti od měsíce června. V níže uvedené tabulce je patrný dopad změn ve slevách na dani. To se projevuje ve mzdovém listu zúčtovaných příjmů za rok 2015.

Tabulka č. 21: Příklad 3 - varianta optimalizace daně C (v Kč)⁹⁸

1	Úhrn příjmů od všech plátců		233 895
2	Úhrn pojistného (§ 6 odst. 13 ZDP)		79 524
3	Dílčí základ daně od všech plátců		313 419
4	Nezdanitelné částky § 15 ZDP	hodnota darů	
5		úroky z úvěru (úvěrů)	
6		příspěvky na penzijní připojištění, penzijní pojištění, doplňkové penzijní spoření	9 600
7		pojistné na soukromé životní pojištění	
8		členské příspěvky člena odborové organizace	
9		úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
10	Nezdanitelné částky celkem		9 600
11	Základ daně snížený o nezdanitelné částky (zaokrouhlený na celé stovky Kč dolů)		303 800
12	Vypočtená daň		45 570
13	Slevy na dani podle § 35ba odst. 1 ZDP	a) na poplatníka	24 840
14		b) na manželku	14 490
15		c) na invaliditu prvního nebo druhého stupně	
16		d) na invaliditu třetího stupně	
17		e) na průkaz ZTP/P	
18		f) na studium poplatníka	
18a		g) za umístění vyživovaného dítěte	6 270
19	Slevy na dani podle § 35ba ZDP celkem		45 600

⁹⁸ LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. s. 140.

20	Daň po slevě na dani podle § 35ba ZDP (částka musí být ≥ 0)		0
21	Úhrn sražených záloh na dani (po slevě na dani)		1 345
22	Zbývá doplatit + (ř. 21 < 20), zapláceno více – (ř. 21 > 20)		-1 345
23	Daňové zvýhodnění	Nárok celkem ($12 \times 1\,117 + 12 \times 1\,317$)	22 623
24		z toho: sleva na dani	0
25		daňový bonus	22 618
26	Zúčtování na daň po slevě	Daň po slevě (ř. 20 – ř. 24)	0
27		Rozdíl na dani po slevě (ř. 21 – ř. 26)	-1 345
28	Zúčtování měsíčních daňových bonusů	Vyplacené měsíční daňové bonusy od všech plátců	22 618
29		Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 25 – ř. 28)	0
30	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a na bonusu	Doplatek ze zúčtování (kladná částka), přeplatek ze zúčtování (záporná částka) (ř. 27 + ř. 29)	-1 345

Ve variantě B a C jsou uplatněny identické nezdánitelné části základu daně. Proto v níže uvedené tabulce je procento daně z příjmu stejné.

V této variantě se odráží ztráta zaměstnání manžela a převedení slev na dani, tzn. školkovného a daňového zvýhodnění na děti, na manželku. Vzhledem k tomu, že manžel nemá zaměstnání, neřeší to však nepříznivou situaci, ve které se rodina nachází. I tak je ale možné říci, že využití slev na dani významně ovlivňuje příjem rodiny. Nezdánitelné části základu daně, které jsou ve variantě B je možné ponechat i v této variantě. Příjmy manželky a manžela se v prvních třech měsících v návaznosti na výplatu odstupného nezmění natolik, aby bylo nutné rušit případně měnit tyto položky. Výpověď byla dána ze strany zaměstnavatele z důvodu zrušení pracovního místa. Nezdánitelné části základu daně by bylo možné ponechat i po další dobu, kdy by manžel pobíral podporu v nezaměstnanosti. Podpora je ve čtvrtém a pátém měsíci ve výši 65 %, v šestém a sedmém měsíci 50 % a v osmém měsíci 45 %. Pokud by ztráta zaměstnání trvala déle než trvání poskytované podpory v nezaměstnanosti, autor doporučuje vyvolat jednání s Českou spořitelnou a projednat úpravu v platbách nezdánitelných částí základu daně případně na určitou dobu platby přerušit. Přerušeni lze provést maximálně na dva roky. Podle vývoje situace by bylo vhodné sledovat i možnosti příspěvku na bydlení případně jiných pomoci od státu.

Tabulka č. 22: Přehled vybraných položek v příkladu č. 3 ve variantě A – C v Kč⁹⁹

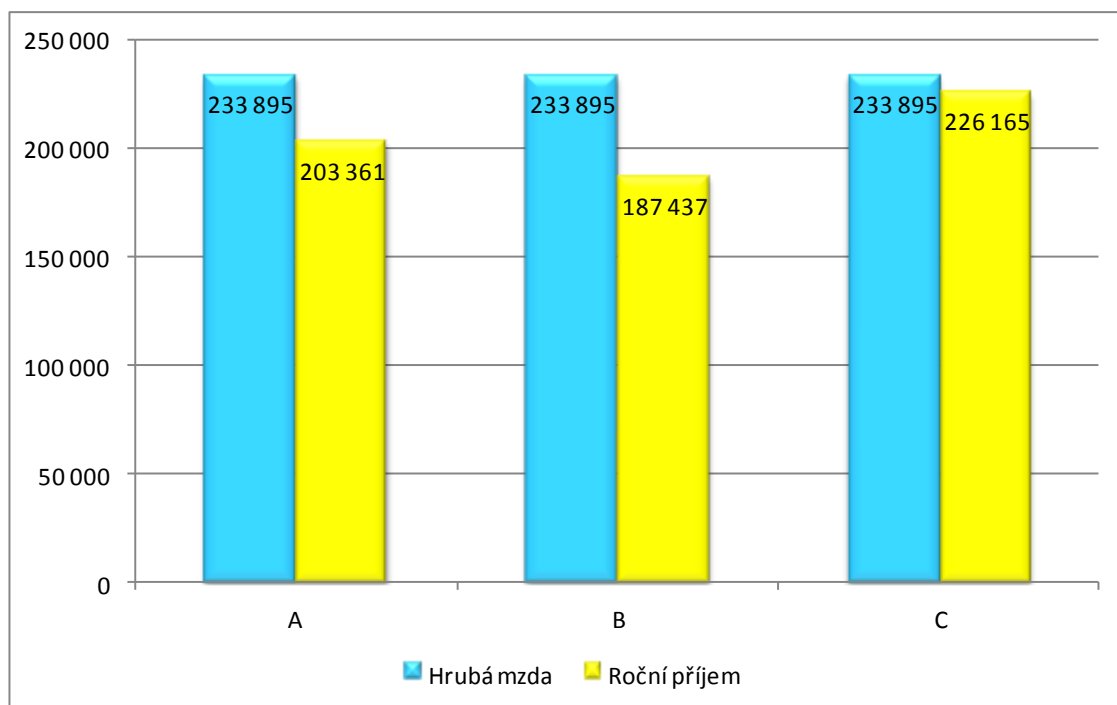
Ukazatel	A	B	C
Hrubá mzda	233 895	233 895	233 895
Daň	47 010	45 570	45 570
Procento daně bez nezdánitelných částí základu daně k hrubé mzdě	20,10 %	19,48 %	19,48 %

⁹⁹ Vlastní zpracování.

Tabulka č. 23: Propočet daně po slevě na dani k hrubé mzdě v příkladu č. 3 ve variantě A – C v Kč¹⁰⁰

Ukazatel	Varianta A	Varianta B	Varianta C
Hrubá mzda	233 895	233 895	233 895
Daň po slevách na dani	4 806	20 730	0
Roční příjem	203 361	187 437	226 165
Podíl daně po slevě na dani k hrubé mzdě	2,05 %	8,86 %	0,00 %

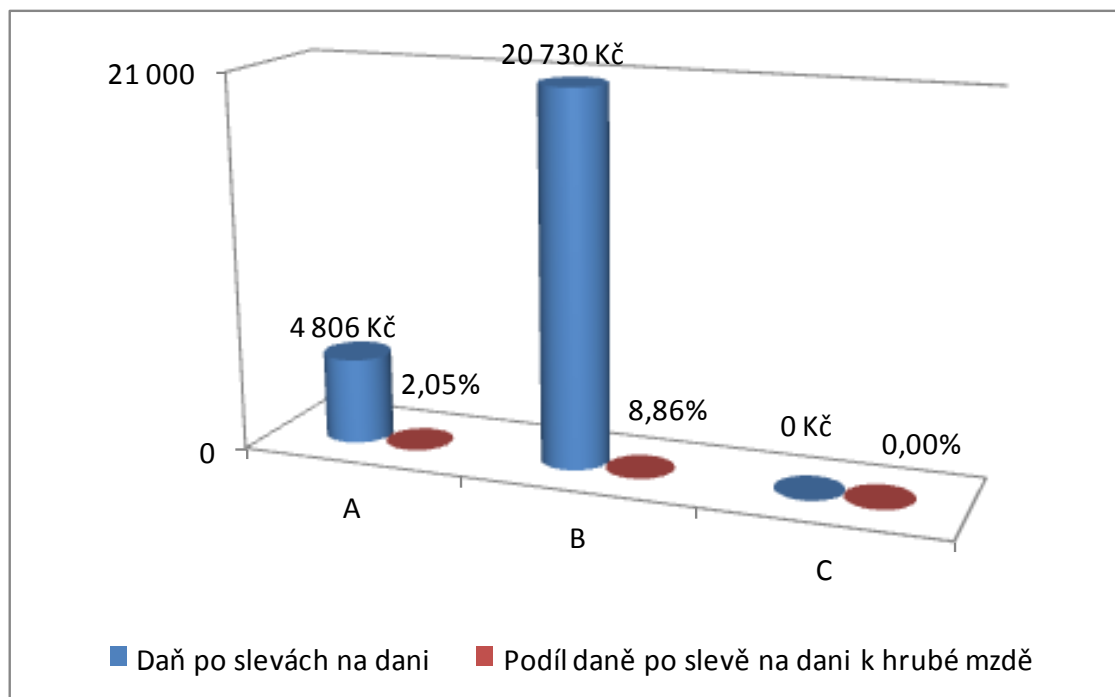
Graf č. 7: Hrubá mzda a roční příjem v příkladu č. 3 (v Kč)¹⁰¹

¹⁰⁰ Vlastní zpracování.

¹⁰¹ Vlastní zpracování.

Graf č. 8: Daň po slevách na dani a podíl daně po slevě na dani k hrubé mzdě k příkladu č. 3¹⁰²

Z tabulky č. 23 vyplývá, že z pohledu výsledné daně k hrubé mzdě se jeví jako nejvýhodnější varianta C. Tato hodnota nevypovídá vždy o tom, jaká je vlastní ekonomická situace domácnosti. V případě, že manžel bude mít problémy sehnat po delší dobu zaměstnání ve svém oboru, autor doporučuje využít možnosti rekvalifikace nebo stáže. Osoby, které absolvují rekvalifikaci, mají větší šanci při hledání zaměstnání. Stážistou se může stát osoba s trvalým pobytem v České republice mimo území hlavního města Prahy, pokud je nezaměstnaná déle než 3 měsíce. Při posuzování příjmu poplatníka jako člena rodiny je vždy nutné posuzovat hledisko uplatnění daně z pohledu obou manželů a podle toho přistupovat k využití nezdánitelných částí základu daně a slev na dani.

Příklad č. 3 je z hlediska vyplnění daňového přiznání nejvíce náročný. Ztráta zaměstnání manžela k 31. 5. 2015 ovlivní nezdánitelné části základu daně, slevy na dani i daňové zvýhodnění na děti u poplatníka uvedeného ve variantě C. Poplatník bude muset doložit veškeré změny, které u něho nastanou v důsledku této okolnosti.

¹⁰² Vlastní zpracování.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo posouzení možnosti uplatnění nezdanitelných částí základu daně a jejich vliv na optimalizaci daně z příjmů fyzických osob.

V práci jsou na 3 příkladech znázorněny některé možnosti využití finančních produktů při daňové optimalizaci. Toto je však jen nepatrný vzorek z variant, ke kterým může v životě poplatníků dojít.

Optimalizace daně v příkladu č. 1 byla zjednodušená tím, že poplatník mohl uplatnit pouze nezdanitelné části základu daně. Optimálním řešením je varianta C, kde podíl daně k hrubé mzdě činí 8,40 %.

V příkladu č. 2 ve variantě A je využito výhod nezdanitelných částí základu daně, slev na dani a daňového zvýhodnění. Tím výsledná daň po slevě na dani k hrubé mzdě dosahuje dokonce záporné hodnoty tj. 0,09 %. V této variantě poplatník využívá i daňového bonusu.

U poplatníka, který je předmětem řešení v příkladu č. 3 ve variantě C se provila ztráta zaměstnání manžela. Tato skutečnost ovlivnila optimalizaci daně manželky tak, že procento daně po slevě na dani k hrubé mzdě činí 0,00 %. Jde o částečné uplatnění školovného, slevy na dani a daňového zvýhodnění.

V závěrečném shrnutí práce je možné říci, že řešení problematiky možnosti využití finančních produktů při daňové optimalizaci fyzických osob jen podtrhlo důležitost zvyšování finanční gramotnosti občanů našeho státu. Nejde jen o oblast daní, ale i o ostatní možnosti využívání finančních produktů, které sice neovlivňují daně poplatníka, ale mají významný dopad na finanční situaci každého z nás. Proto zavádění předmětu, který se zabývá finanční gramotností na základních a středních školách v současné době lze považovat za první krok alespoň k částečnému poznání této problematiky.

Složitost pochopení jednotlivých kategorií, jako je daňová sleva, daňový bonus, částka odčitatelná od základu daně atd., komplikuje tuto problematiku. Zájmem státu by mělo být pokud možno odbourání všech byrokratických překážek s cílem maximálního zjednodušení nejen daně z příjmu. Stát by se neměl zajímat jen o výši daní, které vybere od plátců a poplatníků. Vzhledem k nedostatku finančních prostředků ve státním rozpočtu by k řešení této situace přispělo efektivnější využívání finančních prostředků, které mají státní instituce a orgány k dispozici.

V návaznosti na složitou problematiku v oblasti daně z příjmů fyzických osob, ale i ostatních daní autor bakalářské práce doporučuje poplatníkům případně i plátcům daně při řešení této problematiky využívat minimálně proškoleného finančního poradce. Ve složitých případech je vhodné obrátit se na certifikovaného daňového poradce. Nejde jen o možnosti využití finančních produktů při daňové optimalizaci fyzických osob, ale i zabránění problémům, které by mohly vzniknout v případě, že by poplatník uvedl v daňovém přiznání nepravdivé nebo nepřesné údaje.

Zjednodušení ve stanovení daně z příjmu vidí autor ve zrušení tzv. superhrubé mzdy. Tento pojem jen komplikuje výpočet pro stanovení základu daně. Velký počet daňových výjimek nemusí být také vždy efektivní a stát by měl vždy zvážit, jestli zavedená výjimka je pro stát skutečným přínosem.

Další zjednodušení, které by usnadnilo výběr prostředků od plátců, je sloučení daně z příjmu s odvody zdravotního a sociálního pojištění a zavedení jednoho místa výběru, což bylo již v minulosti MF ČR plánováno, ale nerealizováno.

Vždy bude na jedné straně poplatník, který se bude snažit svoji daňovou povinnost minimalizovat a na druhé straně ministerstvo financí, které vykonává svou činnost jménem státu a jeho snaha je daňovou povinnost poplatníků maximalizovat. Nemělo by tak ale činit na základě komplikovaného a byrokratického daňového systému.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

1. BENEŠOVÁ, K. *Daně a daňová soustava*. Vyd. 1 Ostrava : Vysoká škola podnikání v Ostravě, 2007. 89 s. ISBN 978-80-86764-75-7.
2. DUŠEK, J. *Daně z příjmů 2015, přehledy, daňové a účetní tabulky*. Vyd. 10. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2015. 208 s. ISBN 978-80-247-5435-2.
3. KOBÍK, J., KOHOUTKOVÁ, A. *Daňový řád s komentářem*. Olomouc : ANAG, 2010. 960 s. ISBN 978-80-7263-616-7.
4. KOLEKTIV AUTORŮ. *Daně 2014 a předpisy související s přehledy změn*. Olomouc : ANAG, 2014. 960 s. ISBN 978-80-7263-849-9.
5. KOLEKTIV AUTORŮ. *Daňové zákony 2014*. Praha : NEWSLETTER, 2014. 160 s. ISBN 978-80-89364-53-4.
6. LOŠŤÁK, M., PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2015*. Vyd. 23. Olomouc : ANAG, 2015. 367 s. ISBN 978-80-7263-926-7.
7. MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2013. Úplná znění platná k 1.1.2013*. Vyd. 22. Praha : Grada, 2013. 272 s. ISBN 978-80-247-4643-2.
8. MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2014. Úplná znění platná k 1.1.2014*. Vyd. 23. Praha : Grada, 2014. 272 s. ISBN 978-80-247-5171-9.
9. MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2015, Úplná znění platná k 1. 1. 2015*. Vyd. 24. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2015. 272 s. ISBN 978-80-247-5507-6.
10. PELC, V., PELECH, P. *Daně z příjmů s komentářem*. Vyd. 13. Olomouc : ANAG, 2013. 1056 s. ISBN 978-80-7263-784-3.
11. STARÝ, M., et al. *Dějiny daní a poplatků*. Vyd. 1 Praha : Havlíček Brain Team, 2009. 207 s. ISBN 978-80-87109-15-1.
12. STIBŮRKOVÁ, J. *Daňová soustava*. Vyd. 1. Kunovice : Evropský polytechnický institut, 2010. 128 s. ISBN 978-80-7314-210-0.
13. ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. Vyd. 1 Praha : C. H. Beck, 2003. 249 s. ISBN 80-7179-413-9.
14. ŠIROKÝ, J., et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. Vyd. 2 Praha : C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.
15. ŠULC, J. *Alternativy reformy penzijního systému v České republice*. Vyd. 1. Praha : Vysoká škola finanční a správní, o. p. s, 2005. 94 s. ISBN 80-86754-34-0.

16. ŠULCOVÁ-SEIDLOVÁ, M., KUKALOVÁ, G., MORAVEC, L. *Daňová soustava*. Vyd. 1. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, 2014. 158 s. ISBN 978-80-213-2451-0.
17. ŽENÍŠKOVÁ, M. *Pojistné na sociální zabezpečení zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ, dobrovolně důchodově pojištěných s komentářem a příklady k 1. 1. 2014*. Vyd. 6. Olomouc : ANAG, 2014. 159 s. ISBN 978-80-7263-861-1.
18. *Úplné znění daně z příjmů 2015*. Ostrava : Nakladatelství Sagit, a. s., 2015. 256 s. ISBN 978-80-7488-083-4.

Elektronické zdroje

1. DUŠEK, J. *Metodika pro tvorbu bakalářských prací VŠERS*. [online]. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2013. 64 s. [cit. 2015-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://infodiskwww.vsiers.cz/dusek/BS/MetodikaBP%202013.pdf>>.
2. *Tax optimization*. [online]. 2014 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z WWW: <http://businessinestonia.com/wp-content/uploads/2014/04/tax_optimization.jpg>.

SEZNAM ZKRATEK

ČSR – Československá republika

ČMSS – Českomoravská stavební spořitelna

FO – fyzická osoba

HB – Hypoteční banka

MF – Ministerstvo financí

MP – Modrá pyramida stavební spořitelna

SSČS – Stavební spořitelna České spořitelny

SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Srovnání daní před reformou v roce 1993 a po reformě	26
Tabulka č. 2: Vývoj daňových pásem od roku 1993 (v %)	27
Tabulka č. 3: Daňové zvýhodnění podle počtu vyživovaných dětí	28
Tabulka č. 4: Přehled slev na dani pro rok 2015	29
Tabulka č. 5: Nezdaniitelné části základu daně penzijního pojištění	34
Tabulka č. 6: Nezdaniitelné části základu daně penzijního pojištění	34
Tabulka č. 7: Příklad 1 - varianta optimalizace daně A (v Kč)	37
Tabulka č. 8: Příklad 1 - varianta optimalizace daně B (v Kč)	38
Tabulka č. 9: Příklad 1 - varianta optimalizace daně C (v Kč)	40
Tabulka č. 10: Přehled vybraných položek v příkladu č. 1 ve variantě A – C v Kč	41
Tabulka č. 11: Propočet daně po slevě na dani k hrubé mzdě v příkladu č. 1 ve variantě A – C v Kč	41
Tabulka č. 12: Příklad 2 - varianta optimalizace daně A (v Kč)	44
Tabulka č. 13: Příklad 2 - varianta optimalizace daně B (v Kč)	45
Tabulka č. 14: Komparace úroku úvěrů stavebních spořitelen (v Kč)	47
Tabulka č. 15: Propočet úrokové sazby za rok 2015 (v Kč)	48
Tabulka č. 16: Příklad 2 - varianta optimalizace daně C (v Kč)	50
Tabulka č. 17: Přehled vybraných položek v příkladu č. 2 ve variantě A – C v Kč	51
Tabulka č. 18: Propočet daně po slevě na dani k hrubé mzdě v příkladu č. 2 ve variantě A – C v Kč	51
Tabulka č. 19: Příklad 3 - varianta optimalizace daně A (v Kč)	54
Tabulka č. 20: Příklad 3 - varianta optimalizace daně B (v Kč)	56
Tabulka č. 21: Příklad 3 - varianta optimalizace daně C (v Kč)	57
Tabulka č. 22: Přehled vybraných položek v příkladu č. 3 ve variantě A – C v Kč	58
Tabulka č. 23: Propočet daně po slevě na dani k hrubé mzdě v příkladu č. 3 ve variantě A – C v Kč	59
Tabulka č. 24: Příklad 1 - varianta A (v Kč)	68
Tabulka č. 25: Příklad 1 - varianta B (v Kč)	69
Tabulka č. 26: Příklad 1 - varianta C (v Kč)	69

Tabulka č. 27: Příklad 2 - varianta A (v Kč)	70
Tabulka č. 28: Příklad 2 - varianta B (v Kč)	70
Tabulka č. 29: Příklad 2 - varianta C (v Kč)	71
Tabulka č. 30: Příklad 3 - varianta A (v Kč)	72
Tabulka č. 31: Příklad 3 - varianta B (v Kč)	73
Tabulka č. 32: Příklad 3 - varianta C (v Kč)	74

Seznam grafů

Graf č. 1: Hrubá mzda a roční příjem k příkladu č. 1 (v Kč)	42
Graf č. 2: Daň po slevách na dani a podíl daně po slevě na dani k hrubé mzdě k příkladu č. 1	42
Graf č. 3: Vývoj splátky, úroku a úmoru v roce 2015 (v Kč)	48
Graf č. 4: Splátka, úrok a úmor 2015 (v Kč)	49
Graf č. 5: Hrubá mzda a roční příjem k příkladu č. 2 (v Kč)	52
Graf č. 6: Daň po slevách na dani a podíl daně po slevě na dani k hrubé mzdě k příkladu č. 2	52
Graf č. 7: Hrubá mzda a roční příjem k příkladu č. 3 (v Kč)	59
Graf č. 8: Daň po slevách na dani a podíl daně po slevě na dani k hrubé mzdě k příkladu č. 3	60

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Ilustrativní schéma daňové optimalizace	36
---	----

PŘÍLOHY

Příloha I: Mzdový list zúčtovaných příjmů za rok 2015

Tabulka č. 24: Příklad 1 - varianta A (v Kč)¹⁰³

Mzdový list zúčtovaných příjmů za rok 2015													2015 suma
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Hrubá mzda	18 251	19 350	17 692	18 050	20 175	19 875	19 530	20 840	18 012	18 040	17 920	19 890	227 625
Základ pro sociální pojistné	18 251	19 350	17 692	18 050	20 175	19 875	19 530	20 840	18 012	18 040	17 920	19 890	227 625
Základ pro zdravotní pojistné	18 251	19 350	17 692	18 050	20 175	19 875	19 530	20 840	18 012	18 040	17 920	19 890	227 625
Sociální pojistné zaměstnavatele (25%)	4 563	4 838	4 423	4 513	5 044	4 969	4 883	5 210	4 503	4 510	4 480	4 973	56 906
Zdravotní pojistné zaměstnavatele (9%)	1 643	1 742	1 592	1 625	1 816	1 789	1 758	1 876	1 621	1 624	1 613	1 790	20 486
Součet sociální a zdravotní	6 205	6 579	6 015	6 137	6 860	6 758	6 640	7 086	6 124	6 134	6 093	6 763	77 393
Základ daně - superhrubá mzda	24 456	25 929	23 707	24 187	27 035	26 633	26 170	27 926	24 136	24 174	24 013	26 653	305 018
Základ daně zaokrouhlený na stokoruny dolů	24 400	25 900	23 700	24 100	27 000	26 600	26 100	27 900	24 100	24 100	24 000	26 600	304 500
Vypočtená záloha na daň 15%	3 660	3 885	3 555	3 615	4 050	3 990	3 915	4 185	3 615	3 615	3 600	3 990	45 675
Základní sleva na poplatníka	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	24 840
Daňové zvýhodnění	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1 dítě (1 117)													0
2 dítě (1 317)													0
3 dítě (1 417)													0
další dítě (1 417)													0
Záloha na daň po všech slevách	1 590	1 815	1 485	1 545	1 980	1 920	1 845	2 115	1 545	1 545	1 530	1 920	20 835
Daňový bonus													0
Sociální pojistné sražené zaměstnanci (6,5%)	1 186	1 258	1 150	1 173	1 311	1 292	1 269	1 355	1 171	1 173	1 165	1 293	14 796
Zdravotní pojistné sražené zaměstnanci (4,5%)	821	871	796	812	908	894	879	938	811	812	806	895	10 243
Čistá mzda	14 653	15 407	14 261	14 520	15 976	15 769	15 537	16 433	14 486	14 511	14 419	15 782	181 751
Příjem včetně bonusů	14 653	15 407	14 261	14 520	15 976	15 769	15 537	16 433	14 486	14 511	14 419	15 782	181 751
Příjem včetně bonusů a vrácené daně doplňený z daňového přiznání													181 676

¹⁰³ Vlastní zpracování.

Tabulka č. 25: Příklad 1 - varianta B (v Kč)¹⁰⁴

Mzdový list zúčtovanych příjmů za rok 2015													2015 suma
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Hrubá mzda	18 251	19 350	17 692	18 050	20 175	19 875	19 530	20 840	18 012	18 040	17 920	19 890	227 625
Základ pro sociální pojistné	18 251	19 350	17 692	18 050	20 175	19 875	19 530	20 840	18 012	18 040	17 920	19 890	227 625
Základ pro zdravotní pojistné	18 251	19 350	17 692	18 050	20 175	19 875	19 530	20 840	18 012	18 040	17 920	19 890	227 625
Sociální pojistné zaměstnavatele (25%)	4 563	4 838	4 423	4 513	5 044	4 969	4 883	5 210	4 503	4 510	4 480	4 973	56 906
Zdravotní pojistné zaměstnavatele (9%)	1 643	1 742	1 592	1 625	1 816	1 789	1 758	1 876	1 621	1 624	1 613	1 790	20 486
Součet sociální a zdravotní	6 205	6 579	6 015	6 137	6 860	6 758	6 640	7 086	6 124	6 134	6 093	6 763	77 393
Základ daně - superhrubá mzda	24 456	25 929	23 707	24 187	27 035	26 633	26 170	27 926	24 136	24 174	24 013	26 653	305 018
Základ daně zaokrouhlený na stokoruny dolu	24 400	25 900	23 700	24 100	27 000	26 600	26 100	27 900	24 100	24 100	24 000	26 600	304 500
Vypočtená záloha na daň 15%	3 660	3 885	3 555	3 615	4 050	3 990	3 915	4 185	3 615	3 615	3 600	3 990	45 675
Základní sleva na poplatníka	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	24 840
Daňové zvýhodnění	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1 dítě (1 117)													0
2 dítě (1 317)													0
3 dítě (1 417)													0
další dítě (1 417)													0
Záloha na daň po všech slevách	1 590	1 815	1 485	1 545	1 980	1 920	1 845	2 115	1 545	1 545	1 530	1 920	20 835
Daňový bonus													0
Sociální pojistné sražené zaměstnanci (6,5%)	1 186	1 258	1 150	1 173	1 311	1 292	1 269	1 355	1 171	1 173	1 165	1 293	14 796
Zdravotní pojistné sražené zaměstnanci (4,5%)	821	871	796	812	908	894	879	938	811	812	806	895	10 243
Čistá mzda	14 653	15 407	14 261	14 520	15 976	15 769	15 537	16 433	14 486	14 511	14 419	15 782	181 751
Příjem včetně bonusů	14 653	15 407	14 261	14 520	15 976	15 769	15 537	16 433	14 486	14 511	14 419	15 782	181 751
Příjem včetně bonusů a vrácené daně doplněný z daňového příznání													182 576

Tabulka č. 26: Příklad 1 - varianta C (v Kč)¹⁰⁵

Mzdový list zúčtovanych příjmů za rok 2015													2015 suma
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Hrubá mzda	18 251	19 350	17 692	18 050	20 175	19 875	19 530	20 840	18 012	18 040	17 920	19 890	227 625
Základ pro sociální pojistné	18 251	19 350	17 692	18 050	20 175	19 875	19 530	20 840	18 012	18 040	17 920	19 890	227 625
Základ pro zdravotní pojistné	18 251	19 350	17 692	18 050	20 175	19 875	19 530	20 840	18 012	18 040	17 920	19 890	227 625
Sociální pojistné zaměstnavatele (25%)	4 563	4 838	4 423	4 513	5 044	4 969	4 883	5 210	4 503	4 510	4 480	4 973	56 906
Zdravotní pojistné zaměstnavatele (9%)	1 643	1 742	1 592	1 625	1 816	1 789	1 758	1 876	1 621	1 624	1 613	1 790	20 486
Součet sociální a zdravotní	6 205	6 579	6 015	6 137	6 860	6 758	6 640	7 086	6 124	6 134	6 093	6 763	77 393
Základ daně - superhrubá mzda	24 456	25 929	23 707	24 187	27 035	26 633	26 170	27 926	24 136	24 174	24 013	26 653	305 018
Základ daně zaokrouhlený na stokoruny dolu	24 400	25 900	23 700	24 100	27 000	26 600	26 100	27 900	24 100	24 100	24 000	26 600	304 500
Vypočtená záloha na daň 15%	3 660	3 885	3 555	3 615	4 050	3 990	3 915	4 185	3 615	3 615	3 600	3 990	45 675
Základní sleva na poplatníka	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	24 840
Daňové zvýhodnění	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1 dítě (1 117)													0
2 dítě (1 317)													0
3 dítě (1 417)													0
další dítě (1 417)													0
Záloha na daň po všech slevách	1 590	1 815	1 485	1 545	1 980	1 920	1 845	2 115	1 545	1 545	1 530	1 920	20 835
Daňový bonus													0
Sociální pojistné sražené zaměstnanci (6,5%)	1 186	1 258	1 150	1 173	1 311	1 292	1 269	1 355	1 171	1 173	1 165	1 293	14 796
Zdravotní pojistné sražené zaměstnanci (4,5%)	821	871	796	812	908	894	879	938	811	812	806	895	10 243
Čistá mzda	14 653	15 407	14 261	14 520	15 976	15 769	15 537	16 433	14 486	14 511	14 419	15 782	181 751
Příjem včetně bonusů	14 653	15 407	14 261	14 520	15 976	15 769	15 537	16 433	14 486	14 511	14 419	15 782	181 751
Příjem včetně bonusů a vrácené daně doplněný z daňového příznání													183 476

¹⁰⁴ Vlastní zpracování.

¹⁰⁵ Vlastní zpracování.

Tabulka č. 27: Příklad 2 - varianta A (v Kč)¹⁰⁶

Mzdový list zúčtovanych příjmů za rok 2015													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	2015 suma
Hrubá mzda	33 140	31 930	34 740	33 483	32 896	34 700	32 690	32 110	33 695	34 263	32 980	33 080	399 707
Základ pro sociální pojistné	33 140	31 930	34 740	33 483	32 896	34 700	32 690	32 110	33 695	34 263	32 980	33 080	399 707
Základ pro zdravotní pojistné	33 140	31 930	34 740	33 483	32 896	34 700	32 690	32 110	33 695	34 263	32 980	33 080	399 707
Sociální pojistné zaměstnavatele (25%)	8 285	7 983	8 685	8 371	8 224	8 675	8 173	8 028	8 424	8 566	8 245	8 270	99 927
Zdravotní pojistné zaměstnavatele (9%)	2 983	2 874	3 127	3 013	2 961	3 123	2 942	2 890	3 033	3 084	2 968	2 977	35 974
Součet sociální a zdravotní	11 268	10 856	11 812	11 384	11 185	11 798	11 115	10 917	11 456	11 649	11 213	11 247	135 900
Základ daně - superhrubá mzda	44 408	42 786	46 552	44 867	44 081	46 498	43 805	43 027	45 151	45 912	44 193	44 327	535 607
Základ daně zaokrouhlený na stokoruny dolu	44 400	42 700	46 500	44 800	44 000	46 400	43 800	43 000	45 100	45 900	44 100	44 300	535 000
Vypočtená záloha na daň 15%	6 660	6 405	6 975	6 720	6 600	6 960	6 570	6 450	6 765	6 885	6 615	6 645	80 250
Základní sleva na poplatníka	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	24 840
Sleva na manželku/manžela	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	24 840
Daňové zvýhodnění	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	29 208
1 dítě (1 117)	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	13 404
2 dítě (1 317)	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	15 804
3 dítě (1 417)													0
další dítě (1 417)													0
Záloha na daň po všech slevách	86		401	146	26	386			191	311	41	71	1 659
Daňový bonus		169					4	124					297
Sociální pojistné sražené zaměstnanci (6,5%)	2 154	2 075	2 258	2 176	2 138	2 256	2 125	2 087	2 190	2 227	2 144	2 150	25 981
Zdravotní pojistné sražené zaměstnanci (4,5%)	1 491	1 437	1 563	1 507	1 480	1 562	1 471	1 445	1 516	1 542	1 484	1 489	17 987
Čistá mzda	29 409	28 418	30 518	29 654	29 251	30 497	29 094	28 578	29 798	30 183	29 311	29 370	354 080
Příjem včetně bonusů	29 409	28 587	30 518	29 654	29 251	30 497	29 098	28 702	29 798	30 183	29 311	29 370	354 377
Příjem včetně bonusů a vrácené daně doplněný z daňového příznání													356 384

Tabulka č. 28: Příklad 2 - varianta B (v Kč)¹⁰⁷

Mzdový list zúčtovanych příjmů za rok 2015													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	2015 suma
Hrubá mzda	33 140	31 930	34 740	33 483	32 896	34 700	32 690	32 110	33 695	34 263	32 980	33 080	399 707
Základ pro sociální pojistné	33 140	31 930	34 740	33 483	32 896	34 700	32 690	32 110	33 695	34 263	32 980	33 080	399 707
Základ pro zdravotní pojistné	33 140	31 930	34 740	33 483	32 896	34 700	32 690	32 110	33 695	34 263	32 980	33 080	399 707
Sociální pojistné zaměstnavatele (25%)	8 285	7 983	8 685	8 371	8 224	8 675	8 173	8 028	8 424	8 566	8 245	8 270	99 927
Zdravotní pojistné zaměstnavatele (9%)	2 983	2 874	3 127	3 013	2 961	3 123	2 942	2 890	3 033	3 084	2 968	2 977	35 974
Součet sociální a zdravotní	11 268	10 856	11 812	11 384	11 185	11 798	11 115	10 917	11 456	11 649	11 213	11 247	135 900
Základ daně - superhrubá mzda	44 408	42 786	46 552	44 867	44 081	46 498	43 805	43 027	45 151	45 912	44 193	44 327	535 607
Základ daně zaokrouhlený na stokoruny dolu	44 400	42 700	46 500	44 800	44 000	46 400	43 800	43 000	45 100	45 900	44 100	44 300	535 000
Vypočtená záloha na daň 15%	6 660	6 405	6 975	6 720	6 600	6 960	6 570	6 450	6 765	6 885	6 615	6 645	80 250
Základní sleva na poplatníka	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	24 840
Daňové zvýhodnění	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	29 208
1 dítě (1 117)	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	13 404
2 dítě (1 317)	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	15 804
3 dítě (1 417)													0
další dítě (1 417)													0
Záloha na daň po všech slevách	2 156	1 901	2 471	2 216	2 096	2 456	2 066	1 946	2 261	2 381	2 111	2 141	26 202
Daňový bonus													0
Sociální pojistné sražené zaměstnanci (6,5%)	2 154	2 075	2 258	2 176	2 138	2 256	2 125	2 087	2 190	2 227	2 144	2 150	25 981
Zdravotní pojistné sražené zaměstnanci (4,5%)	1 491	1 437	1 563	1 507	1 480	1 562	1 471	1 445	1 516	1 542	1 484	1 489	17 987
Čistá mzda	27 339	26 517	28 448	27 584	27 181	28 427	27 028	26 632	27 728	28 113	27 241	27 300	329 537
Příjem včetně bonusů	27 339	26 517	28 448	27 584	27 181	28 427	27 028	26 632	27 728	28 113	27 241	27 300	329 537
Příjem včetně bonusů a vrácené daně doplněný z daňového příznání													331 247

¹⁰⁶ Vlastní zpracování.

¹⁰⁷ Vlastní zpracování.

Tabulka č. 29: Příklad 2 - varianta C (v Kč)¹⁰⁸

Mzdový list zúčtovanych příjmů za rok 2015													2015 suma
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Hrubá mzda	33 140	31 930	34 740	33 483	32 896	34 700	32 690	32 110	33 695	34 263	32 980	33 080	399 707
Základ pro sociální pojistné	33 140	31 930	34 740	33 483	32 896	34 700	32 690	32 110	33 695	34 263	32 980	33 080	399 707
Základ pro zdravotní pojistné	33 140	31 930	34 740	33 483	32 896	34 700	32 690	32 110	33 695	34 263	32 980	33 080	399 707
Sociální pojistné zaměstnavatele (25%)	8 285	7 983	8 685	8 371	8 224	8 675	8 173	8 028	8 424	8 566	8 245	8 270	99 927
Zdravotní pojistné zaměstnavatele (9%)	2 983	2 874	3 127	3 013	2 961	3 123	2 942	2 890	3 033	3 084	2 968	2 977	35 974
Součet sociální a zdravotní	11 268	10 856	11 812	11 384	11 185	11 798	11 115	10 917	11 456	11 649	11 213	11 247	135 900
Základ daně - superhrubá mzda	44 408	42 786	46 552	44 867	44 081	46 498	43 805	43 027	45 151	45 912	44 193	44 327	535 607
Základ daně zaokrouhlený na stokoruny dolů	44 400	42 700	46 500	44 800	44 000	46 400	43 800	43 000	45 100	45 900	44 100	44 300	535 000
Vypočtená záloha na daň 15%	6 660	6 405	6 975	6 720	6 600	6 960	6 570	6 450	6 765	6 885	6 615	6 645	80 250
Základní sleva na poplatníka	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	24 840
Sleva na manželku/manžela													0
Daňové zvýhodnění	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	29 208
1 dítě (1 117)	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	13 404
2 dítě (1 317)	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	15 804
3 dítě (1 417)													0
další dítě (1 417)													0
Záloha na daň po všech slevách	2 156	1 901	2 471	2 216	2 096	2 456	2 066	1 946	2 261	2 381	2 111	2 141	26 202
Daňový bonus													0
Sociální pojistné sražené zaměstnanci (6,5%)	2 154	2 075	2 258	2 176	2 138	2 256	2 125	2 087	2 190	2 227	2 144	2 150	25 981
Zdravotní pojistné sražené zaměstnanci (4,5%)	1 491	1 437	1 563	1 507	1 480	1 562	1 471	1 445	1 516	1 542	1 484	1 489	17 987
Čistá mzda	27 339	26 517	28 448	27 584	27 181	28 427	27 028	26 632	27 728	28 113	27 241	27 300	329 537
Příjem včetně bonusů	27 339	26 517	28 448	27 584	27 181	28 427	27 028	26 632	27 728	28 113	27 241	27 300	329 537
Příjem včetně bonusů a vrácené daně doplněný z daňového přiznání													335 672

¹⁰⁸ Vlastní zpracování.

Tabulka č. 30: Příklad 3 - varianta A (v Kč)¹⁰⁹

Mzdový list zúčtovaných příjmů za rok 2015													2015 suma
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Hrubá mzda	18 530	18 530	18 760	18 530	19 950	23 030	19 185	18 760	18 530	18 530	18 530	23 030	233 895
Základ pro sociální pojistné	18 530	18 530	18 760	18 530	19 950	23 030	19 185	18 760	18 530	18 530	18 530	23 030	233 895
Základ pro zdravotní pojistné	18 530	18 530	18 760	18 530	19 950	23 030	19 185	18 760	18 530	18 530	18 530	23 030	233 895
Sociální pojistné zaměstnavatele (25%)	4 633	4 633	4 690	4 633	4 988	5 758	4 796	4 690	4 633	4 633	4 633	5 758	58 474
Zdravotní pojistné zaměstnavatele (9%)	1 668	1 668	1 688	1 668	1 796	2 073	1 727	1 688	1 668	1 668	1 668	2 073	21 051
Součet sociální a zdravotní	6 300	6 300	6 378	6 300	6 783	7 830	6 523	6 378	6 300	6 300	6 300	7 830	79 524
Základ daně - superhrubá mzda	24 830	24 830	25 138	24 830	26 733	30 860	25 708	25 138	24 830	24 830	24 830	30 860	313 419
Základ daně zaokrouhlený na stokoruny dolů	24 800	24 800	25 100	24 800	26 700	30 800	25 700	25 100	24 800	24 800	24 800	30 800	313 000
Vypočtená záloha na daň 15%	3 720	3 720	3 765	3 720	4 005	4 620	3 855	3 765	3 720	3 720	3 720	4 620	46 950
Základní sleva na poplatníka	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	24 840
Sleva na manželku/manžela													0
Školkovné	330	330	330	330	330	330	330	330	330	330	330	330	3 960
Daňové zvýhodnění	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	13 404
1 dítě (1 117)	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	13 404
2 dítě (1 317)													0
3 dítě (1 417)													0
další dítě (1 417)													0
Záloha na daň po všech slevách	533	533	578	533	818	1 433	668	578	533	533	533	1 433	8 706
Daňový bonus													0
Sociální pojistné sražené zaměstnanci (6,5%)	1 204	1 204	1 219	1 204	1 297	1 497	1 247	1 219	1 204	1 204	1 204	1 497	15 203
Zdravotní pojistné sražené zaměstnanci (4,5%)	834	834	844	834	898	1 036	863	844	834	834	834	1 036	10 525
Čistá mzda	15 959	15 959	16 118	15 959	16 938	19 064	16 407	16 118	15 959	15 959	15 959	19 064	199 461
Příjem včetně bonusů	15 959	15 959	16 118	15 959	16 938	19 064	16 407	16 118	15 959	15 959	15 959	19 064	199 461
Příjem včetně bonusů a vrácené daně doplňný z daňového přiznání													203 361

¹⁰⁹ Vlastní zpracování.

Tabulka č. 31: Příklad 3 - varianta B (v Kč)¹¹⁰

Mzdový list zúčtovanych příjmů za rok 2015													2015 suma
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Hrubá mzda	18 530	18 530	18 760	18 530	19 950	23 030	19 185	18 760	18 530	18 530	18 530	23 030	233 895
Základ pro sociální pojistné	18 530	18 530	18 760	18 530	19 950	23 030	19 185	18 760	18 530	18 530	18 530	23 030	233 895
Základ pro zdravotní pojistné	18 530	18 530	18 760	18 530	19 950	23 030	19 185	18 760	18 530	18 530	18 530	23 030	233 895
Sociální pojistné zaměstnavatele (25%)	4 633	4 633	4 690	4 633	4 988	5 758	4 796	4 690	4 633	4 633	4 633	5 758	58 474
Zdravotní pojistné zaměstnavatele (9%)	1 668	1 668	1 688	1 668	1 796	2 073	1 727	1 688	1 668	1 668	1 668	2 073	21 051
Součet sociální a zdravotní	6 300	6 300	6 378	6 300	6 783	7 830	6 523	6 378	6 300	6 300	6 300	7 830	79 524
Základ daně - superhrubá mzda	24 830	24 830	25 138	24 830	26 733	30 860	25 708	25 138	24 830	24 830	24 830	30 860	313 419
Základ daně zaokrouhlený na stokoruny dolu	24 800	24 800	25 100	24 800	26 700	30 800	25 700	25 100	24 800	24 800	24 800	30 800	313 000
Vypočtená záloha na daň 15%	3 720	3 720	3 765	3 720	4 005	4 620	3 855	3 765	3 720	3 720	3 720	4 620	46 950
Základní sleva na poplatníka	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	24 840
Sleva na manželku/manžela													0
Školkovné													0
Daňové zvýhodnění	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1 dítě (1 117)													0
2 dítě (1 317)													0
3 dítě (1 417)													0
další dítě (1 417)													0
Záloha na daň po všech slevách	1 650	1 650	1 695	1 650	1 935	2 550	1 785	1 695	1 650	1 650	1 650	2 550	22 110
Daňový bonus													0
Sociální pojistné sražené zaměstnanci (6,5%)	1 204	1 204	1 219	1 204	1 297	1 497	1 247	1 219	1 204	1 204	1 204	1 497	15 203
Zdravotní pojistné sražené zaměstnanci (4,5%)	834	834	844	834	898	1 036	863	844	834	834	834	1 036	10 525
Čistá mzda	14 842	14 842	15 001	14 842	15 821	17 947	15 290	15 001	14 842	14 842	14 842	17 947	186 057
Příjem včetně bonusů	14 842	14 842	15 001	14 842	15 821	17 947	15 290	15 001	14 842	14 842	14 842	17 947	186 057
Příjem včetně bonusů a vrácené daně doplňný z daňového přiznání													187 437

¹¹⁰ Vlastní zpracování.

Tabulka č. 32: Příklad 3 - varianta C (v Kč)¹¹¹

Mzdový list zúčtovanych příjmů za rok 2015													2015 suma
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Hrubá mzda	18 530	18 530	18 760	18 530	19 950	23 030	19 185	18 760	18 530	18 530	18 530	23 030	233 895
Základ pro sociální pojistné	18 530	18 530	18 760	18 530	19 950	23 030	19 185	18 760	18 530	18 530	18 530	23 030	233 895
Základ pro zdravotní pojistné	18 530	18 530	18 760	18 530	19 950	23 030	19 185	18 760	18 530	18 530	18 530	23 030	233 895
Sociální pojistné zaměstnavatele (25%)	4 633	4 633	4 690	4 633	4 988	5 758	4 796	4 690	4 633	4 633	4 633	5 758	58 474
Zdravotní pojistné zaměstnavatele (9%)	1 668	1 668	1 688	1 668	1 796	2 073	1 727	1 688	1 668	1 668	1 668	2 073	21 051
Součet sociální a zdravotní	6 300	6 300	6 378	6 300	6 783	7 830	6 523	6 378	6 300	6 300	6 300	7 830	79 524
Základ daně - superhrubá mzda	24 830	24 830	25 138	24 830	26 733	30 860	25 708	25 138	24 830	24 830	24 830	30 860	313 419
Základ daně zaokrouhlený na stokoruny dolů	24 800	24 800	25 100	24 800	26 700	30 800	25 700	25 100	24 800	24 800	24 800	30 800	313 000
Vypočtená záloha na daň 15%	3 720	3 720	3 765	3 720	4 005	4 620	3 855	3 765	3 720	3 720	3 720	4 620	46 950
Základní sleva na poplatníka	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	24 840
Sleva na manželku/manžela						2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	14 490
Školkovné	330	330	330	330	330	660	660	660	660	660	660	660	6 270
Daňové zvýhodnění	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	2 434	22 623
1 dítě (1 117)	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	13 404
2 dítě (1 317)						1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	1 317	9 219
3 dítě (1 417)													0
další dítě (1 417)													0
Záloha na daň po všech slevách	533	533	578	533	818								2 995
Daňový bonus						1 954	2 719	2 809	2 854	2 854	2 854	1 954	17 998
Sociální pojistné sražené zaměstnanci (6,5%)	1 204	1 204	1 219	1 204	1 297	1 497	1 247	1 219	1 204	1 204	1 204	1 497	15 203
Zdravotní pojistné sražené zaměstnanci (4,5%)	834	834	844	834	898	1 036	863	844	834	834	834	1 036	10 525
Čistá mzda	15 959	15 959	16 118	15 959	16 938	20 497	17 075	16 696	16 492	16 492	16 492	20 497	205 172
Příjem včetně bonusů	15 959	15 959	16 118	15 959	16 938	22 451	19 794	19 505	19 346	19 346	19 346	22 451	223 170
Příjem včetně bonusů a vrácené daně doplněný z daňového přiznání													226 165

¹¹¹ Vlastní zpracování.

Příloha II: Daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Příbram

Územnímu pracovišti v, ve, pro,

Rožmitál pod Třemšínem

01 Daňové identifikační číslo

CZ

02 Rodné číslo

03 DAP ¹⁾

řádné

opravné

dodatečné

04 Kód rozlišení typu DAP ²⁾

Otisk podacího razítka finančního úřadu

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

Datum :

05 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla uplatněna u správce daně před uplynutím neprodloužené lhůty¹⁾

ano

ne

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾

ano

ne

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon")

za zdaňovací období (kalendářní rok)

2015

nebo jeho část²⁾ od

do

dále jen "DAP"

1. ODDÍL - Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení Kozáková	07 Rodné příjmení Nováková	08 Jméno (-a) Marta
09 Titul	10 Státní příslušnost Česká republika	11 Číslo pasu

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec	13 Ulice/část obce Sadová	14 Číslo popisné / orientační 22
15 PSČ 242 72	16 Telefon / mobilní telefon 721 584 662	17 Fax / e-mail
		18 Stát Česká republika

Adresa místa trvalého pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice/část obce	21 Číslo pop./or.	22 PSČ
---------	--------------------	-------------------	--------

Adresa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice/část obce	25 Číslo popisné / orientační
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon	28 Fax / e-mail

29 Kód státu - vyplní jen daňový nerezident

29a Výše celosvětových příjmů

30 Spojení se zahraničními osobami¹⁾

ano

ne

25 5405 MFin 5405 vzor č.21

Formulář zpracovala ASPEKT HM, daňová, účetní a auditorská kancelář, www.danovapriznani.cz, business.center.cz

2. ODDÍL - Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů	233 895	
32 Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst. 12 zákona	79 524	
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona	0	
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 + ř. 32 - ř. 33)	313 419	
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 12 zákona	0	

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	313 419	
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vyloučení (ř. 36 - úhrn vyloučených příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)	313 419	
37 Dílčí základ daně nebo ztráta z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	0	
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	0	
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z pronájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	0	
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	0	
41 Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40)	0	
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vyloučení (ř. 41 - úhrn vyloučených příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)	0	
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z ř. 41a)	313 419	
43 Úhrn příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vyloučení (ř. 31 - úhrn vyloučených příjmů podle § 6 od všech zaměstnavatelů)	233 895	
44 Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a	0	
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 - ř. 44)	313 419	

3. ODDÍL - Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců		Počet měsíců	
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění - daru/darů)		0		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		0		
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, a penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)		9 600		
49 Odst. 6 zákona (životní pojištění)		0		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		0		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za další vzdělávání)		0		
52 §34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		0		
52a §34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)		0		
53 Další částky		0		

54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř.46 + ř.47 + ř.48 + ř.49 + ř.50 + ř.51 + ř. 52 + ř. 52a + ř.53)	9 600	
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř.45 - ř.54)	303 819	
56 Základ daně zaokrouhlený na celé sta Kč dolů	303 800	
57 Daň podle § 16 zákona	45 570	

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58 Daň podle §16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	45 570,00	
59 Solidární zvýšení daně podle §16a zákona	0,00	
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř.58 + ř.59)	45 570	
61 Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka mínus	0	

5. ODDÍL - Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona	0	
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona	0	

Tab.č.1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)		Rodné číslo
Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		24 840
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)	0	0
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)	0	0
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu - na poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)	0	0
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu - na poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)	0	0
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazky ZTP/P)	0	0
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)	0	0
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)		0
70 Úhrn slev na dani podle § 35, §35a, §35b a §35 ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a)		24 840
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 - ř. 70)		20 730

Tab.č.2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH V DOMÁCNOSTI

	Příjmení a jméno(-a)	Rodné číslo	Počet měsíců	Počet měsíců se ZTP/P
	1	2	3	4
1	XXXX			
2	XXXX			
3	XXXX			
4	XXXX			
	Celkem		0	0

72	Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	0	
73	Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)	20 730	
74	Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 - ř. 73)	20 730	
75	Daňový bonus (ř. 72 - ř. 73)		
76	Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)		
77	Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 - ř. 76)		

6. ODDÍL - Dodatečné DAP

78	Poslední známá daň	0	
79	Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 74)	0	
80	Rozdíl řádků (ř.79 - ř.78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje	0	
81	Poslední známá daňová povinnost - daňová ztráta podle § 5 zákona	0	
82	Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 61)	0	
83	Rozdíl řádků (ř.82 - ř.81) : zvýšení (+) - daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) daňová ztráta se snižuje	0	

7. ODDÍL - Placení daně

84	Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků (po slevách na dani)	22 110	
85	Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem	0	
86	Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle §7a zákona	0	
87	Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)	0	
87a	Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona	0	
87b	Sražená daň podle § 36 odst. 8 zákona	0	
88	Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona	0	
89	Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona	0	
90	Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 2 zákona	0	
91	Zbývá doplatit (ř.74 - ř.77 - ř.84 - ř.85 - ř.86 - ř.87 - ř.87a - ř.87b - ř. 88 - ř.89 - ř.90) : (+) zbývá doplatit, (-) zapláceno více	-1 380	

PŘÍLOHY DAP :

Ve sloupci uveďte počet listů příloh :

Název přílohy	
Příloha č.1 - "Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)"	
Příloha č.2 - "Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)"	
Příloha č.3 - "Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)" včetně Samostatných listů 1. oddílu	
Pojistné přiznání	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
"Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění" za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	
Doklad o poskytnutém bezúplatném plnění (darů)	
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši úroků z tohoto úvěru	
Potvrzení o zaplacených částkách na penzijní připojištění, penzijní pojištění, nebo doplňkové penzijní spoření	
Potvrzení o zaplacených částkách na soukromé životní pojištění	
Potvrzení o zaplacené úhradě na další vzdělávání	
Potvrzení zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školky podle školského zákona	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Potvrzení o vyplacených příjmech a sražené dani podle § 36 odst. 2 písm p) nebo t) zákona	
Potvrzení výše příjmů od zahraničního správce daně	
Vyrozumění o provedeném vkladu do katastru nemovitostí (§ 10 zákona)	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	

PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO PŘIZNÁNÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM.

Údaje o podepisující osobě :	Kód podepisující osoby :
	<input type="text"/>
Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby	
Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby	
Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li daňový subjekt či zástupce právnickou osobou), s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)	
Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě	

Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu		
Datum :	Vlastnoruční podpis daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu	
<input type="text" value="2.4.2015"/>	otisk razítka	<input type="text"/>

¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu.

²⁾ Údaj vyplňte, **pouze** máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 38gb zákona a dále v případech uvedených v § 239 a v § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů

³⁾ Údaje o podepisující osobě budou vyplněny pouze v případě, kdy je DAP zpracováno a podáno osobou odlišnou od daňového subjektu.

Otisk podacího razítka finančního úřadu

ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMU FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení :

přeplatku na dani z příjmů fyzických osob Kč.Přeplatek zašlete na adresu : _____Přeplatek vratte na účet vedený u _____ č. kód banky _____ specifický symbol _____Vlastník účtu _____ měna, ve které je účet veden :

V..... dne..... Podpis poplatníka (zástupce)

Formulář zpracovala ASPEKT HM, daňová, účetní a auditorská kancelář, www.danovapriznani.cz, business.center.cz

Příloha III: Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění

POTVRZENÍ

zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění

Identifikace plátce daně

Daňové identifikační číslo plátce daně / plátcovy pokladny CZ _____

Fyzická osoba (příjmení, jméno), právnická osoba (název právnické osoby) _____

Sídlo / adresa místa pobytu _____

V souladu s § 38l odst. 3 písm. c) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) **p o t v r z u j i**, že poplatník

Příjmení _____ Jméno _____

Rodné číslo _____

Adresa bydliště (místo trvalého pobytu) _____

PSČ _____

uplatňuje/neuplatňuje u výše uvedeného plátce daně daňové zvýhodnění na níže uvedené vyživované děti poplatníkem, žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti:

Jméno(-a)	Příjmení	Rodné číslo	Uplatňuje/neuplatňuje nárok ve výši stanovené na ¹⁾	Od kalendářního měsíce/roku

¹⁾ uveďte děti vyživované poplatníkem, na které poplatník uplatňuje daňové zvýhodnění a v jaké výši: na jedno dítě - označte „1.“, na druhé dítě – označte „2.“, na třetí a každé další vyživované dítě poplatníkem – označte „3“. U vyživovaných dětí poplatníkem, na které poplatník neuplatňuje daňové zvýhodnění, uveďte – „N“.

Toto potvrzení nahrazuje potvrzení vydané dne

Jméno a adresa plátce:

Daňové identifikační číslo plátce:

C Z | | | | | | | | | | | | | | | | | |

Vyhotovil: _____

Číslo telefonu: _____

Dne: _____

Vlastnoruční podpis plátce daně / osoby oprávněné k podpisu

Otok razítka

Příloha IV: Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků, sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění

POTVRZENÍ
o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků,
sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění¹⁾
 podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)
 za období 2013

Jméno a příjmení poplatníka _____ Rodné číslo ²⁾ _____	
Adresa bydliště (místa trvalého pobytu) _____ PSČ _____	
Poplatník podepsal – nepodepsal ³⁾ prohlášení ⁴⁾ – na zdaňovací období ⁵⁾ _____ – na tyto měsíce zdaňovacího období (číselné označení) ⁶⁾ _____	

1.	Úhrn zúčtovaných příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků		
2.	Z f. 1 příjmy vyplacené nebo obdržené do 31. ledna 2014 (§ 5 odst. 4 zákona)		
3.	Zúčtováno v měsících (číselné označení)	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
4.	Doplatky příjmů podle § 5 odst. 4 zákona zúčtovaných ve zdaňovacích obdobích 2005–2007		
5.	Doplatky příjmů podle § 5 odst. 4 zákona zúčtovaných ve zdaňovacím období 2008–2012		
6.	Úhrn povinného pojistného z příjmů uvedených na f. 2 (§ 6 odst. 13 zákona) ⁷⁾		
7.	Úhrn pojistného, které byl povinen platit zaměstnavatel z příjmů uvedených na f. 5 ⁸⁾		
8.	Základ daně (f. 2 + f. 4 + f. 5 + f. 6 + f. 7)		
9.	Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na f. 2		
10.	Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na f. 4 ⁹⁾		
11.	Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na f. 5 ⁹⁾		
12.	Záloha na daň z příjmů celkem (f. 9 + f. 10 + f. 11)		
13.	Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů		
14.	Solidární zvýšení daně u záloh (§ 38ha zákona) v měsících ¹⁰⁾		
15.	Sleva na poplatníka podle § 35ba odst. 1 písm. a) zákona byla poskytnuta v měsících ¹¹⁾		
16.	Děti uplatněné jako vyživované pro účely daňového zvýhodnění podle § 35c a § 35d zákona	Od – do	Jméno – rodné číslo
17.	Invalidita (ZTP/P) poplatníka uplatněná jako sleva na daň podle § 35ba odst. 1 písm. c) až e) zákona pro snížení záloh na daň	Od – do	Stupeň invalidity (ZTP/P)
18.	Soustavná příprava na budoucí povolání poplatníka uplatněná jako sleva na daň podle § 35ba odst. 1 písm. f) zákona pro snížení záloh na daň	Od – do	Škola
19.	Roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění nebylo – bylo ¹²⁾ provedeno s tímto výsledkem ¹³⁾ :		
	Přeplatek na daň z ročního zúčtování záloh (§ 38c odst. 5 zákona) ve výši Kč byl vrácen poplatníkovi dne		
	Doplatek ze zúčtování (§ 35d odst. 8 zákona) ve výši Kč byl vrácen poplatníkovi dne		
	z toho činí přeplatek na daň po slevě Kč z toho činí doplatek na daňovém bonusu ¹⁴⁾ / přeplacená částka na daňovém bonusu ¹⁴⁾ Kč		
20.	Úhrn pojistného podle § 38j odst. 10 zákona, které je povinen platit poplatník uvedený v § 2 odst. 3 zákona ¹⁵⁾		

Toto potvrzení nahrazuje potvrzení vydané dne¹²⁾

Jméno a adresa plátce: _____

Daňové identifikační číslo plátce: C, Z, _____

Vyhotovil: _____

Číslo telefonu: _____

Dne: _____

Podpis a otisk razítka plátce

25 5460 MFin 5460 - vzez č. 21

Příloha V: Prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

PROHLÁŠENÍ poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

Příjmení _____ Jméno(-a) _____
 Titul _____ Rodné číslo¹⁾ _____ Číslo a typ dokladu¹⁾ _____
 Adresa bydliště (místa trvalého pobytu) _____ PSČ _____
 Prohlášení podepisuji pro plátce (název a adresa) _____

I.

1. Podle § 35ba odst. 1 písm. a) a § 35d odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), základní slevu na dani na poplatníka na zdaňovací období nebo uvedenou část zdaňovacího období:

uplatňuji ²⁾ neuplatňuji ²⁾	uplatňuji ²⁾ neuplatňuji ²⁾	uplatňuji ²⁾ neuplatňuji ²⁾
--	--	--

2. Podle § 35ba odst. 1 písm. c) až f) a § 35d odst. 2 zákona uplatňuji slevu na dani z důvodu, že³⁾

- a) pobírám invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění nebo u mně zanikl nárok na invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu tohoto invalidního důchodu a starobního důchodu,
- b) pobírám invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo jiný důchod z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění, u něhož jednou z podmínek přiznání je, že jsem invalidní ve třetím stupni, zanikl mi nárok na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně a starobního důchodu nebo jsem podle zvláštních předpisů invalidní ve třetím stupni, avšak žádost o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně mi byla zamítnuta z jiných důvodů než proto, že nejsem invalidní ve třetím stupni,
- c) jsem držitelem průkazu ZTP/P

Druh přiznaného důchodu z důvodu invalidity	Číslo a datum rozhodnutí o přiznání důchodu, popř. potvrzení FU č. j., ze dne	Důchod přiznan od	Datum vystavení průkazu ZTP/P

d) se soustavně připravuji na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, ve zdaňovacím období

od - do ²⁾	od - do ²⁾	od - do ²⁾
-----------------------	-----------------------	-----------------------

a) až do dovršení věku 26 let nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání až do dovršení věku 28 let.

3. Podle § 35c a 35d zákona uplatňuji daňové zvýhodnění na mou vyživované dítě podle § 35c odst. 6 zákona a podle § 38k odst. 4 písm. c) zákona uvádím v níže uvedené tabulce, jaký je počet těchto vyživovaných dětí žijících v mé společně hospodařící domácnosti na území členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor a současně uvádím, na které děti uplatňuji/neuplatňuji daňové zvýhodnění ve výši náležející podle § 35c zákona

Jméno(-a)	Příjmení	Rodné číslo	Uplatňuji nárok ve výši stanovené na ²⁾ :

¹⁾ jedno dítě – označte „1.“, druhé dítě – označte „2.“, třetí a každé další vyživované dítě – označte „3.“, neuplatňuji – označte „N“. Jedná se o povinný údaj, který je rozhodný pro výši poskytnutého daňového zvýhodnění.

a) Nezletilé dítě

Jméno(-a) a příjmení	Rodné číslo	Jméno(-a) a příjmení	Rodné číslo

b) Zletilé dítě až do dovršení 26 let, jestliže nepobírá invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně a – soustavně se připravuje na budoucí povolání:

Jméno(-a) a příjmení	Rodné číslo	Jméno(-a) a příjmení	Rodné číslo

- nemůže se soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo
- z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavou výdělečnou činnost;

Jméno(-a) a příjmení	Rodné číslo	Stav	Potvrzení FÚ č. j. ze dne

c) Z dětí uvedených pod písmeny a) a b) jsou držiteli průkazu ZTP/P:

Jméno(-a) a příjmení	Rodné číslo	Jméno(-a) a příjmení	Rodné číslo

II.

Prohlašuji, že

- současné neuplatňuji za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období nárok na slevy na dani podle § 35ba zákona u jiného plátee daně a že současně na stejné období kalendářního roku jsem nepodepsal(-a) u jiného plátee prohlášení k dani⁷⁾;
- současné za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období neuplatňuji daňové zvýhodnění⁸⁾ na vyživované dítě u jiného plátee daně a že daňové zvýhodnění⁸⁾ na to samé vyživované dítě za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období neuplatňuje jiná osoba;
- v rámci téže společně hospodařící domácnosti uplatňuje daňové zvýhodnění⁸⁾ na mnou vyživované děti podle § 35c odst. 6 zákona, na které neuplatňuji nárok, tato osoba

Jméno(-a)	Příjmení	Adresa bydliště (místa trvalého pobytu)	Zaměstnání Ano/Ne ⁹⁾

⁹⁾ Pokud uvedete ANO, uveďte zároveň název a adresu zaměstnavatele

Dojde-li během zdaňovacího období ke změně skutečností rozhodných pro výpočet záloh na daň a daně nebo ke změně podmínek pro poskytnutí slev na dani podle § 35ba zákona, nebo daňového zvýhodnění, písemně je oznámím plátcovi daně (změnou v prohlášení) nejpozději poslední den kalendářního měsíce, v němž změna nastala.

Jsem si vědom(-a) následků, kdyby toto prohlášení neodpovídalo pravdě a jsem si vědom(-a) toho, že rozdíl z nesprávně sražené zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daňového zvýhodnění z mé viny bude v plné výši včetně příslušenství sražen z mé mzdy. Dále jsem si vědom(-a), že rozdíl z nesprávně sražené daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daňového zvýhodnění z mé viny bude v plné výši včetně příslušenství sražen z mé mzdy pouze na základě dohody s plátcem daně. V případě, že k dohodě s plátcem daně o sražení dlužné částky nedojde, bude vzniklý rozdíl na základě oznámení plátee daně správci daně vybrán přímo správcem daně.

Změny, k nimž během zdaňovacího období došlo, níže uvádím:

Druh změny	Změna nastala	Datum podpisu	Podpis poplatníka

V případě, že u daňového zvýhodnění dochází ke změně ve vztahu „jedno dítě, druhé dítě, třetí a každé další vyživované dítě“, vyplňte vždy níže uvedenou tabulku (to znamená včetně nového vřechu všech vyživovaných dětí poplatníkem podle § 35c odst. 6 zákona):

Druh změny	Změna nastala	Datum podpisu	Podpis poplatníka
Jméno(-a)	Příjmení	Rodné číslo	Uplatňuji nárok ve výši stanovené na ⁷⁾ :

⁷⁾ jedno dítě – označte „1.“, druhé dítě – označte „2.“, třetí a každé další vyživované dítě – označte „3.“, neuplatňuji – označte „N“. Jedná se o povinný údaj, který je rozhodný pro novou výši poskytnutého daňového zvýhodnění.

Potvrzují pravdivost a úplnost údajů uvedených v tomto prohlášení

Na zdaňovací období	Datum	Podpis
Dodatečně za zdaňovací období (za kalendářní měsíce)	Datum	Podpis
Na zdaňovací období	Datum	Podpis
Dodatečně za zdaňovací období (za kalendářní měsíce)	Datum	Podpis
Na zdaňovací období	Datum	Podpis
Dodatečně za zdaňovací období (za kalendářní měsíce)	Datum	Podpis

Nárok na uznání slev na dani podle § 35ba zákona a nárok na daňové zvýhodnění prokazal poplatník*)

Na zdaňovací období	Za plátce ověřil	Na zdaňovací období	Za plátce ověřil	Na zdaňovací období	Za plátce ověřil

III.

Žádám o provedení ročního zúčtování záloh na daň a daňového zvýhodnění²⁾ a o provedení výpočtu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

za zdaňovací období

a současně prohlašuji, že za uvedené zdaňovací období

1. nejsem povinen(-na) podat ze svých příjmů přiznání k dani z příjmů fyzických osob

2. jsem nepobíral(-a) v uplynulém zdaňovacím období kromě mzdy od jednoho plátce nebo postupně od více plátců včetně mezd dodatečně vyplacených nebo zúčtovaných těmito plátců v době, kdy jsem pro ně již nevykonával(-a) činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, příjmu zdanitelných srážkou podle zvláštní sazby daně a kromě příjmů, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozeny, jiné příjmy podle § 7 až 10 zákona podléhající dani z příjmů fyzických osob vyšší než 6 000 Kč

3. jsem pobíral(-a) v uplynulém zdaňovacím období kromě příjmů zdanitelných srážkou podle zvláštní sazby daně a kromě příjmů, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozeny, příjmy podléhající dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

a) pouze od jednoho plátce ve zdaňovacím období²⁾

b) postupně od dalších plátců daně včetně mezd dodatečně vyplacených nebo zúčtovaných těmito plátců v době, kdy jsem pro ně již nevykonával(-a) činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, které níže uvádím a potvrzení o vyplacených příjmech a sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění od těchto plátců současně předkládám²⁾.

Ve zdaňovacím období	V kalendářních měsících	Jména plátců

Dále prohlašuji, že:

(vyplní pouze poplatník a) uplatňující nezdanitelnou část základu daně podle § 15 odst. 3 a 4 zákona, b) uplatňující slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. g) zákona)

a) odpočet úroků ze základu daně, na které uplatňuji nárok z důvodu zaplacených úroků z úvěru použitého na financování bytových potřeb ze stavebního spoření²⁾, úroků z hypotečního úvěru²⁾ nebo z jiného úvěru poskytnutého v souvislosti s těmito úvěry²⁾, poskytovatelem stavebního spoření, bankou²⁾, za zdaňovací období

neuplatňuje jiná osoba²⁾,

uplatňují tyto osoby²⁾ / uveďte v tabulce/:

Zdaňovací období	Jméno(-a) a příjmení	Rodné číslo	Adresa trvalého pobytu

- předmět bytové potřeby pod písmeny a)²⁾ b)²⁾ c)²⁾ d)²⁾ e)²⁾ f)²⁾ g)²⁾ h)²⁾ § 15 odst. 3 zákona, na který uplatňuji odpočet úroků z poskytnutého úvěru, byl užíván v souladu s § 15 odst. 4 zákona, a že částka úroků, o kterou se snižuje základ daně podle § 15 odst. 3 a 4 zákona v úhrnu u všech účastníků smluv o úvěrech žijících se mnou ve společně hospodařící domácnosti²⁾ nepřekročila v uplynulém zdaňovacím období 300 000 Kč. Při placení úroků jen po část roku uplatňovaná částka nepřekročila jednu dvanáctinu této maximální částky za každý měsíc placení úroků.

b) ve zdaňovacím období

slevu za umístění vyživovaného dítěte²⁾*) neuplatňuje jiný poplatník, žijící s dítětem (dětmi) ve společně hospodařící domácnosti²⁾.

Kromě nároku na slevy na dani a nároku na daňové zvýhodnění podle údajů uvedených již v prohlášení uplatňuji nárok na:
1a. Slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) zákona na manželku (manžela)¹⁾

Jméno(-a) _____ Příjmení _____ RČ _____

kerá (který) v uplynulém zdaňovacím období

_____ od - do²⁾ _____ od - do²⁾ _____ od - do²⁾

se mnou žila (žil) ve společně hospodařící domácnosti a neměla (neměl) v tomto zdaňovacím období vlastní příjem přesahující 88 000 Kč a v uplynulém zdaňovacím období

_____ byla (byl)³⁾ _____ byla (byl)³⁾ _____ byla (byl)³⁾
 _____ nebyla (byl)³⁾ _____ nebyla (byl)³⁾ _____ nebyla (byl)³⁾

držitelkou (-lem) průkazu ZTP/P.

1b. Slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. g) zákona za umístění vyživovaného dítěte⁴⁾, žijícího se mnou ve společně hospodařící domácnosti⁵⁾ v zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona (sleva za umístění dítěte)⁶⁾

Jméno(-a) _____ Příjmení _____ RČ _____

Zdaňovací období	Vynaložená částka (Kč)	Zdaňovací období	Vynaložená částka (Kč)	Zdaňovací období	Vynaložená částka (Kč)

Jméno(-a) _____ Příjmení _____ RČ _____

Zdaňovací období	Vynaložená částka (Kč)	Zdaňovací období	Vynaložená částka (Kč)	Zdaňovací období	Vynaložená částka (Kč)

2. Nezdánitelné části základu daně:

a) Podle § 15 odst. 1 zákona z důvodu bezúplatného plnění

Zdaňovací období	Hodnota bezúplatného plnění (Kč)	Zdaňovací období	Hodnota bezúplatného plnění (Kč)	Zdaňovací období	Hodnota bezúplatného plnění (Kč)

b) Podle § 15 odst. 3 a 4 zákona z důvodu zaplacených úroků z úvěru

Zdaňovací období	Výše úroků (Kč)	Zdaňovací období	Výše úroků (Kč)	Zdaňovací období	Výše úroků (Kč)

c) Podle § 15 odst. 5 zákona z důvodu platby příspěvků na své penzijní připojištění nebo penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření

Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)	Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)	Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)

d) Podle § 15 odst. 6 zákona z důvodu zaplaceného pojistného na své soukromé životní pojištění

Zdaňovací období	Výše pojistného (Kč)	Zdaňovací období	Výše pojistného (Kč)	Zdaňovací období	Výše pojistného (Kč)

e) Podle § 15 odst. 7 zákona z důvodu zaplacených členských příspěvků člena odborové organizace

Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)	Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)	Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)

f) Podle § 15 odst. 8 zákona z důvodu úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání

Zdaňovací období	Výše úhrady (Kč)	Zdaňovací období	Výše úhrady (Kč)	Zdaňovací období	Výše úhrady (Kč)

Potvrzuji pravdivost a úplnost údajů uvedených v oddíle III.

Za zdaňovací období	Datum podpisu	Podpis poplatníka

¹⁾ U daňových rezidentů ČR uveďte datum narození a číslo a typ dokladu, prokazující totožnost poplatníka

²⁾ Neladí se škrtně, popř. podle jednotlivých zdaňovacích období

³⁾ § 38k odst. 4 zákona

⁴⁾ § 35c a § 35d zákona

⁵⁾ § 38l zákona

⁶⁾ § 21e zákona

^{*)} § 35bb zákona